

TÖRÉKENY CSODÁK

A TOLL ÉS ECSET ALAPÍTVÁNY
ANTOLÓGIÁJA - 2017.

TÖRÉKENY CSODÁK

a Toll és Ecset Alapítvány antológiája

2017

A címloldalon **Kiss András fotóművész**
Barátok Temploma című alkotása látható.

*

Az irodalmi műveket válogatta:

Nagy L. Éva és Szokolay Zoltán

*

Az antológiát szerkesztette:

Szokolay Zoltán

*

Kiadja:

a Toll és Ecset Alapítvány
Felelős kiadó: Nagy L. Éva alapító

*

ISBN 978-615-00-0766-3

Nyomdai előkészítés: Írmag Könyvkuckó

Készült: a BIRÓ family Nyomdaüzemében
Felelős vezető: Biró Krisztián
www.birofamily.hu

TÖRÉKENY CSODÁK

a Toll és Ecset Alapítvány antológiája

2017

**Köszönetet mondunk az alapítvány támogatásáért
az alábbi személyeknek,
akik lehetővé tették e könyv megjelenését!**

Fekete Zsuzsa,
Juhász Pál, Ambrus Edit,
Antalfy István, Dömök Eliz, Drotleff Zoltán,
Koller Eszter, Menyhei József, Verzár Attila, Kovács I. József,
Nagy L. Éva, Dr. Kovács György, Tarjányi Anita,
Debreceni Dénes Istvánné, Grinovitz Anikó, Ariel Berill,
G. Orosz Piroska, Dr. Vermes György, Szalai Sándor,
Dr. Jakab Tibor, Fitó Ica, Szentpéterszegi Róza,
Magyar Gyuláné, Balogh Bea, Hegedűs Béla,
Mesznéder Klára, BárányTerézia, Dr. Zsíros István,
Dr. Csertő Aranka, Monda Margit,
Pásztor Gergely, A. Túri Zsuzsa, Szűcs Bertalan

Köszönet
Biró Krisztiánnak, a BIRÓ family Nyomdaüzem vezetőjének,
és Szokolay Zoltánnak, a könyv szerkesztőjének

A Toll és Ecset Alapítvány működésének támogatásához
továbbra is elfogadjuk és tisztelettel megköszönjük
az adományokat.

Számlaszám: 10402506-49525757-50511015 K&H Bank.

Előszó helyett köszönet

Tíz éve a Kecskeméti Törvényszék Pk.60.198/2007/39 szám alatt nyilvántartásba vett egy magánalapítványt, amelynek rövidítve „**Toll és Ecset Alapítvány**” lett a neve. Céljai: Támogatni a Bács-Kiskun megyéhez kötődő tehetséges írókat, költőket művészeti alkotásaik bemutatásával, közkinccsé tételével és megőrzésével. A kortárs amatőr és hivatásos alkotók részére publikációs lehetőséget biztosítani, műveik hangzó anyaggá való feldolgozását támogatni, a hazai irodalmi palettát színesíteni, a művészeti életet gazdagítani és széles körben megismertetni. Az ígéretes fiatal tehetségek, alkotók irodalmi, zenei, képzőművészeti téren való felkarolása, segítése. Újságok, könyvek, alkotások megjelentetése, kiállítások, író-olvasó találkozók, előadói estek szervezése. Rendhagyó irodalmi órák tartása az iskolákban. Nyugdíjas Klubok rendezvényeinek színesítése irodalmi összeállításainak révén. Helyi és országos pályázati kiírások figyelemmel kísérése, pályázatok benyújtása kulturális, oktatási, művelődési és szabadidő témakörökben.

Most, mint az alapítvány megálmodója és alapítója, számvevést készítettem, visszatekintve az elmúlt tíz év távlatába. Vajon mit is sikerült az általam létrehozott alapítványnak elérnie, mely célokat sikerült teljesítenie.

Egy biztos, nemcsak a háborúhoz, hanem a kultúra támogatásához is három dolog kell: pénz, pénz és pénz. Nos, hát ez az, ami nekünk szinte soha nem volt. Pedig nagy célokat álmodtam meg! Voltak és vannak segítőim, de úgy gondolom, hogy a pénztelenségbe, a jogszabályok útvesztőjébe ki előbb, ki utóbb, de belefárad. A kuratórium mindig három tagból állt, akik semmiféle juttatást nem kaptak a munkájukért. Pedig jó lett volna adni, de miből? Öt évvel ezelőtt jött egy megújhódás ismét az életünkben, új támogatókkal, új tervekkel, új elképzelésekkel. Céljainkat kibővítettük még egy kitétellel, hogy együttműködünk a Montázsmagazinnal. Talán ez volt a legjobb döntésünk.

A megállapodásnak köszönhetően több mint 500 interjút készítettem hivatásos és amatőr írókkal, költőkkel, a művészet különböző területein tevékenykedő alkotókkal. A szerkesztést a magazin oldotta meg. Számtalan fiatalnak adtunk bemutatkozási lehetőséget, büszkék vagyunk arra, hogy rájuk találtunk. Ha a számok tükrében nézzük, ezek az interjúk közel 300 ezer like-ot kaptak, és vajon mennyien olvasták el? Így tudtunk pénz nélkül megfelelni az elvárásoknak. Igen, pénz nélkül, bár úgy tudom, hogy a magazin szintén pénztelenségben szenved már évek óta. Várják ők is a megmentőt. Szoros együttműködés van a közel 30 éves BKM-i Költők és Írók Baráti körével, akiknek minden író-olvasó találkozáján részt veszünk, munkálkodunk, szervezéssel, műsorvezetéssel, versmondással színesítjük a rendezvényt. Ha a számokat nézzük, ez évente 10-12 alkalom, akkor a tíz év alatt, már 100 felett volt a rendezvények száma. Ha a látogatókat tekintjük, közel 6000 látogatót sikerült a kultúra házába csábítanunk. Egy irodalmi kávéházunk is van, amely már hét éve minden hónapban irodalomkedvelő közönséggel tölti meg az Otthon Mozi különtermét.

Tagjaink, támogatóink rajtunk keresztül jutottak el különböző Irodalmi Körökbe, a Krúdy Körbe, Cserhát Körbe, az Irodalmi Rádióhoz, Szegedi Irodalmi Körbe, az Agria művészeti folyóirathoz és más lapokhoz. Állandóan keressük számukra az országban a bemutatkozási lehetőséget. Baráti kapcsolatot ápolunk a Cserhát és Krúdy Körök vezetőivel. A Magyar Irodalomtörténeti Társaság Heves Megyei Tagozatával is igen jó a kapcsolatunk. Általuk sikerült Kiss András EFIAP fotóművész számára egy háromhetes kiállítást szerveznünk Egerben, a Bródy Sándor Könyvtárban Vannak Szegeden is barátaink, hiszen már több ízben bemutatkoztak ott is a kecskeméti alkotók, cserébe mi is bemutatkozási lehetőséget adtunk a szegedieknek. Jó kapcsolatot ápolunk az Irodalmi Rádióval is, hiszen a Baráti Kör tagjainak verseit ők változtatták hangzó anyaggá színészek segítségével. A barátaink rendezvényein részt vesznek a Baráti Kör tagjai, akik nem mások, mint az alapítvány támogatói is.

Az író-olvasó találkozókön kívül nagyszerű irodalmi és művészeti estekkel színesítettük városunk kulturális életét. Ezeken az összejöveteleken is nagy hangsúlyt fektettünk a fiatalok bemutatkozására. Évente egyszer szavalóversenyt is rendezünk az idősebb korosztály számára, így 50 éven felülieknek írjuk ki a versenyt. A rendkívül színvonalas rendezvényre már országhatáron túlról is jönnek a jelentkezők. Ezzel egy időben hol versíró, hol novellaíró pályázatot írunk ki, amelyre már ötödik alkalommal VTP támogatást is kapunk. Ha szerény összeggel is, de támogatnak. Úgy érzem, hogy a város vezetői erkölcsileg is megbecsülik munkánkat, évente legalább egyszer ellátogatnak a rendezvényünkre. Állandó résztvevői, szereplői vagyunk a Városi Civil Kerekasztal rendezvényeinek is. Versmondással, zenével, énekkel színesítjük Kecskemét kulturális életét. Szinte nincs olyan kulturális rendezvény, ahol versmondóink ne szerepelnének a műsorokban. Rendhagyó irodalmi órákat tartunk, ahol alsó tagozatosok részére meséinket, meseverseinket tolmácsoljuk. Sor került tagunk diákgregényének bemutatására is. Jó lenne, ha a diákok még többet tudnának a városukban élő díjazott, vagy talán még elismerésben nem részesült alkotókról is.

Több nyugdíjas klubbal igen jó kapcsolatot sikerült kiépítenünk. Irodalmi és zenei műsorral kedveskedünk nekik már évek óta, ismerősként térünk vissza hozzájuk. Évente tizenöt-husz fellépéssel szórakoztatjuk az érdeklődő közönséget, akik nem kis létszámmal vesznek részt az ünnepségeken, legyen az anyák napja, nyugdíjasok napja, nemzeti ünnep vagy karácsony. Most szerveztük meg az ötödik Írótábort, ahol írók, költők találkoztak. Bemutakoztak alkotásaikkal, ismert és elismert előadók előadásait hallgatták végig. Természetesen a kikapcsolódásra, a kötetlen szórakozásra is mindig jutott idő!

Így élünk mi. Sikerek, kudarcok, csalódások. Boldog vagyok, hogy ezt a könyvet is sikerült megjelentetnünk, ezúton és köszönet a benne szereplőknek, akik anyagi hozzájárulásukkal is támogatták alapítványunkat.

Nagy L. Éva alapító

Barátság és szeretet

Mit jelent ez a két szó napjainkban? Mennyire valósul meg ezeknek a szép szavaknak a tartalma a mai világunkban, ahol az interneten mást sem tapasztalunk, mint a „szájkaratét” és a „foteldzsúdót”. Miért alakult ki ez így és meddig tarthat?

A barátság magában hordozza a jóindulatot, a szeretet pedig a ragaszkodást. Hol és milyen körökben alakulhatnak ki mai társadalmunkban olyan csoportok, ahol ezek az értékek kerülnek előre az emberi kapcsolatokban? Emlékszem gyermekkoromban milyen lelkesen énekeltük az énekkarban: *„Királyok, hercegek grófok, naplopók és burzsoák, reszketetek, mert feltámadt az elnyomott proletár”*. Nem is gondoltunk bele mélyebben ezeknek a szavaknak az értelmébe. Úgy érzékeltük, amit a dalaink hirdetnek, az helyes és jó, hiszen valóban: mi emberek egyformák vagyunk, és nincs szükség miközöttünk elnyomókra és elnyomottakra. Úgy éreztük, hogy egy szép és új igazságos világot építünk, és természetesen szeretnünk kell egymást.

Koedukált nevelést kaptunk. Eleinte a lányok tűntek ki szorgalmukkal, később a fiúk lendültek bele. Középiskolában már kiemelkedő gondolkodók kerültek ki közülük. Míg mi szépségápolással és a divattal voltunk elfoglalva, addig a fiúk a való életre készültek. Míg mi kerestük a nagy Őt, addig a fiúk igyekeztek inkább minél több lányt meghódítani. Szövődtek a barátságok, klubokban beszélgettünk, táncoltunk, aztán később szép lassan, de kitapinthatóan megindultak a világnézeti viták.

Később, a munkahelyeken már alig tudtak kialakulni valódi barátságok. Ki-ki a saját útját járta. Volt, aki a pénzt hajszolta, mások a szakmában szerettek volna jobban elmélyülni és kiteljesedni. Megint mások csak lebzseltek, kihasználták a lehetőségeket lustálkodásra vagy a könnyű gyarapodásra. Ahányan voltunk, annyifélékké váltunk. A rendszerváltozás idejére pedig már gyakorlatilag atomjaira bomlott társadalmunk. A vállalatok becsődöltek, a családok széthullottak, és az egész állami felépítmény szétesett. Emberek milliói álltak dermedten, magányosan,

munka nélkül, testileg-lelkileg elveszve. Azon gondolkodtunk, mit és hol rontottunk el. Majd ezt követően elkezdődött az egymásra mutogatás. Ma is mindenki másképp ítéli meg közös magyar múltunkat, másképp látja a jelent és más utakban hisz a jövőt illetően.

Amikor én egészen fiatalon, húsz évesen „pottyantam le” a Földgolyónk másik felébe, Dél-Amerikába, ahol az indiánvallások keveredtek a keresztény vallással, itthon nekünk még nagyban az ateizmust tanították. A két világnézet által nevelt társadalmak és a benne élő emberek észrevehetően teljesen különbözőek voltak, amit én egyáltalán nem értettem, és nem is tudtam hová helyezni. Nem láttam eligazodást, vagy közös pontokat a két világ között. Ha a történelemben visszatekintettem volna, felismertem volna, hogy a közös gyökér a keresztény vallás, de akkoriban én azt még nem ismertem. Jelenlegi magyar társadalmunkban is világnézeti töréspontok mentén alakult ki a szembenállás, amely meghatározza közhangulatunkat. Magyarországon elváltak egymástól az Isten-Haza-Család és a Szabadság-Egyenlőség-Testvériség jelszavak követői. Mára ez már olyan erős szembenállássá fajult, hogy gerjeszti az interneten a durva szócátákat. Ezek pedig már régen nem a felebaráti szeretetről szólnak.

Amikor felnőtt koromban elkezdtem a Bibliát tanulmányozni meglepődve olvastam: „*Szeretet az Isten*”; „*Aki szeretetben van, az Istenben van*” - mondja Jézus. „*Szeressétek egymást, amint én szerettelek titeket! Aki szeret engem, megtartja tanításomat. Ha parancsaimat megtartjátok, megmaradtok szeretetben, amint én is megtartom Atyám parancsait és szeretetében maradok*”... E szavak mélyen elgondolkodtattak. Ha mindenki úgy szeretné a felebarátját mint önmagát, mennyivel kevesebb gyűlölködés volna. „*Arról ismerje meg mindenki, hogy a tanítványaim vagytok, hogy szeretitek egymást*”- mondja Jézus. „*Szeressetek tettetés nélkül. Gyűlöljétek a rosszat és ragaszkodjatok a jóhoz*”. Ám nemcsak a felebaráti szeretet, hanem a házastársi szeretet problematikája is ki van bontva a Szentírásban.

„Szeresse mindegyiktek feleségét, akárcsak önmagát, az asszony pedig tisztelje férjét.” „Atyák, ne keserítsétek gyermekeiket, hanem neveljétek őket az Úr fegyelmeiben és intelmeivel.” „A feleség férjét el ne hagyja. Ha mégis elhagyná, maradjon férj nélkül, vagy béküljön ki férjével. A férfi se bocsássa el feleségét.” „A paráznaság veszélye miatt legyen minden férfinak felesége és minden asszonynak férje.”

A barátságról olyan sorokat is olvashatunk, melyek arra figyelmeztetnek bennünket, hogy ne éljünk bűnös életet, ne ártsunk egymásnak. *„Ne barátokozzatok azzal, aki testvérnek mondja ugyan magát, de parázna, kapzsi, bálványimádó, átkozódó, részeseges, vagy rabló. Távolítsátok el a gonoszt magatok közül!”*

A női egyenjogúság mozgalmát valószínűleg a családon belül elkövetett bűnük, erőszak, züllés válthatta ki védekezésképpen. A nők kiszolgáltatottnak érezték magukat, és ezért céljuk volt, hogy önfenntartókká válhassanak és legyen a közéletben szavazati joguk. Sajnos ezzel párhuzamosan azonban egyre kevesebb nő vállalt és vállal gyermeket. A szeretetre vágyó picinyek nevelését pedig rábízzák a társadalomra. Bölcsődékben, óvodákban szocializálódnak, és eközben elemi erővel éheznek az édesanyjai szeretetért. Valami el lett rontva...

És íme, most elérkezett a drámai történelmi pillanat, amikor a fehér ember újfajta modernizált kultúrája szembesül egy másik kultúrával. Olyan kultúrával, amelyben az Istenhívó népek életvitele gyökeresen eltér az európai emberek életvitelétől, és amely végtelenül megveti a mi kultúránkat. Olyan kultúrából érkeznek, ahol a családi és rokoni kapcsolatok igen erős szállal kötődnek, és ez nekik óriási erőt ad. És pont ez az, ami hiányzik a mi úgynevezett „modern” társadalmainkban.

A költészet, az írás, az irodalom minden kor társadalmában különleges helyet foglalt el. Gondoljunk a világhírű indiai gondolkodóra, bölcs költőre: Rabindranat Tagoréra, vagy szerény kis hazánkban Ady Endrére, József Attilára, Petőfire. Belátható, hogy a gondolkodó embereknek mindig nagy felelősségük és jövőformáló erejük van.

A Bács-Kiskun Megyei Költők és Írók Baráti Köre nyitott, gondolkodó emberek baráti társaságából áll. Valamennyien keressük a jövő útjait, keressük a Fényt, amely megvilágítja jövőnket, utunkat. Kívánom a Baráti Kör tagjainak, hogy továbbra is maradjanak meg ebben a nyitottságban: Szövődjenek további prosperáló barátságok, a társadalom atomjai szerveződjenek molekulákká, majd anyaggá, erős szövetté, hogy így, ellenállóbakká válva biztosítsuk megmaradásunkat.

Legyen a vers, a szép zene, a néptánc és a képzőművészet - a mi magyar kultúránk felemelő hagyatékai - összekovácsoló ereje a barátságainknak. Figyeljünk elődeinkre, tanuljunk nagy gondolkodóinktól, tanuljunk a Szentírásokból, és Szeretetet uralkodjék családjainkban. Isten áldása legyen minden magyarra!

Halasi Éva

könyvszerkesztő és illusztrátor,
a Kecskeméti Irodalmi Kávéház szervezője

Kovács I. József

Barátság

A barátság a legnagyobb kapocs,
melyet elérhet az ember.
Meleg és őszinte, tiszta szeretet,
mit megáld az Isten.

AMBRUS EDIT

Epilógus egy tehénhez

Ez a fennkölt cím túlon túl nemes és fenemód zavaró lehet a jámbor olvasó számára, elvégre csak egy tehén lenne a főszereplő, egy közönséges, szelíd marha. Nem jobb, nem szebb és nem különb a többinél. Volt azonban egy értékes adottsága, mely az öreg Virágot a többi hétköznapi tehéntől megkülönböztette: ő a miénk volt. Hozzánk tartozott. Családtagnak számított.

Eme becses tehén-dinasztia első tagja a második világháború végén érkezett Szentegyházásfaluba, annak is a Templom mezeje melletti Csorgós utcájába.

Ínséges idők jártak akkortájt, s nagymama, 21 évesen, árván és egyedül, házuk leégve, két kicsi gyermekét a háborúban eltemette, hitese ura – ha él még ugyan –, orosz fogságban, s még ennek tetejébe, az oroszok, akik nem hordtak konyhát magukkal, még azt a megmaradt szomorú tehenet is elhajtották.

A szívós menyecske útnak indult hát, konok, kemény elhatározással, hogy új tehenet hoz a házhoz, s egészen a Gyimesekig gyalogolván, valahol Felsőloknak fenyesekkel körülölelt zugjaiban, kinézett magának egy szemrevaló, csinos tehenet, s azt úttalan utakon, zezugos erdei ösvényeken, a Csíki havasokon és a Hargitán keresztül, szépen hazavezette.

1946-ot írtak akkor, amikor nagymama, Szent Mihály havának 24-ik napján, hosszú út után, fáradtan, tehenestül, bekanyarodott a pitvarba. Hítese ura, Antal, aki megsebesült a fronton, aki felől levél sem érkezett hónapokig, akinek holt hírét hozták haza, Nagytata ott várakozott az udvaron. Hazatért.

Hát, így került Virág az életünkbe. Egy, a háborúban széjjeltört élet romjainak új kezdetén, s ahogy szaporodni kezdett a családi fészek, úgy a derék Virág is minden áldott esztendőben borjadzott egy egészséges, életrevaló kicsi Bimbót.

Mert mindig Bimbónak keresztelték az új jövevényt, aki aztán, öregedvén, szintén Virág névre lett érdemes, s amikor édes-

anyám férjhez ment, a kelengyével megrakott, cifrán feldíszított lakodalmas szekér mögött, ott ballagott az öreg Virág unokája, a csinos, fiatal Bimbó.

Utódja nem lehetett más, mint Virág, aki végig kísérte gyermekkorunkat, s úgy szerepelt az életünkben, mint egy Tanú. Hallott boldog vígasságot, hallott kárhozatot és veszekedést. Jelen volt keresztelőn, esküvőn, temetésen... mert ő akkor is szófogadóan indult a csordával reggel, és hűségesen érkezett este. Őt akkor is gondozni, megfajni kellett, amikor feje tetejére állt a világ, s reánk zuhant az Isten keze.

Mígnem, az emberi élet sorcsapásainak kiszámíthatatlan következményei nyomán, az éppen asszonykorban levő Virágot megvette Gaál András, nagygazda.

Édesanyám, Klári, csüggedten kísérte végig az udvaron, Virág pedig még utoljára megállt, s evett a fűben mosolygó hullomás almából. Anyám a szemével kísérte, s addig állt a kapu előtt, míg Virág, új gazdájával, békésen eltűnt a kettős kereszt kanyarulatában. S akkor nekidőlt sírva a kapufélfának.

Tudtuk, hogy jó helyre költözött, és úgy tűnt, el is felejtettük.

És akkor jött a nyakleves!

Termés-napra ébredtünk aznap, ennek méltó fogadására készült lázas igyekezettel édesanyám, s igen, az egész falu népe, mert Szentegyházsfalu gondoskodik az egész esztendőre bőségesen elegendő egyházi és kulturális ünnepek olyan sűrű ünnepeleséről, mintha egy öregasszony Rózsafüzére, s annak minden egyes gyöngye egy, a századok óta gondosan megőrzött és megtartott szent ünnep lenne, melyet évről évre, újra és újra végig imádkozik, végigsír és -vigad a falu életerős, kemény népe.

S még a nap is szebben süt le ilyenkor. Mert ha az Istenadta nép húsvéti határkerüléskor, búzaszenteléskor, Úrnap kikerüléskor, kortárs találkozókra és számtalan rendezvényen népviseletben tiszteli meg az Istent és az életet, amikor a fiatalság Szüreti Csőszbál napján szekerestül, lovastul, rezesbandával és népzenevel végigtáncol a falun, akkor a családi fészekalja bőséggel szaporodó aprónépének is illik követni a hagyományokat.

Évégett a Termésnap nem egyéb, mint az óvodások népviseletbe öltözött bájos csoportjának szekeres felvonulása, hogy a mennyben lakó Jóisten is kacagva nézzon le a csetlő-botló emberpalántákra, akik a maguk ártatlan buzgalmával köszönik meg az áldást.

A férfinép pedig, az útszéli határkereszteket fenyő csemetékkel feldíszítván, míg a rózsafüzér-társulatokba csoportosult asszony-nép kürtöskalácsot, házi kenyeret süt, teát főz, sűrög-forog lelkesen, hogy minden szíren megvendégelhesse a szekeres ünnepi gyermekmenetet.

Hogyne lenne öröm! Amikor a falu egész népe szegről-végről rokonságban áll egymással, mert mifelénk hetedízíglent tartják a rokonságot, amellet pedig igen komoly szerepe van a komaságnak, mely múltban gyökerezik, hogy jövőt építhessen és szaporodjon a nemzetség, s hogy régi jó cimborák, katonatársak találkozhassanak, a baráti, rokoni kapcsolatokat erősítendő.

A keresztgyermek-keresztszülő kapcsolat igen sokrétű, s nemcsak ők vannak jelen egymás életének fontos állomásainál, hanem a mögöttük levő családtagok is. Sírig tartó kapcsolatok ezek, melyek túlmutatnak az anyagias világon, és az élet múlandóságán. S még a későbbiekben is, síron túl is ott vannak az elvarratlan, láthatatlan szálak, nagy eseményekkor, mint lenne szó esküvőről, temetésről, még azok is jelen vannak láthatatlanul, akik már meghaltak, mert a komáknak, komatársaknak, keresztkomás barátoknak utódai ismerik, tudják, és teljesítik a kötelességüket.

S ha már a dolgos, poros hétköznapiokban egy kerek hete nem történt említésre méltó, valahányszor alkalom adatik találkozássra, legyen az éppen a Termésnap, vidám örömmel koccintanak a férfiak, szaporán pereg az asszony-nép nyelve, köszöntik a szekereken ücsörgő aprónépet, akik egytől egyig rokonok és keresztgyermek.

Erős szálak fűzik eltéphetetlen kötelékké a népet, ott serteper-tél komámasszony szomszédja, szomszédasszony komája, rokonok szomszédjai, szomszédok rokonai, mintha csak egyetlen

hatalmas családja tagjait gyűjtötte volna össze a Jóisten, s hirtelen úgy megszaporodnak a komák, mintha a falu népe egész életében nem tett volna egyebet, minthogy minden áldott esztendőben napestig valakinek a gyermekét keresztelje.

Édesanyám is élesztőt futtatott, kürtöskalácsot sütött, s az ott ténfergő macskánkat, kicsi Kislányt egy elegáns oldalrüsszettel kipenderítette a konyhából.

És, egy macska jogai miatt, a megszokott Anya-leánya veszekedés kapcsán, édesanyám, az anyai nyaklevesek avatott szakértője, egy pontosan irányított, sikeres lendülettel akkora nyaklevest suppanzott a nyakszírtemre, hogy messze zengett a szeptemberi délutánban, s Kucuka, öreg kutyánk is felriadt az ólban. Megérdemelt nyakleves volt, igazán.

De ki az, aki ezt szó nélkül eltűri? Kiváltképpen, ha nincs is igaza? Mert én ezzel az ádáz haraggal robogtam végig a verandán, végig az udvaron, s akkora örök haraggal téptem fel a kiskaput, majdnem markomba tört a kilincse.

A kapu előtt pedig, békésen várakozva, mint aki rokoni látogatásra érkezett, ott ácsorgott az öreg Virág.

Ha próbált valaha valaki megállítani egy befele igyekező, elszánt tehenet... mert az öreg Virág, ahogy a kapu kitárult, beindult nyugodtan, s az udvaron, a régen megszokott otthonos meghittséggel, szófogadóan enni kezdte a fűben a hullomás almát. Aztán beballagott a pajtába.

Én csak álltam, sután, édesanyám pedig, mint egy kíváncsi ürge ürge, fejét az ablakon kidugván, s a helyzetet meglátván,

– „Virág! Szent Isten, Virág hazajött!” – s rohant édesanyám, csak úgy lobogott az otthonkája csücske, friss sarjút hozott lihegve, szaporán vette elő a régi fejő sajtárt, mosta és szárazra törölte a tehen tőgyét, cipelte a régi fejőszéket...

s ahogy a frissen sercegő tej sugara lassan belefűlladt a keletkező habba, én csak néztem őket, átöleltem Virágnak azt a legelőszagú, tehénszagú vastag nyakát, s olyan keserveset sírtam, amilyent csak ritkán sírhat az ember életében. Mint egy nagytakarítás, olyan volt.

Másnap reggel jött a gazda, Virág pedig ismét feleszegette a fűben mosolygó hullomás almát, s ahogy jött, úgy elment.

Aztán, egy évvel később, édesanyám hívott, szkájpon.

Mert a hírek gyorsan terjednek a faluban, nincs az a Facebook, mely hatékonyabban közvetítené a mindennapi eseményeket,

Gaál András nagygazda erdei pajtájára rátört a medve.

Éppen a mi Virágunk kicsi Bimbóját szemelte ki magának, S az öreg tehén, akinek pedig senki nem magyarázta meg az önfeláldozó anyai gondoskodás kódexét, de aki anya volt, még akkor is, ha csak egy tehénről volna szó ---

Valami ősi, megmagyarázhatatlan félelmetesen erős anyai ösztönnel védte meg a borját, s addig bőgött, rúgott, szarvával döfködött, míg a felbőszült medve, elfeledve a reszkető kicsi Bimbót, minden haragjával támadt rá az öreg tehénre, s azt úgy megtépte, farát le hasította rettenetes karmaival,

hogy a húséges, önfeláldozó vén tehén belepusztult.

– „Látod-e, te Edit – zárta mondandóját édesanyám, – akkor, amikor úgy megsirattad, bizonynyal azért jött haza az öreg Virág, hogy tőlünk elbúcsúzzon!”

A két szarvát elhozta nekünk a gazda. Egyiket dédnagymama vén kredencében őrizgetjük, másikat cifrára faragta Újvári Feri, s valahányszor eszembe jutna bort tölteni bele, ott van láthatatlanul az öreg tehén, s édesanyámra gondolok: Isten tartsa meg nekünk Őt, még sokáig!

ANTALFY ISTVÁN

Jó lenne

Jó lenne, jó lenne
„nagy” költőnek lenni,
az egész világnak
versben megüzenni,
vagy versben, vagy szóban,
vagy tán fényreklámban,
hogyan életem során
embereket láttam,
sok jó embert láttam.
Kerestem is, nem is,
siettem, szaladtam,
fiatalon, vénen,
de rájuk akadtam.

Uram, add nekem

Uram, add nekem a mai napot,
add, hogy amit még tenni akarok,
add nekem a Te békességedet,
add, hogy ezután is ember legyek.
Adj bölcsességet, ha lehet, derűt,
ahol tudok, segítsek mindenütt,
add meg nekem a szívek örömét,
add lelkemnek igazi erejét.
Add, hogy ne csaljon az emlékezet,
nyújtsd felém ma is védő kezedet,
add a hiteles, hű imát,
add nekem a tiszta szív mosolyát
add nekem állhatatosságodat,
legyen agyamban tiszta gondolat.

A túlsó part

Ez már a túlsó part talán?
Vörhenyesre torzult világ,
láttad? Tudod? A képzelet
és a fátyol borul reád,
azok a szavak, az a vágy,
mint a letört barackfa – ág.

A nádtető nádszárait
az idő, és rontó kezek
lopták Nagyék háza fölül .
(Ez is fájó emlékezet)
De már a túlsó part talán...
magamat elriasztanám.

Amikor kondult a harang,
ezüst szárnyakon szállt tova,
szétlőttek tornyot, templomot,
mégsem volt Isten ostora.

Ez már a túlsó part, tudom.
Nem egyedül vagyok úton.

Cím nélkül

Ha már lettem
s mert még vagyok,
köszönök mindent, amit kaptam,
tudtam (tudok) szeretni hűen,
egyszerűen, és szépet látni
emberben, fában, fűben...
mert még vagyok,
s kérlek, holnap is várjatok...

Ne áldozat legyen az élet,
(kibúvót ki akar, talál,
elmúlóban a szenvedélyek)
az emlékek szépek - nem szépek
s legyen művészet - a halál!

Arany keretbe

Arany keretbe foglalt képek
színeit por be mégsem lepte,
elhalkult egy Madách-idézet,
lecsonkolt fákkal,
mert vihar volt,

mert lett vihar, mert várni kellett,
Nap süttött talán éjjel-nappal,
ki kaphatott és kap még kegyelmet?
Dolgos kezekkel, ha ki tudta,
ha ki látta,-

(én hogy feleltem?)
„arany keretbe foglalt képek”
ha öröm volt, - megérdemeltem.
A kapuból még visszanézni.
Visszanézni, a szépet látni,
nem a csonka fát

ami szép volt!
Mert ezután jöhet akármi!
Elmélkedés: mi volt, mi lenne?
Már és még – fa és ember sorsa...
Arany szálakkal összefűzött
vihar-szétverte:
„mi lett volna...?”

ARIEL BERILL

In nomine Patris...

Álmos emberekkel szálltam fel a korai buszra. Ahogy a lépcsőn álltam és a jegyvételre vártam, már meghallottam azt a nagyon furcsa hangot. Egy távoli rádióból szólt, egy távoli adón, egy távoli hang motyogta a mise kezdetét. Körbenéztem, nem akartam hinni a fülemnek, korán reggel a rádióban mise szól? „*In nomine patris et filii et spiritus sancti*”. Aztán rám került a sor és szokás szerint a busz végébe mentem. Ahogy elindultunk, kibámultam az ablakon. Virágokkal és gabonával megrakott alföldi táj suhant el mellettünk egészen, amíg a TV torony közelébe nem értünk. Itt aztán még a busz is lelassított. Szerintem sugárzik valami ebből a városból, valami lassúság, valami tespedés, valami állandó, valami megsavanyodott múlt.

Leszálltam és kis kanyargás után rátértem a hosszú, egyenes útra, ami majdnem a házunkig vitt. Mentem, gyalogoltam és mentem, gyalogoltam és még mindig csak mentem, gyalogoltam. A betonkockákból kirakott járda mellett végig árok húzódott, a járda szélén fák, a másik oldalon lomha, álmos házak. A fehér törzsű nyírfák zengő, fényes, apró leveleit zörgette a szél. A szilvafákról a levéltetű ragacsos foltot képezett a járdán a már lehullott, széttaposott szilvák köré. A láthatatlan, hatalmas akác-fák úgy zúgtak a szélben, mintha egy erdő kellős közepén lettem volna. Halovány felhők úsztak az égen. A fák dala szél muzsikára susogó erdőt varázsolt oda, ahol valójában egy kis városka állt, családi házaival és az úttesten néha még egy autó is elment.

Végre az utolsó kanyart vettem be és a mi utcánkba értem, aminek a végén tudtam, hogy a Kurca csordogál lomha, barna vizével. Amikor becsöngettem, a palotapincsi rögtön csaholni kezdett és a pokrócokkal teli ládikában tudtam, hogy a vörös-fehér foltos macska is felnézett. Most mintha tovább vártam volna, hogy anyu kinyissa a kaput. Lassú, megfontolt csoszogása hallatszott csak a késő őszi fényben. Megörült láttomra, pedig

tudta, hogy jövök. Még mielőtt bármi történhetett volna, gyorsan átszaladtam a boltba néhány nehéz dolgot venni. Cukrot, lisztet, kutyakaját, ásványvizet meg ilyesmiket.

Mire visszajöttem, kistányéron várt a vajás kenyérből, kolbászból és teából álló reggeli az asztal sarkán, mert addigra már az asztal főbb részét a kinyújtott pogácsatészta foglalta el. Leültem, kortyoltam a teából és néztem, hogy nyúlik, alakul, formálódik a tészta a nyújtófa alatt. Rugalmas volt, fényes, éppen kellőképpen puha. A lisztes zacskóból anyu egy kevés lisztet szórt a tetejére, majd az oldalán fekvő zacskóba nyomta a pogácsaszaggatót. A papír zörgött, mint a nyírfák pici levele, szállt a liszt, mint csillogó varázspor.

Ő szaggatta a pogácsát és közben mesélt.

„Hát, kenyérünk az mindig volt. apámnak vót egy darabka földje, éppen elég, hogy annyi búzát teremjen, ami éppen elég volt. jött az ember a szekérrel, anya meg feldobta rá a zsák búzát és visszakarta a zsák lisztet.” A zacskó megint zörgött, a liszt felröppent, múltat fedett fel. „Minden vasárnap menni kellett a templomba. Hárman voltunk testvérek, oszt az nem jött, akinek nem jutott cipő, mert abból meg csak két pár volt. Gyerek koromban olyan hatalmasnak tűnt, a távoli oltárral, meg a zengő, mély és idegen szavakkal >*In nomine pátris et filii et spiritus sancti*.< Apám mindig kubikon volt, nem is emlékszek az arcára, valahogy nem tudom felidézni. Tavasztól késő őszig el voltak a dologba.” Nehéz lapátjuk nyomán úgy szállt a föld, mint gyenge liszt a zacskóban. „Aztán egyik nap jött egy asszony a Gógány sorról, érdekes, hogy az ő arcára emlékszek. Barna szeme volt, sárga kendő volt a vállán. Apám munkakönyvét hozta.”

Zizzenés, lisztfelhő, még két kiszaggatott pogácsa. „Lebombázták Csongrádon a Tisza-hidat, mind odavesztek. A bombázások miatt anya nem tudott átmenni érte, mire meg odaért, már tömegsírba tették. Szegény anya, utána még sokáig átjárt hozzá.”

A kutya elkezdett ugatni, valamit a postaládába dobtak. De nem volt semmi izgalmas, csak dolgok megvásárlására buzdító fényes papírlapok.

„Feri bátyámra is emlékszek, ott játszottunk az utcán a csapnál, pancsoltunk. Amikor meghallottuk a repülőket már szaladtunk is. Annyira alacsonyan jött, hogy a nyárfák hegyit majdnem súrolta, Feri meg berántott az eresz alá és már zúdult is a géppuskasorozat, pont a lábunk előtt.” Úgy porzott a föld utánuk, mint zacskóban gyenge liszt. „Estére meg a szomszédba gyűltünk össze, mindenki félt, jártak a nyilasok. Egyik este be is zörögtek, az ajtó előtt puskákkal hadonásztak, kiabáltak, de aztán elmentek, mert a másik utcában kerestek valakit. Na, azokat aztán el is vitték.” Lelkük után csak a jajgatás szállt, mint zacskóban gyenge liszt.

„Látod, ha apád élne, milyen szép öregkorunk lehetne! Hát, amíg jó vót, addig jól is éltünk, minden meg volt. Jaj, de sokszor elkísért hajnalba a gyárba 56-ba. Nehogy valami baj érjen, mer a gyárbul nem lehetett el késni! De jó, hogy semmi baj se ért! Kiabáltak, kövekkel dobálózta, felgyújtották, szétverték. Aztán a másik ódal kiabált, lőttek, felgyújtották, leverték. Az „in nominéből” nem maradt meg semmi.” Zacskózörgés, gyenge liszt pora, pogácsa. Néha a tenyere élével megforgatta mindegyiknek az alját, hogy elnyerje pogácsa formáját. Szépen rendezgette őket szorosan egymás mellé. A konyhát közben bableves nehéz illata töltötte meg, gyöngyözött az ablak.

„Délután jöttem haza a munkából, de még nem volt bekészítve, kimentem a faskamrába gyújtósért meg fáért. Ott lógott a kötélén. Nem is tudom, hogy hogy bírtam egyáltalán úgy gondolkozni. De rögtön átmentem a szomszédba, hogy híjjak valakit. Aztán meg itt ültem a folyosón, amikor kivitték, az egyik keze kilógott a lepedő alól. Erre úgy emlékszek, ahogy az életelen keze lógott. Hogy ragadt meg bennem ez ennyire? Pedig sok szép évet eltöltöttünk együtt, amikor meg inni kezdett, utána meg sok rosszat, de csak erre emlékszek belőle, hogy lógott a keze. Januárban az a megfagyott föld úgy verte a koporsó tetejét, mint rettentő, nehéz kövek.”

Még egyszer a lisztbe nyúlt, fehérén szállt némi por a légből és készen lettek az utolsó pogácsák is.

Aztán a libatollecset cuppogó hangja hallatszott, ahogy a tojást a tetejükre kente. Elkészült az életműve, szép, sárga tetejű, csinos, ízletes pogácsák. Már csak egy kis hőkezelés, és kész.

Anyut gyengeség fogta el, azt mondta bemegy egy kicsit ledőlni. A leves alatt elzárta a gázt, a pogácsákkal tele tepsit a sütőbe tolt és lassú, erőtlen léptekkel, na meg elmaradhatatlan botja segítségével, ment végig a hosszú, fedett folyosón a szobaajtóig, kilépett a papucsából, vastag zoknijában az ágyhoz ment és körülményesen, halkan hűmmögve lefeküdt. Az élet pora szállt fel a légbe, mint zacskóban gyenge liszt.

In nomine patris et filii et spiritus sancti.

Szeged, 2015, szeptember 15-28.

A zöld zsiráf

(Drága barátom emlékére, aki zöld zsiráfnak nevezte kedvenc kerékpárját. Hosszú körmondatokban beszélt a semmiről, de olyan érdekesítően, olyan édesen, hogy muszáj volt rá figyelni. Örökké emlékezetünkben hordjuk.)

Betegen feküdtem az ágyban. A hálósákokat a fejemre húztam és reszkettem. Éreztem az izzadságcseppeket áttetszően, fényesen gyöngyözni a halántékomon. A szájamban furcsa, semmivel sem hasonlítható, soha nem érzett ízt éreztem és alig kaptam levegőt. A párnáról lefelé csúszott a fejem lassan, egy meg nem nevezhető sötétségbe. Fellebegtek a múlt édes, párásan csillogó függönyei.

Pad volt a verandán, azon ültünk mi ketten. Leszállt már az est, a fények a messzi távolban pislákolnak csak, a denevérek visítva cikáztak a házak között. Akkor mondtam neked, hogy évekké ezelőtt egy rozsdafarkú fészkelte a pinceszellőző nyílásába. Azt mondtad, hogy verébalakú és félénk.

Aztán kezdted sorolni, mi minden furcsaságot tesznek a városi madarak. Nyáron a kocsik hűtőrácsairól csemegézik le az odakoppant rovarokat és még a tejesüvegek fóliáit is átlyukasztják, hogy belemártásák csőrüket a felszínen összegyűlt tejszínbe. És csicseregünk a halvány-vörös rozé mellett, bele az éjszakába.

A mélység a fejem alatt feneketlen lett és szédítő. Minden megszűnt, csak az a furcsa, fekete íz érződött a nyelvem tövében. Hideg hűvösséggel, fagyos ridegséggel, évezredes merevséggel közeledett a mindent elfedő semmiség. Jéghideg, csont ujjáival végigsimította az arcomat. Fagyos leheletével megdermesztette tarkómat. Megállt a világ, megállt az élet, elfogytak a színek. Aztán hirtelen hátat fordított és eltekert egy zöld zsiráfon.

A párnám visszacsúszott a fejem alá. Szétnéztem a sötét szobában, az erkélyről éreztem beszűrődni az estike testes illatát. Agyam körül kérdések cikáztak a félhomályban szakadatlanul. Létezik-e kulcs, amely minden ajtót kinyit? Van-e válasz, mely minden kérdésre felel? Lakozik-e bennünk jámborság kellő mértékben? És elnémítható-e az igazi szeretet? Akár szinte követhetetlen, öt méteres körmondatokban, akár egyszerűen, kevés szóval, elmondtuk-e már, hogy mi lakozik bennünk mélyen, legbelül? Hogy árad-e a szeretet ereinkben és hogy bevalljuk-e, hogy mennyire szeretjük ezt az életet? Tegyük meg! Tegyük meg most! Mert nem tudhatjuk, időnk mily kevés!

Most lesütött szemmel álljon meg a gyász!

MeneküljeteK szertelen gondolatok.

Meghaltál.

Két szemed fényében soha többé

Nem látom magamat

Tükröződni....

A. TÚRI ZSUZSA

Vívódás

(Hódolat Szabó Lőrincnek)

Rendben van így? Rendben lesz-e?
Mi jön közel, s mi lesz messze?
Induljunk csak neki bátran?
Vagy álljunk a gyors világban?
Ki őriz meg? Ki felejt el?
Ki nyitott könyv? Ki csak rejtjel?
Honnan, meddig, minek, merre?
Ember számíthat emberre?
Enyém, tied, nekem, neked.
Írigy vagy, ha nem engeded?
Adj, hogy kapj és kérj, hogy adjak,
Tetteink egymásra hatnak.
Őrizlek, de harcolj értem.
Lépteimet hozzád mérjem.
Ide, onnan, nekem, érted.
Világos, vagy ezt sem érted?
Ember ítél, okoz, téved.
Adjon az Úr még sok évet!
Ha volt, lesz még, ha nincs, lehet.
Elment? Jöhet. Itt van? Mehet!
Ki van közel? Ki van messze?
Rendben van így? Rendben lesz-e?

Krisztus

Oly unalmas olykor az élet,
ha nincs Júdás, aki elárul,
nincs ellenfél s langyos a lényeg,
s kintről a béke mélán bebámul,
nincs kereszt sem, foszlik a semmi,
bomlik a minden, surran az égen,
merre kellene, illene menni,
ha nincs zsongás, pezsgés a vérben ?
Élünk, sokszor túl sok a díszlet,
giccses csokrok, ablakok zárva,
mosolyból fintor, borból víz lett,
mamlasz az ember, társsal is árva.
Hervadó, száraz glóriákat
kihívó pózban egyre csak ráznak
hipokrit hívek, ó, imádnak,
téged és rólad magyaráznak,
hazug mind, múltó és esendő,
sorsuk előbb-utóbb szétszakad,
foszlányok... Vétkek... Mind egyenlő.
Merre jársz? Mutasd már meg Magad!

Álmomban

(Kis(s)Mama)

Felrémlik arcod ráncos rajza.
Füst-kontyod rózsaként lobog.
Áttetsző kód a kendő rajta.
Szétfoszló csücskeket fogod.

Időtlen képekbe kavarja
hangod egy dal az álmon át,
nehéz perc szédül az avarba,
kutatva régmúlt nyár nyomát.

Álmomban korlát van a hídon,
a háznál nyárfák látszanak.
Te sem tűntél el. Nem kell sírnom.
Csak már nagyon rég láttalak.

Kézbesíthetetlen levél

(Vas Tibornak)

Szálkás deszkapadlón utat vág a fénnyel
újabb hajnal s barna sarkokat keres,
nyargal, visszafordul, szembeszáll a ténnyel,
hogy te nem szólsz többé s ez már végleges.
Nincs semmi új, látod, csak a pillák szűrnak,
egy év megint eltelt, nem cseppen a könny.
Mit mondjak? Átfagyva ki örül az újnak?
Meváltást ígérő szent szó úgyse jön.
Csak feküdj nyugodtan, igazad lett mégis,
hát halált virágzott itt a türelem,
békét hozott gyötrő, kegyetlen aszkézis,
ujjlenyomat vagy egy üres üvegen.
Míg csöndes szavakkal te a halált hívtad,
morbid módon számoltad a perceket,
kitalált világod ha versekbe írtad,
rettegtél, hogy nem lesz majd, ki eltemet.
Borzongva és fázva, rekedt hangon mondom:
„a barátom voltál”, szűrnak a szavak,
rágódom a múlton, mint az eb a csonton,
győztél, s kárpótlásként így lettél szabad.

Szent-Iván éj

Hold ha ledobja fényfonalát
bontsd ki hajadnak éjfonatát
kémlelj merészen rejtjeleket
titkokat sűgő vad szeleket
érezd az égbolt veled forog
benned varázslók vére csorog
míg mész a dombra réteken át
öleld meg néhány tölgy derekát
szedj kosaradba gyógyfüveket
életvíz töltse csöpp üveged
pázsit ha surrog lépted alatt
ruhádra pókháló ha ragad
énekelj lesnek kobold-szemek
virágzó páfrány magja pereg
gyújts tüzet megszentelt pillanat
pernye-pillangók most a szavak

*félelmet égetnek
a lángok
hajnali hamu
csendje áldott*

tűzben fonnyasztva szent a gyümölcs
titkaid őrizd tűzszemű bölcs.

BALLA JÁNOS

Álmomban a tiéd voltam

Hömpölyögve rohan, gondolataimat, elsodorja.
Álmomban megjelentél, éreztelek, láttalak.
Vonzottál, mint a bolygókat, a Földet a Nap.
Tudom, érzem, hogy valahol vagy!

Mint a virágzó fák, a zöld mezők tavasszal,
Vonzák a virágokról port gyűjtő darazsat,
Mint ahogy vizet kíván a sivatag száraz homokja,
Úgy röpnél hozzád, szomjazva csókodra.
Simulni szeretnék kitért karodba!

Gondolataid felhőként sodródni felém,
Mint magas hegy csúcsát, elfoglalják elmém.
Lágyan hullámozó dallamot egy hegedű zenél,
Érzéki hangja szerelmes, nincs semmi kétség.
Illatod érzem, nem látlak, de érzlek Én!

Mikor kitörni készül a vihar, sötétség terem,
Mikor villámok cikáznak a fejünk felett,
Mikor az ég készül leszakadni, és esőt terem,
Ott tombol akkora erő, mint a vágy bennem.

Szeretnék felébredni végre!

Apró cseppeket varázsol a forró föld, párás lehelete,
Képzeletemben a Te tested izzik oly hevesen,
A Te lényed varázsol el, röpít a fellegekbe,
Tökéletesen eggyé olvadunk a fullasztó gyönyörbe.

Nincs idő, nincs tér, Veled minden végtelen.

BALOGH BEA

Karácsonyra virrad

Végtelen bárkájáról
álom-csókot lehel a Hold,
csillagok jászolában
egy angyal muzsikál,
szikrázó mivoltuk észrevétlenül,
izgatott szívekbe csitul.
Jég-ezüsttel hintett barlangjából
köd-párás szemekkel
kacsint a tél,
színevesztett képek rámájára
meghittség tüze gyúl,
az éj tündöklő csillámport
fázó lelkekre szitál.
Sercegő mécsek világánál,
kandallók parazsa melegénél,
a szeretet árnyai vetülnek.
Határtalan megnyugvás uszálya
omlik a világra,
úttalan-utak hókristály-szövevényein
megváltó kisdéd érkezett.
Földre szállt a Csoda,
áldott karácsonyra virrad.

Téli éj fátyla alatt

Hópelyhet libbent a meztelen égbolt,
az univerzum végtelen-szótt opálja
éteri mezőket sejtet.
Tudattalan énjét gyöngyözi a messzeség,

ében éj burkába zárt csillagok fénye
álmaink balkonját bejárva
becézőn lelkünkre hull.
Letűnt percek skarlát parazsa
ó-napok íriszén izzik,
szelíden lobogó láng-tündék vigyázzák
a grafit-szürkeségbe némult időt.
Az éj réveteg csendjébe merülve,
szótlanságuk árnyain pihegve,
szelencébe zárt szerelem éled...

Didergő karácsony

Halványan villódnak az alkonyati fények,
a szótlanság ölen muzsika
halk foszlányai libegnek.
Várakozás gyertyáinak lángja serceg,
nappalik pompáiként
dísz-tobozba borult fenyők magasodnak.
Szeplőtelen vidékek csoda-csillámba borulva,
a dombokon túlról, öröm hírnöke közeleg.
Ám sok helyütt szerényen terített a szeretet asztala,
az éhség ajándék-kosara
betevő falatért áhítozik.
Évezredes hagyományok naptára
elporladt emlékek mennyei voltáról mesél,
tegnapokba bódult boldogság
kérész-életű órái
reményvesztett szívekhez térnek.
Toprongyos nélkülözők fázó lelkére
útja során megpihenő angyal kórus
megváltó álm-pelyheket szítál.

Karácsonyi fények

Mélázok a messzeségen;
 hó-sapkás bércek
 ezüst süvege hívogat,
drágakőként csillannak az alkonyat
 acélszürke keblén,
 a dércsípte horizont
tűnő délibábként lebeg tova.
 A szeretet szelében
 méltósággal hajlongó,
 hódara-ködmönös
 fenyvesek susognak.
Jégvirágos ablakon át
megnyugvást vár most a világ,
 utcák sötétjébe érkező
 szelíd égi tündék
 a tél fehér porhanyóját
 csillámban motoszkáló,
apró életek lábnyomaira hintik.
 Szobák melegéből
 lopva leskelődő
 szempárok izgatottsága
 udvarok jég-tükrében villan,
az együtt töltött idő öröme lesz
 a legszebb ajándék.
Néhány napra elcsitul a távol;
 ropogó fegyverek zaját is
a csend végtelen öle ringatja,
 angyalhajban fénylő
karácsony ünnepe közeleg.

BÁRÁNY TERÉZIA

A koldus

Márta örömmel gyalogolt a bevásárlóközpont felé. Pár perce tudta meg, hogy nem várt pénz érkezett a számlájára. Pontosan akkor, amikor a hűvösödő nappalok miatt a tűzifa beszerzése miatt kezdtek mélyülni ráncai. Gondja szertefoszlott egy pillanat alatt. Nyugdíja éppen hogy fedezi napi megélhetését, nem engedhet meg magának kilengéseket. A nagyobb kiadások örökösen nehézségek elé állítják őt.

Az elmúlt évben is, amikor a rezsicsökkentés hatására egy havi nyugdíjjal kellett kiegészítenie a korábbi fogyasztása alapján fizetett előleget.

A helyi önkormányzat nem segített neki, hiába lakik a faluban másfél évtizede. Neki nem járt a kormány által beharangozott segítség. Pedig nagyon nehéz volt számára az, hogy kérnie kellett. Éreztették is vele, hogy ő nem idevalósi.

Akkor, kényszeredett helyzetében kéréssel fordult a nyugdíj folyósítóhoz, amely a kért összegnek csak a tizedét utalta át részére. Csakhogy pár hónap múlva visszamenőleg emelték nyugdíját, amelyből azután eloszlathatta kétségeit.

A városközponti üzlethez érkezve megpillantotta a pici kolduslányt. Egy pillanatra megakadt azon, hogy ő nem itt szokott kéregetni, és nem is szokott kérni, mindig adnak neki. Amikor elhaladt mellette, kételyei támadtak. Most kapott egy szép összeget, abból igazán csurgathatna valamennyit ennek az asszonynak, aki bizonyosan nem szórakozásból didereg itt a hidegben. Elővette pénztárcáját és heves köszönetek kíséretében haladt tovább. Eszébe jutott az indiai szokás, ahol nem a megajándékozott köszöni meg a segítséget, hanem az, aki olyan helyzetben van, hogy adhat belőle másoknak. Ezt egészen humánusnak tartja és gondolatban ő is eleresztett egy köszönetet annak, akinek láthatatlan keze oly kegyesen egyengeti a sorsát.

Az étterem az épület legfelső emeletén helyezkedett el, ahonnan gyönyörű kilátás tárult a város csinos épületeire. Kínai menüt választott magának. A pénztárnál hitelkártyáját nyújtotta, de azon nem volt fedezet. Elővette pénztárcáját, hogy készpénzzel egyenlíti ki a számlát, de nem volt nála elég pénz.

A pénztáros segítőkész volt, elkezdtek nézegetni, hogy melyik ételt tegye vissza. Nem akart lemondani az ebédről, gyomra igen erősen noszogatta. A pénztáros készséggel segített, de nem jutottak döntésre. Ha csak a levest veszik ki, akkor még mindig nem elég a nála levő összeg. Az újonnan érkező vendég azonban hirtelen megoldotta a problémát.

– Kifizetem én a hiányzó összeget. Tessék nyugodtan elfogyasztani az ebédet.

Zavartan állt a kifordított pénztárcával és emelte el a tálcát. Eszébe jutott a fiatal magyar pár, akik ugyanilyen helyzetbe kerültek Stuttgartban. Gondolkodás nélkül odanyújtott nekik ötven eurót. Ők örültek akkor, most ő kényelmetlenül érzi magát. Maga mögött hagyva kételyeit, megköszönte az ismeretlen férfi segítségét. Ebben a pillanatban már tudta, hogy érdemes volt segítenie a kolduson.

A szerelmes Nap

A mindenható fényes úr, a Nap
szokásos útján békésen haladt,
feltétlen ragyogása megakadt,
elragadta őt a serdülő Tavasz

csillogó szeme, csöppnyi szája
arany hajának lágy hullámozása,
karcsú testének zsenge bája
ébresztgette hevesen a vágyat,

melegen ölelte az édes testet,
fűtötte őt mind hevesebben,
arany hintáját érte eresztette,
pazar hajlékába aléltan vezette,

boldogság virágát a földre szórta,
termékenyült ott minden nyomban,
zöldült a Természet halomra,
tarka szirmok omoltak boldogan,

barnamedvék felhagytak a böjttel,
málnával töltötték az éhes bendőket,
költöző madarak sorra visszajöttek,
újszülöttek árasztották el a földet.

Nap úr pedig még többre vágyott,
új Nyárban új reményt látott,
tüze Tavaszban már csak pislákol,
míg Nyárban lobogva lángolt.

Ami élet Tavasznál született,
Nyár idején minden beérett,
- ebben a heves tűz segített,
mely Nap úr ágyékában égett.

Unalmas ám mindig a szoknyán ülni!
az úr homlokára fáradtság kezdett kiülni,
elkezdte a tüzes Nyarat kerülni,
a szeles Őszben kezdett elmerülni,

lángvörös hajnak szolid gazdája,
fáradtan remegő Napnak új babája
bearatta mindazt, mit találhat,
dicsérjük a Napot az ő nyugtával.

Ezek után ő kénytelen belátta,
nem kell cserélni asszonyt az ágyba,
visszatért Télhez, nem néz többé lányra,
meg kell nyugodni a hosszú éjszakákra.

Ha kedve tartja, kinéz még a világra,
de nem gondol már másra, csak magára,
- ám várjunk még egy kicsit a változásra,
míg Napunk nem lendül újabb támadásra.

BORNEMISZA ATTILA

Születés

Jó emberek! Jó emberek!
A Megváltó megszületett!
Értünk szállt a magas égből:
csillagfényben, Istenszékről.
Kis barlangban kapott szállást,
a pásztorok őt csodálták,
kisdedként a földre szállt le,
emberiség örömére.
Jaj, emberek, jó emberek.
A Megváltó embergyerek.
Édes szülők, számárhátán,
Istent vittek földön járván.
Betlehembe ért a család,
kísérte Őt angyal, s barát,
Mária és József szava
szállt az éjbe: Isten atya!
Végül a barlanghoz elértek,
sok-sok bárány mind így béget,
Megszületett Isten fia,
ember lett a kisded, csoda.
Mindannyian ünnepeljük,
csillag világítja létünk.
Drága szülők védve óvták:
le jött vele e a mennyország.
Csillag mutatta az utat:
Három Király utat kutat.
Végre meglelték a helyét,
Betlehemi barlang hegyét.
Gáspár, Menyhért és Boldizsár:
kisded elé térdelve vár:
köszöntik az Isten fiát,

ajándékot hoztak, sokat.
A sok pásztor mind térden áll:
még az idő is megáll:
fénykéve szalad az égen:
ámulunk e régi képen.
Jó, emberek, jó emberek:
A Megváltónk megszületett.
Karácsonyunk ősi séma:
emlékünkben ím e példa:
Jóság kell és a szeretet:
Jézus minket sosem feled
Ő a példa, mert más nincsen:
ő a világ, s minden kincsem!
A szeretetet fentről hozta: i
máinkba él a lélek:
Atya, Fiú és Szentlélek.

Posta a nyárból

Rózsák hevében izzott a nyár,
s ideért léted expressz küldeménye,
nem titok ez, csak fel nem fogható:
galamb-e vagy tiszta vércse?
Egyszer hozzám fordult egy csillag,
most ismétlődik az a nap, lám!
Olimposz felett piros gomb szalad.
Játszunk vele. Az lett a labdám.

BOTTYÁN SZELI SÁRA

Négysorosok

A név nem számít...

A név nem számít, mert lélekkel szeretünk!
Kölcsönbe kaptuk, akárcsak a testünk
A lélek lát, de nem csupán pusztá szemmel,
Hanem igaz, tiszta forrású szeretettel, szerelemmel

A perc pillanatai

A perc pillanatai óráknak tűnnek,
Mikor a halovány hangú emlékképek peregnek!
Mióta szerelem szekeredről leestem.
Keresve kutatlak eszement esztelen.

Fohász

Láthatatlan vér. Könnyek csendesen hullanak.
Sorsom könyve könnyek áztatta nagy maszat.
Lelkem léte sehol sem talál enyhet, nyugalmat!
Hazug, álnok Délibábok látványa: megcsaltak!
Remeteség rágja lelkem életerejét.
Akit szerettem, elfeledett réges-rég.
„Barátok”, család... szívemet kitépték,
Nem maradt más, csak a féktelen setétség!

Egyedül maradtam, s hiába a szó, a tett...
Mindenem a Feledés Tavába vettetett!
Istenem, adj erőt énnékem, hogy túléljem az Életem!
Ámen!

Dobom, dobom... Isten

Dobom, Dobom, édes Dobom, vigyél el,
Fogoly lelkemnek szabadon szállnia kell!
Dobom, Dobom, édes Dobom, repíts el
Testembe zárt lelkemnek szállnia kell!

Tetejetlen fa tetejére, Földanya szép ölébe,
Őseink csillagösvényére, NAPATYÁNK Tenyerébe!

Szeretet, Fény, Békesség,
Szeretet, Fény osztódjék!
Szeretet, Fény, ISTEN!

A parajdi sóbánya kápolnája
KISS ANDRÁS fotóművész felvétele

CSATA BÉLÁNÉ IRÉNKE

Angyaljárás a hegyekben

A hegyek derékig hóban állnak,
csak sisakjuk látszik a fenyőfáknak,
ha most érkezne szánkóval az angyal,
meggyűlne baja a hegyi utakkal.

Én mégis hallom a jól ismert zenét,
ahogy csengős szánon érkezik felém,
szárnyát kitarja, megrázza magát,
s boldogan kiosztja ajándékát.

Körül minden hallgat, békés a csend,
patkók dobognak, csengő csilingel,
tudom, édes dallam nektek s nekem,
add Uram, még sokáig varázslat legyen!

Eltévedtek a három királyok?

Istenem, Istenem, hol kószál az álom?
A fákat kivágták, a pásztort se látom,
Még egy akol sincsen, s az istálló távol,
Vajon merre járnak a három királyok?

Mennek, mendegélnek erdő sűrűjében,
Ahol mécses nem ég, még egy kunyhó sincsen,
Hol lenne menedék Máriának s Józsefnek?

Halmaid a dombnak betemeti a dér,
Arcukba havat szór, jeget csizmák elé,
Kárpátokon innen, üveghegyen túl
Nem szakad szívükben a karácsonyi húr.

Angyali szózat

Ma a csillagok fényesebbek,
az álmok is édesebbek,
angyali szózat üzeni meg:
Istennek fia megszületett.

Jézus ágján nincsen paplan,
körötte fénylő szeretet,
betlehemi jászolban kisdéd,
barmok lehelnek meleget.

Mária könnye gyöngye
korona a kis Jézus fején,
királya bűnbánó szíveknek
megmentője feltámadás idején.

Csillag üzen

Minden karácsony felragyog,
mint pufók kisdedarcon a mosoly,
csillaggal üzennek az égiek,
s indul sok jószágos pásztor.

Betlehemi fényes csillag
lámpása mutatja az utat,
ajándékuk a szeretet,
viszik meleg takarónak.

Csöpp kisdéd, égi fény,
sziromló rózsalevél,
jászolnyi békesség,
mosolya szívtől – szívig ér.

Gyermekkori karácsonyok

Hull a pelyhes hó,
gyermekkori karácsonyok
fenyőfái vonulnak ablakom alatt.

Angyalnevetést hallok,
szaloncukor íze a számban,
még jó anyám ajándéka.

Nagy gonddal rakosgatták zöld ágra
nagyobb testvéreim, így segítettek,
a glóriás angyaljárást elhinnem.

A múlt lassacskán régmúlt lesz,
színes káprázat, mi tovaleng,
de kapaszkodsz még belé,
akár a vízbe, levegőbe, gyökérbe.

Újra fényglóriás karácsonyok jönnek,
hópelyhek, csengők, gyantaillat,
lelkeden csendben kirakodnak.

S te hagyod, hogy karjába öleljen,
boldog álomba ringasson
gyermekkori Karácsonyod.

Unokás karácsony

Unokák jönnek, kopogtat a szeretet,
mosolyukban jácintok
nefelejcekkel ölelkeznek,
és kigyúl lelkedben a láng:
karácsonyi dalt csilingel
énekükben egy harangvirág.

CSERTŐ ARANKA

Újra előveszem

Átszűrtem az életemet,
van, ami fennakadt,
torkomon ragadt,
de olyan is, hogy átsusszantak,
fel nem oldódtak.

Szerveimben szervültek,
lelkemben lélegeztek
elszólásaimban, írásaimban
felszínre kerültek.

Barátkozom velük,
újra rájuk tekintek,
új környezetben új előjellel közelítek.

Ma már más vagyok
és mindig más vagyok,
mégis ugyanaz maradok,
mint akkoron, fiatalon.

Érettebb vagy érzékenyebb?

A rájuk rakódott életem nehezíti,
hogy újra elővegyem.

Így még jobban beágyazódik
a fájdalom, a sérelem.

Az egyik így, a másik úgy járja az útját.
A fájdalom csak azzal enyhül,
ha megplem, hogy kinek, mit, mennyit
segíthettem, segítettem.
Abban, hogy neki jobb legyen.

Oldás és kötés

(Fohász)

Uram! Lelkem hozzád simul,
kérek, segíts!

Kötelékeim eloldva.
Amik maradtak,
egy irányban állnak sorban.
Oly sok oldást megszenvedtem,
sírattam és búcsút vettem.

Adj még kötést lelkemnek,
hogymindazt átéljem,
amit a másik oldalról
gyermekként nem tehettem.

Egyik nagymamámat sem érinthettem.
Nem volt nekem
sem apukám, sem nagypapám
ki térdén höcögtessen.

Nagymamám sem, ki kényeztessen.
Hadd legyek én ez utóbbi,
hogymikpróbáljam milyen jónak lenni,
öregkoromnak értelmet, élményt adni.

Uram, amit kiróttál,
amit nekem szántál,
megtettem.
Annak, s úgy éltem.

Kérlek, hajolj fölém, hogy rád nézve
megértsem, érezzem,
mit szántál a végére nekem.

S ha nem értem,
fogd a kezem, vezessél!
Ha nem bírom,
adj reményt és szeressél!

Add, hogy kisdéd unokám,
kiben én is tovább élhetek,
egészségben megszülessék.

Adj erőt karjaimnak,
hogyan megtarthassam.
Add, hogy utána szaladhassak.
Add, hogy szerethessem, dédelgessenem.

Add, hogy amit többszáz gyermeknek
megadtam,
az unokámnak többszörösen megadhassam.

Add, hogy kacagásban,
huncutságban játszótársa lehessenek,
segíts, hogy ujjaimmal bábozhassak,
varázslatot varázsoljak.

Uram! Unokámnak kérek egészséget,
épséget, lehetőséget, képességet!

Add Lillámnak, hogy gondos anyja lehessen!
Apjának, hogy mindenkinél
jobb apukája legyen!
Add Uram, add!

DÖMÖK ELÍZ

Vendégmarasztaló

Munka után rohan az óvodába, nehogy megint az ő kisfia legyen az utolsó, akit hazavisznek onnét. Élvezi a sétát kettesben hazáig, hiszen ekkor tudja meg, mi történt az oviban. Ki rosszkodott, hogyan játszottak, mit tanultak, kit dicsért meg az óvónéni, mit ebédeltek, stb.... Ilyenkor ő is kapcsolódik, elfelejti, hogy nehéz a bevásárlótáska, hogy undok volt a főnöke, hogy... A feszültség lassan megszűnik benne, gyönyörködve hallgatja fiát, aki mindent elmesél, mi történt vele, amíg nem látták egymást. Már alig várja, hogy otthon legyenek, apa is hazajöjjön, s együtt főzzék meg a vacsorát. Közben elmesélik egymásnak, mi történt aznap, örülnek az együttlétnek, hogy egészségesek, hogy feltöltődjenek egymástól a holnapi napra.

Néhány méterre a házuktól, szembe jön velük a férjének a főnöke. Az asszonyra ráköszön, hiszen ismerik egymást. Néhányszor már szót váltottak korábban egy értekezleten.

– Üdvözlöm a szépasszonyt és a trónörököszt. –

– Jó estét kívánok Önnek. Mi járatban mifelénk? – kérdi az asszony, s fia kezét elengedve kezét nyújtja a férfinak. Kezet fognak, majd a fiának mondja:

– Köszönj Te is kisfiam! – de a gyerek durcásan lehajtja fejét, nem szól egy szót sem. Kicsi szíve haragszik az idegenre, aki megszakította kettejük meghitt társalgását. A „Bácsi” most egy barackot nyom a fejére, s mondja neki:

– No, kisöreg, majd legközelebb! –

– Én Szabolcs vagyok! – mondja öntudatosan a nagyóvoda, s elhúzza a fejét. A férfi tréfával próbálja elütni a dolgot, s kezét nyújtva a gyerekeknek, mondja:

– Akkor szervusz, Szabolcs! – De a gyerek konok, nem nyújtja a kezét, hallgat. Anyja sejti, hogy mi a baja, s vigasztalóan megsimogatja a fejét. Az Igazgató Úr a gyerek anyjához fordul, s mondja:

– Tulajdonképp a férjével kellene egy sürgős dolgot megbeszélnem. Nem tűr halasztást. Ezért jöttem erre felé.

– Semmi gond. Pár lépésre lakunk innét, jöjjön be, várja meg nálunk. Hamarosan megérkezik. MI is várjuk már haza – mondja hirtelen az asszony, közben arra gondol ingerülten, milyen rumli maradt otthon a reggeli nagy rohanásban. Ráadásul a nagy bevásárlást is mára időzítette.

Az előszobában mindenki leveti a kabátját, a háziak papucsba bújnak, s a vendéggel együtt a nappaliban helyet foglalnak. Az asszony elnézést kér az előlhagyott játékokért, könyvekért. A gyerek pedig bámulja az idegent, aki miatt anya nem reá figyel, nem kérdez semmit tőle. Végignézi tetőtől talpig. Észrevesz valamit, majd megszólal:

– Nálunk mindenkinek le kell vetnie az utcai cipőjét. – Szigorúan ránéz a vendégre, aki kínosan feszengeni kezd a fotelban. Iszonyúan zavarban van. A gyerek anyukája nemkülönben. Végül kinyögi, mentve ami menthető:

– Igen, kisfiam, de tudod, Pista bácsi most vendég nálunk, s a vendégeknek nem kell levetniük a cipőt az előszobában – dadogja.

– Hozhatok egy kávát? vagy valami innivalót?

– Igen. Kérek egy kávét – mondja a vendég, s zavarában előkotorja a cigarettáját, s rágyújt. A kisfiú nézi, nézi a ceremóniát. A vendég bácsi rá sem mer nézni a gyerekre. Az pedig rácsodálkozik a füstkarikákra, s megszólal ismét:

– Nálunk nem szabad a lakásban dohányozni.

Az asszony hallja fia kioktató szavait a konyhában, s majdnem leejti a kávéscsészéket. Mintha mi sem történt volna, sietősen behozza a gőzölgő kávét, s kínálja a vendéget, aki eloltja a cigarettáját a hamutartóban, amit az asszony tol eléje. A fiúcska az anyját nézi, hogy mondjon már valamit, de Ő a vendéghez fordul:

– Hogy mennek a dolgok az iskolában? Hogy állnak a szakképzéssel? – A választ fél füllel hallja csak. Titokban a fiát nézi, aki elmerült a játékában, de ő tudja, hogy minden szóra figyel.

Reszketve várja mi lesz a következő merénylete a „vendég” ellen. Nem sokáig hagyja várakozni, mert megszólal:

– Anya, gyere már a konyhába, főzzük meg a vacsorát, mire apa hazaér!

Az asszony elsápadva hebegi:

– Kisfiam, majd később. Most vendégünk van, aki apával szeretne beszélni. Majd főzünk akkor, amikor ők beszélgetnek egymással. De a vendég már feláll, indulni készül. Azért jól hallhatóan mormolja:

– Ezek a mai gyerekek már semmi tiszteletet nem adnak az idősebbeknek.

Az asszony marasztalni próbálja, de a vendég mondja:

– Majd máshol, másik alkalommal négyszemközt megbeszéljük a férjével közös dolgainkat.

Az ajtó bezárult, a főnök elment. Az asszony pedig nem tudja eldönteni, hogy most megdorgálja-e a fiát, vagy inkább kapja az ölébe, s mondjon neki egy hosszú mesét.

A Balaton partján

Rácsókolta a nap 32 fokos melegét a vízre, s az, mint egy szűzlány, villódzó hullámokkal jelezte pirulását. Az elemeknek ilyen harmonikus játéka lenyűgözött.

Szerettem volna megfogni a csendet, a szellő simogatását, a szelíd dombok vonulatát, a túlparti fehéret, a színek orgiáját, vízes hajadban a tenger valódiságát.

Figyeltem a madár röptében lelkem csapongását, a horgon vergődő halban a horgász nyugalját, a hangyák futkározásában az idegek összhangját. **Irigyeltem** a napimádók mozdulatlan önátadását, a labda dobásában a hajító kéz erejét.

Csodáltam a nedvek áramlását a levelek játékában, a gyerekek bizalmát az ölelő szeretetben, az úszók mozgásának ritmusát, a méhek zümmögését, a pók zuhanását, a gypszyong subáját.

Kerestem a természetben a hibát, mint hattyú kecsességében a rút kiskacsát.

DROTLEFF ZOLTÁN

Igaz barát

Valaki vesztébe rohant,
elgáncsoltad, nagyot esett,
keze, lába csontja roppant!
Ám mentetted egy életet!

Észrevetted magad mellett,
s nem zúztad szét hamis álmát...
Nem bántottad, elengedted!
Mikor voltál igaz barát?!

Oly nehéz barátnak lenni,
hű társadat megbántani,
ez által nemessé tenni...
Haragját is felvállalni!

Síró szívvel szakítani,
mert most haragszik rád nagyon...
Így akartad tanítani,
s nem oldódik fel a fagyon...

Milyen nehéz elfogadni,
igazat mond ő is, talán,
a haragot feloldani,
ha az érv, az ő oldalán...

Erre csak egy barát képes,
ki őszintén szeret, nagyon,
s nem keresi ki a vétke...
Nem is sejtéd, ez mily vagy!

Imádkozó nagymamám

Két kicsike, kerges, összekulcsolt kéz,
Régen elmúlt, boldog időket idéz,
Apró gyermek voltam, alig emlékszem,
Sokszor arra mentem csak, hogy megnézzem.

Öreg nagymamám ült egy karosszékekben,
Rózsafüzér volt remegő kezében,
Szája mozgott, de nem értettem semmit,
Titok volt, Ő miért beszél most ennyit.

Mert nappal csendben tette, amit kellett,
Főzött, vasalt, vagy éppen babot fejtett,
Oly hosszú délelőtt nem állt meg soha,
Mintha a munka örökké tartott volna.

Lehunyor szemem, és látom ősz haját,
Oly sokszor mesélte számtalan baját,
Vállamra tette soványka kis karját,
Halkan mondta, alig értettem szavát.

„Öregkor, fájdalom nagyon jó barát”,
Közben oly szépen elnevette magát,
Kezébe temette felszántott arcát,
Először láttam igazi bánatát.

Gyermekei emlékem csupán eddig ér,
De megmaradt végleg a rózsafüzér,
A két imára kulcsolt, remegő kéz,
Szomorú szeme, ahogy távolba néz.

És, íme, eljött az öregkor felém,
Itt-ott már fáj, sajnós nyilall is belém,
Én is összeteszem gyakran kezeim,
Ahogy egykor, régen drága eleim.

Énnekem is mozog ugyanúgy a szám,
Sokáig mondom engesztelő imám,
Én is túl vagyok az élet viharán,
Most értettem meg a titkot igazán...

A szerelem

A szerelem egy gyönyörű virág
Amit gondozni és öntözni kell,
Hogy soha-soha ne hervadjon el...
Nemessé válják tőle e világ!

Szívben, lélekben, mindenütt nyílik,
Illata a sarjadó szeretet,
Mit a tavasz oly bőven hinteget...
Minden virághoz csodásan illik!

Ha kinyitja bódító szirmait,
Ó, a szíved megérez valamit,
Ami csodálatos, és fáj mégis...

Repülsz szerelmed karjai közé,
S szálltok-szálltok a csillagok fölé,
Nevetsz! Rajongsz! Sírsz is! De miért is?!

FEKETE ZSUZSA

Meditáció

Én sikeres ember vagyok?
Igaz, az életemben elértem
ezt-azt-amazt,
de amíg ez eljött,
addigra megértem több őszt,
telet, tavaszt!
Ravasz ez a sors,
néha olyan cudar.
Akár egy füzetlapra ragadt
sebtapasz!
Nem tudom lehúzni onnan,
mert a füzetlap
reped-szakad.
Ilyen a siker is:
ha egyszer eljő,
megdicsőülsz tőle,
majd évekig nem történik semmi!
A siker messzire elkerül.
Állok az út porában,
meditálva azon,
sikeres ember lennék én?
Vagy csak azt vélem magamról.
Mondja meg ezt más helyettem.
Itt állok az út porában
bambán meditálva,
mint egy füzetlapra ragadt
sebtapasz!
Ez lennék én?
Az életem csupa-csupa
talányos költemény!

Még állnak a fák

Az olajfák és a cédrusok
még ma is ott állnak
a romos tanyaúdvarton.
Eszembe jutnak emlékeim.
Nyáron meglátogatom őket.
Madárdaltól hangos a régi tanyaúdvár.
Fecskék raknak fészket itt,
e roskatag falak között költik ki fiaikat.
Megvan még a régi kacsászató is!
Benne békák brekegnek,
esténként messzire hallik e különös zeneszó.
Istenem!
E roskatag falak között hogy pezseg az élet.
Az ősz közeledtével
a költöző madarak útra kelnek.
ám a gyönyörű olajfák-cédrusok maradnak !

Gondolatom messze kószál,
közben a tájat kémlelem szüntelen.
Amott a csatornaparton is
áll még a vadkörtefa.
Több évtizede őrzi e tájat.
Oly jó volt alatta megpihenni!
Tanyasi iskolás társaimra gondolok.
Vajon ők eljönnek-e nosztalgiázni?
Tudják-e, hogy most is ott áll
Izsák határában a vadkörtefa?
Tudják-e, hogy az utókornak
megmaradtak a Fák,
Azok a Fák – azok a gyönyörű
Olajfák és a Cédrusok!

Ábránd

Tudom, egyszer rendbe jönnek
a dolgok nálam.
Egyszer véget ér magányom.
Lesz, ki fogja majd mindkét kezem.
Lesz, ki mosolyt csal arcomra.
Lesz, ki azt mondja majd nekem:
Szeretlek, szívem! Szeretlek a sírig!
Ne félj többé a magánytól,
én mindig melletted leszek!
Remélem, nem csak ábránd az egész,
nem illúzió, nem tévedés.
Majd egyszer rendbe jönnek
A dolgok velem,
Majd egyszer én is boldog leszek !

Kedvesemhez

Kitárom szívem kapuját előtted,
lépj be rajta!
Belépsz ma, vagy holnap,
vagy holnapután?
Gyere, siess!
Szívem kapuja előtted nyitva áll!
Az Atlanti Óceán nagyon távol,
messze van.
Gyere, siess nagyon,
vigyázz, hogy el ne késsél!
Úgy vigyázz a szívem kapujára,
ha egyszer zárva találod,
róla többé a lakatot le nem vágthatod!

FITÓ ICA

Mesélnek a képek

(részlet)

Ahogy múlnak fölöttem az évek, egyre több időt töltök a család régi fényképeinek nézegetésével. Próbálom rendezgetni őket, s közben az emlékek megmelengetnek, felidéződnek.

Tegnap este egy megkopott kis fekete-fehér kép akadt kezembe. Megsimogattam és emlékeztem.

Zenész család vagyunk, le sem tagadhatnám... – mosolyodtam el. A képen apukám, nagybátyám, na és ott középen nagyapám, mindhármuk kezében hangszer. Előttük csárdást járva bátyám – a későbbi karnagy – és unokanővérem, aki zenetanár lett. Én még akkor talán csak szüleim képzeletében voltam jelen.

Nagyapámat nézve, nagyon mélyre kell ásnom az emlékeimben. A képről egy alacsony termetű, erős csontozatú, kackiás bajuszú, nyílt tekintetű, mindig huncut mosolyú kun parasztember néz rám. Valamikor kislány koromban pont ilyennek képzeltem Botondot!

Dávid papa a bátyámnak és nekem „csak” mostoha-nagyapa volt. Azért írtam idézőjelbe a csak szócskát, mert mi ezt soha nem éreztük, nagyon szerettük őt. Nekünk ő volt a NAGYPAPA – így, nagy betűkkel.

Nagyon jó volt náluk lenni. Csuda dolgok történtek ott!

Volt nagyapának egy lova, úgy hívták, hogy Szultán. Szultán teljes jogú családtag, mondhatnám, a család szemefénye. Mindig ő volt az első mindenben. Addig nem ültünk le fröstökölni, míg nagyapa el nem látta ... és addig nem vacsoráztunk, míg bármi munka is akadt Szultán körül. Ő volt a kis parasztgazdaság alapja. Ő húzta a kocsit, amivel ki lehetett menni a földre, ami vitte az ekét is, a családot is. Nagyapának – mint a többi hasonzorú szegény parasztembernek – még csak lócsös kocsija volt... errefelé szekérnek is mondták. Vasabroncsos nagy fakerekeken gurult, na ezen a kocsin aztán lehetett akkorákat zötykölődni a

kotyrokkal teli földes úton, hogy a nevetéstől még a csuklás is ránk jött sokszor! Nem volt ám még flaszter!

Vagyis volt egy, az Kiskőrösre vitt, oda nagyanyával többször is elutaztunk *mavarttal*... így nevezte nagyanya a buszt... a meleg fürdőbe. De a földjeinkre girbe-gurba földes utak vittek.

Nagyapa szerint Szultán nemcsak erős, de nagyon okos is.

Engem ez állandóan foglalkoztatott, valóban okos lehetett, hiszen mindig tudta, hova kell menni, ha nagyapa felült a bakra, és szólt neki „No”, vagy csak csettintett a nyelvével, finoman meghúzva a gyeplőt.

Én hátul a saroglyában minden sarkon, fordulón lestem, tényleg jófelé megyünk-e.

– Nagyapa! Honnan tudja Szultán, melyik földön van ma munkánk? – kíváncsiskodtam.

Ő megpödrte a bajuszát, szemében kis fények játszottak, nagyanyára kacsintott és azt mondta:

– Tudod lánya, amikor befogom a kocsni elé, és a zablát a szájába teszem, akkor belesúgom a fülébe.

És csakugyan igaz lehetett, mert láttam a saját szememmel, hogy nagypapa mikor befogta a lovat, gyengéden megsimogatta hűséges társa fejét, és odatette arcát annak bársonyos bőréhez. Szultán ilyenkor kihegyezte két nagy fülét, nyilván, hogy jobban hallja nagyapa utasításait. Csakis így lehetett.

A határba indulásnak megvolt a pontos forgatókönyve. Nyári melegek idején hajnalban kelt a család, minden otthoni munkát gyorsan elvégeztek, fél öt körül már a kocsni befogva. Nagyapával bátyám már rendszeresen kijárt dolgozni. Mindketten felültek a bakra, egy pokróccal derékig betakaróztak. Nagyapa jobb kezében a gyeplő, bal kezében az ostor... de csak úgy vállára dobva, mert az „ustort” nem kellett használnia, ám ott kellett annak lennie!

Akkor nagyanyám egy decis kisüveggel kijött a házból, ami-ben törkölypálinka volt. Nagyapának ez kijárt minden reggel. Bátyám meg egy nagy kockacukorra csepegtetett diannát (sós-borszesz) kapott, ezzel mondtak „dícsértesséket”.

Amikor ez megvolt, nagyanya tiszte volt kinyitni a kaput a fogatnak. Nagyapa csettintett a nyelvével, rántott egy leheletnyit a hajtószáron, és Szultán értett belőle. Repítette vidáman a csapatot a zötyögő szekéren hol a Vaka földre, hol a Kistagra.

Ezen a kocsin került haza a sok munkával megtermelt kukorica, gabona, tök, krumpli, na és a szőlő is. Minderre nagy szükség volt, hiszen az ólban malac visított, az udvaron meg nagymama tyúkjai, kacsái tartottak már korán reggel hangversenyt mindadig, míg meg nem kapták a zöldet, meg a szemet.

A szőlőből préselt must meg minden évben megtöltötte a kétakós hordócskát és még valamennyi eladásra is jutott.

Az volt ám a nagy munka, a szüret, a préselés!

Szüret után következett a kukorica szedése. Ehhez már a Csicsi komáék segítsége is kellett a család tagjainak összehívása mellé. A határban csak úgy fosztalékostól letörték, alaposan megrakták vele a kocsit. Úgyesen kellett, hogy minél több felférjen. A kocsi oldalát egymás mellé szorosan odaállogatott kukoricákkal magasították, így több fért a közepébe.

Otthon aztán az udvar közepén egy jó nagy rakásra ledobálták. Akkor mindenki hazament megetetni az állatokat, és dolguk végeztével iparkodtak vissza nagyapámékhoz kukoricát fosztani.

Nagyanya fölrakott a sparheltre egy nagy fazék fillérekukoricát főni. Ennek órák kellettek, de a végén nagyon megpuhult, és kristálycukrot rászórva fölséges finom lett.

A segítségek kisszékeken körbe ülték a rakást, és nagy vidáman hozzáfogtak a fosztáshoz. Ilyenkor aztán előkerültek a régi katona-történetek, anekdoták, viccek. Közben nagyapa nem sajnálta a finom, már jócskán kiforrott de még édes kontyalávalót kínálgatni. Egyre sűrűbben hangzott fel a „dícsértessék”.

Előkerült a kétsoros, gombos harmonika is, mert bátyám már akkor inkább azt húzta szívesebben mint a fosztalékot a kukoricáról. S ha kissé abba is belefáradt, akkor nagyapa pohárka murcival bírta jobb belátásra, illetve jobb kedvre kis zenészt. De biza volt annak a murcinak már eléggé ereje, mert egy idő után egyre nehezebben jöttek ki a hangok!

Tóni úgy érezte a murci hatása alatt, mintha a hüvelykujjánál lévő levegőztető gombot valaki nyomkodná. Mert sehogy sem volt elég szufla, hiába húzta-nyomta a harmonikát. Arra még ma is emlékszik, hogy valami nagyon csúnyát odamondogatott nagyapának mérgében, de hogy mit, azt csak másnap reggel tudta meg nagyanyától.

Ahogy felébredt, papa már nem volt benn a szobában. Nagyanya serénykedett a reggeli söprögetéssel.

– No, felébretté’? – kérdi Tónit.

– Décsértessék! – fogta a fájós fejét bátyám.

– Tudod-e, hogy nagyon megbántottad az este nagyapádat?

– Én? Jaj, nekem! Nem emlékszem semmire.

– Hát a bolondos öreg akarta még, hogy húzd a hermonikát, neked meg má’ sehogy se akart jó’ menni, meg tán untad is, oszt aszontad neki: „Mi a francot szórakozik itt velem, maga vén szaros!!”

Nos, ha eddig nem fájt volna a feje bátyámnak a sok „dicsértesséktől”, hát most aztán a rengeteg odatódult vértől biztosan megfájdul! Mert úgy elvörösödött, és úgy szégyellte magát, csak úgy lángoltak a fülei!

– Eriggy, oszt kérj bocsánatot tőle – mondta szelíden nagyanyám. Már akkor nagyapa hátul a nagy kertben kaszálta a lucernát. Odaódaglott Tóni a háta mögé. Csak álldogált egy darabig tanácstalanul, majd erőt vett magán és csendesen megszólalt:

– Décsértessék.

Az öreg csak suhintott a kaszával, lépett, suhintott, lépet, suhintott... rá se nézett a gyerekre.

– Nagypapa, bocsánatot kérek.

– No mi van, emléksző a zestére? – vetette oda csak úgy, suhintás közben.

– Nagymama monta’, hogy levénszarosoztam. Szégyellem magam, ne haraguggyon – mondta szinte sírós, remegő hangon.

Az öreg megállt, jó szemügyre vette kedvenc unokáját, igyekezett összehúzogatni a száját, mert az mindenáron mosolyra húzódott.

Megpödörte a bajuszát, ezzel is leplezve huncut vidámságát,
majd barackot nyomott Tóni fejére, és azt mondta:

– No eriggy, szó’j öreganyádnak, tegye a früstököt az aszta’ra!
Ebből tudni lehetett, hogy nagyapa nem haragszik.

A dolog el volt intézve.

Keceli bor dicsérete

Ha jól megy a sorod,
asztalodon sok-sok étel
magát kelleti,
adj hálát érte Istennek,
poharad borral töltsd teli,
borod pedig legyen keceli!
Mikor rossz napok járnak,
szívedet bánat terheli,
nehéznek érzed a kereszted,
és vigaszra szorulsz,
poharad borral töltsd teli,
borod pedig legyen keceli!
Ha tél idején ablakod
jeges szél veri,
s fázik tested, lelked,
Istenhez fohászkodj,
s poharad borral töltsd teli,
a borod pedig legyen keceli!

Ám de egyre ügyelj!
Poharad ne legyen
állandóan teli,
mert rútul megcsal!
Addig édeskedik,
magát addig kelleti,
míg rabja leszel neki,
hisz tüzes nedű
a homokon termett
keceli!
Ünnep legyen a pillanat,
ha bortól párállik poharad!
Fogyaszd alázattal
Isten ajándékát,
s adj érte hálát!
Ha poharad borral töltöd teli,
akkor az legyen
keceli!

G. OROSZ PIROSKA

A folyóparton

Lenn jártam a folyóparton,
hol tüzet rakott már az alkony.
Néztem, néztem és mit láttam
fénye mögül, amíg vártam?

Folyóágyán, kicsit távol,
tücsöklegény egy nádszálon,
és amint a víz sodorta,
hegedűjét húzta, húzta.

Oly szépen szólt muzsikája,
vízi tündér megcsodálta,
kifeküdt a víz szélére,
szárnyacskáit melengette.

Boldogan hallgatva a zenét,
tágra nyitva mindkét szemét,
a folyóba bámul bele,
álta alatt mindkét keze.

Úgy mosolyog két szép szeme,
mintha álmodt látta vele.
tutaján a tücsök koma,
mint az álom, siklik tova.

A lepkék is odaszállnak,
udvarolgatnak egymásnak.
alkonyati szép idill,
minden este visszahív.

Édesanyám

Tág szemmel már csak engem figyel,
azt nézi szüntelen, hogyan vihetne el.
Néma öleléssel körbeölel,
hiába kérlelem, Ő nem felel!
Lennék bár kisgyermek, aprócska lány
csak, hogy szerethetne édesanyám.
Csókját nekem adná, nem a csillagoknak,
mert hideg a valóság, hitem ingatag.
Szoknyáját fognám, hogy el ne vesszen,
hagynám, hogy kézenfogva vezessen.
Hideg lett köröttem, fagyos a világ,
pedig bontotta szirmait az aranyeső ág.
Utána sírtam: már ki ölel keblére?
Sötét lett életem, kialudt a fénye.
Fény nélkül, sötétben botladoztam,
nehéz árnyékok közt nyújtózkodtam.
Karomat kitárom, ha üt majd az óra,
és készülök hozzád egy vigasztaló csókra.
Szeretlek, Édesanya!

A porban

Találtam egy szál virágot
lehullva a porba,
letörött szárral
magára hagyatva.
Így dobtál el engem is,
mint egy hervadt rózsát,
barátod sem lehetek,
vettél másik Múzsát!

Gyönyörű az erdő

Madárdalos jó kedvemben
az erdőket járom,
fűzfa hajlik, virág nyílik
minden egyes ágon.
Gyönyörű az erdő fája
mikor kivirágzik,
fehér szirma, mint selyemsál
a zöld ággal játszik..
Körül folyik egy szép patak
az életnek vize,
benne fürdik gólya, veréb,
és a szécinege.
Faágak közt sárgarigó
füttyüli a nótát,
beleírja a szövegbe
a huncut bíróját.
Mindenféle apró madár
felülhet a fára,
csak az az egy tövismadár
készül áldozatra:
Egyszer dalol életében,
hogy a világ hallja,
az Isten is mosolyog
a szép dalát hallva.
Egyetlen egy ének
az életért cserébe,
majd felszurja magát
tüskének hegyére.
Szomorú a látvány
ezt én úgy találom,
énekeljen minden madár
odafönn az ágon.

GRIJNOVITZ ANIKÓ

A magány

Megint itt az este, s vele a magány.
Bánattól üvölt az én kicsi szobám.
Mi a jobb: sírjak, vagy nevessek talán?
Ébredjek végre, vagy álmodjak csodát?
Küzdjek? vagy hagyjam elveszni tovább?
Segíts eloszlatni e fájdalmas homályt!
Kérdések, mik bambán lüktetnek bennem,
válaszokat tudok, de titkolom csendben!
Visszavonhatatlan a szó, ha már kimondtad,
nem tér vissza az alkalom, elszalasztottad!
Ha egyszer már lomb voltál, nehéz elhinned,
hogy a tél szele leveleid örökre elvitte.
S a sors oda visz, ahová vinni akar,
Néha kényeztet, néha meg beléd mar.
Mert a lét egy bonyolult színjátékból áll,
Nem feladni kell, hanem kacagni reá!
S ha a sodrás időnként nem neked dolgozik,
akkor is juss el mindig a folyó végéig!
S ha meredten nézel a méla messzibe,
árral szemben úszol végtelen semmibe,
magányosan dúdolódsz a fájdalom dalát,
vagy hallgatod a csend tétlen, rideg szavát,
s ha szomorúan nézel az ablakban állva!
Csendesen, szótlanul a boldogságra várva
már nem tudod, mi a jó. Ha elmegy, eltűnik...
Vagy attól félsz inkább, hogy újra megjelenik?
Tudod, hogy kudarccal végződik, de várod egyre,
összetörve, magányosan, kétségbe esve.

Az örök remény

A pillanatot, ami elmúlt, kár siratni.
Ami szép volt, azért Istennek hálát kell adni.
Egy céllal érkeztünk erre a földre.
E célt megvalósítani törni kell előre!
Nem vagyok szegény, bár pénzem nincs.
Hitem szeretve ölel, még ha karom hűtlen is.
Megvígasztal és nagyon hálás vagyok:
az életem üres nélkülöd, nem ragyog!
Minden lépésünknek következménye akad,
minden cselekedetnek súlya a harag.
Éljünk boldogan, s legyünk szabadok!
Ha megfáradunk, csak hozzá szaladunk!
Mert elfogad és megbocsájt nekem!
Nem ismer bűnt s nem ismer vétket!
Ő megnyugtat, megtisztít, felemel.
Érted adta életét, mert szeretett.
Boldogságot és reménységet ad.
Nincs rá méltóbb, áldott ez a nap!
Hálát mondok s felnézek az ég tengerére.
Vétkeinkért folyt el az ő vére!
Szóljon e dal, Istenem, tenéked!
Hálát ad mindenért a Te néped!

Ne rohanj

Ne rohanj állj meg egy percre!
Nézz körül mit hagysz itt veszve!
Nézd a kisgyermeked arcát!
Nézd meg jól és mondd, mit látsz!
Látod-e benne az érző embert?
Látod-e benne a kéklő tengert?
Látod-e szemében a boldogságot?
Látod-e mosolyában a tisztságot?
Nézd meg, hisz szólít őszintesége!
Segítséget vár gyermeki törekenysége.
S most ne rohanj, nézd meg csendben!
Gondolkodj el ! Ez így van rendben?
Gondolkodj azon, megéri rohanni?
Az élet szépségét, örömét kihagyni?
Hisz olyan gyorsan elrepül az ifjúság!
Mire megpihensz gyermeked felnőtt már!
Felnevelted, de emlékek nélkül!
Az Ő lelke még akkor sérült!
Mondd, szabad így féktelen előre rohanni?
Sok-sok értéket az életből kihagyni?
Ne rohanj! Nézd e haldokló világot!
S hidd el, nyílik még kertjében virágod!
Ha lassítasz, látod mily színes is a mező!
Zöld lobjaival betakar az erdő!
Nézd, mily magasak a fák!
Nézd, mily sok-sok kis madár száll!
S lásd, a gyermeked szeretetre vár!
Siess és féltőn öleld át!

GYÖNGYÖSI SZABÓ KATALIN

Kereslek

Teljes szívemből kereslek
Téged.
Utánad sóhajt e magányos
lélek.
Rólad álmodom minden éjszakán,
Hozzád száll minden nap
keserű imám.
Nálam nincs krisztuskereszt
a falon,
Tudom, hogy csak magamban
bízhatom.
Te voltál az, akiben még
hittem,
A szívem is nálad volt
bilincsben.
Mára szétfoslott minden
reményem,
Koldusként elillant életedet
kérem.
Bármerre is járjak a Földön,
az égen...
Téged kereslek a világ-
mindenségben.

Emlékek

Emlékfoszlányok libbennek elém.
Kislány ül a nagy diófa tetején
és énekel és szaval szaporán,
majd táncot lejt a szomszéd teraszán.
Később félénken áll
a színpad közepén.
Versével varázsol,
sírnak énekén.
Halvány emlékek törnek
újra rám:
egyedül fekszem
a szülőszobán.
Nincs senki, ki fogná
a két kezem,
de mindenért kárpótol
a négy gyermekem.
Álmaimban, néha, valahol
egy kisleány a diófán dalol.
Madarak hallgatják versét, énekét
és valaki mindig fogja a két kezét.
A vers, a dal halkabb
lett talán,
de van ki mindezt érti:
a pici unokám!

HAJDRIK JÓZSEF

Ősz, kék izzásban

csak ne lenne
oly fájón szép a kék
mikor a fák hajába túr
az esti szél

s ekkor az alvadt vérű
gyűrt levelek
mélybe vetik fény testüket

ezért kell nekem a kék
hogy ne múljon el az ég

sárgává lesz a cikkcakkos
szegélyű remény
ágak között sasfészek
mellette
az elnyűtt nap henyél

tar gallyak mezítelen
ledéren
együtt hálnak a holddal
egészen...
...de a kékbe vissza-
vágynak

hol íze volt a langyos nyárnak
milyen kár
a halott levelek
már sohasem nevetnek
tájba fulladva
nem érzik milyen a barna

a vörös a fekete
eleve lucskos avar lesznek
sárföldbe vesznek
hátha mégis csak tévhit

az elmúlás
jaj csak ne volna
oly fájón szép a kék
ha másképp lenne
most otthon lehetnék

Tollal írt festmény

Vázlat voltál, melyet kiszíneztem.
Lettél csoda szemem íriszén.
Őrizem a látványod; a kegyest!
Hisz ilyen kéknek nem láttalak még.

Az égen épp csillagként ragyogtál!
Dús rétemnek vadvirága lettél.
Pipacs, aki sohasem halovány.
Bár a múlttól te már nem is mesélsz!

Hallgattuk a patak csobogását,
patazajban az idő lépteit.
Fakopáncs lelkes kopogását,
virágaink szerelmes méheit.

Fenn felhőket rajzolt Isten ujja!
Egyik pamacs te, míg a másik én!
Láttuk, ahogy a szél böszön fújja,
Tudtuk, játékunk ezzel véget ért!

HEGEDŰS BÉLA

A pusztán

Bíbormedrébe hanyatlik a nap
de még fáradt fénye imbolyog a pusztán.
Még egyszer végigrohanná a kopár kihalt tájat,
de látja, hogy amott jön
két bivaly, mely igen fáradt.
Nyakukon a kopott járom ide-oda billen,
ahogy fejüket lökdösik előre.
Hátuk mögött rogyant szekér
tükrös kereke lustán fordul,
a tengely közben nagyokat mordul.
A kancsikának éles most a hangja
nagyokat csattan végén a rafia.
Nógatva a két jámbort,
mely az utat nézi és nem a távot.

Szeretnék

Szeretnék reggelenként
ébredni Veled.
Föléd hajolva szedni
édes leheleted.
Várni, várni
egy örökkévalóságban
pihenő mosolyod
apró szarkalábjait.
Mikor megbújva
rezegni kezdenek.
Érzem fejed felett
széttárt bársonyos karjaid
felemelkedve átölelnek.

Látom mosolyban kezd
arcod lassan fürdeni.
Pilláid alól kitekintenek
lelkem legértékesebb fényei.

Csak egy néma szónok vagyok!

Csak egy néma szónok vagyok!
Remegő tikkadt ujjaim között
tintától csorgó tollat fojtogatok.
Elég- elég ily módon mocskolni
a tiszta hófehér zizegő papírt,
ha rajta a gondolat nem ébred.
És a szemek nem látják a magyar szót
Nemesnek elgondolkoztató szépnek.

Csak egy néma szónok vagyok!
A három zöldellő halom közül
kilépni a völgyeiből, sem léphetek
álmaimból ébredésemkor eltüntetek.
Még hevesen lángol itt a hullámzó PIROS
a Kárpátok büszke éles csúcsai felett.
Az ég FEHÉR leplébe valamit beleégetett.
sugárzó hője ZÖLDET megóvva melengetett

Csak egy néma szónok vagyok!
Tollam nyomot hagyó nedvét kértem.
Száradjon bele a durva papír rostjaiba
és őrizze őrzőn meg a három szónkat.
A kihaló földjét elhagyó nemzedéknek.
Ne csak akkor vegyék észre, ha felhúzzák
ősi színét vergődve csapkodó lobogónak.
Egy maroknyi belül könnyező magyarnak.

Nagykőrös, 2006.április 05.

Pártatlanul olvasd

Pártatlanul olvasd e verseket,
hisz személyem úgysem ismered,
nem hízelgésre, szép szavakra vágyom,
úgy diktáld, ahogy belülről kivájsz.
És ha bányádban jó mélyre vájtál,
s minden értéket kihánytál,
küldd el az értékes rögöket.
Nem tudom, hogy a költők virágágyásában
számomra is akad-e egy éledező virág,
melyet apró rögökkel
szép nagyra táplálhatnék.
Hogy vihetnék-e tápláló rögöt?
A nagy költők mögött
mondd el,
pártatlanul, protekció nélkül
olvasd át e verseket,
hisz személyem úgysem ismered
és főképp az igazságra vágyom.
Ha elismert költő nem leszek,
úgyis csak magam bánom
és a nagy költőket
csak távolról követve,
de örökké nyomukba járok.

Teller Ede: a kolléga és a jóbarát

Teller Edét „nem kell bemutatni”. A költő szavaival: „Van-e, ki e nevet nem ismeri?” „A hidrogénbomba atyja”, „dr. Strangelove”. Sokan csodálták, sokan gyűlölték, de kevesen ismerték közelről, mint embert. Én szerencsésnek tartom magam, mert ismertem őt mint magánembert, mondhatni, mint „a család barátját”. Talán nem túlzok, ha azt állítom, hogy olyan szemszögből volt szerencsém ismerni őt, ami eltért a szokványostól, és így talán számíthat némi érdeklődésre.

A világ minden táján, ahol tudósok, sőt akár technikusok is, munkájuk során szükségét érzik, hogy úgynevezett kolloidokat, szabad szemmel, sőt közönséges mikroszkóppal sem látható parányi anyag-részecskéket megmérjenek, megszámláljanak – például, hogy mennyi láthatatlan „darabból” áll a dohányfüst, amiktől éppen köhögnek, vagy hogy mennyi semlegesítő anyagra lesz szükség az olajfoltra, ami aznap kiömlött a tengerre –, az ilyen emberek egy készülék segítségével megtehetik ezt. A készülék neve BET-apparátus. A három betű – B, E, és T – azoknak a tudósoknak az iniciáléi, akik kidolgoztak egy elméletet, és aztán megterveztek egy műszert a részecskék megszámlálására. Ebben a betűszóban a „T” azt jelenti, hogy Teller, a „B” azt jelenti, hogy Brunauer, így hívták boldogult férjemet, a feltaláló tudóst, az „E” pedig Paul Emmett professzort jelzi, aki hozzájárult az elmélet kidolgozásához.

Ha Önök meglepődnek, hogy a „hidrogénbomba atyja” társszerzője volt egy elméletnek, mely látszólag a hétköznapi világába tartozik, talán azon is meg fognak lepődni, hogy a hús-és-vér Teller nagyon más volt, mint a híres-hírhedt dr. Strangelove. Erről szeretnék most beszélni.

Férjem, dr. Brunauer István tizennyolc évesen az USA-ba ment rokoni látogatóba, és ottragadt. Elvégezte az egyetemet,

majd Berlinbe ment tanulmányait folytatni. Itt ismerkedett meg az ugyancsak ott tanuló Tellerrel. Jó barátok lettek, és egy barátságos hógolyócsata szünetében Brunauer elmondta Tellernek a „finoman feloldott részecskék” mérhetőségére kialakított elméletét és módszerét. Teller elvégzett néhány kalkulációt, és alátámasztotta az elméletet. Ezeket később Emmett is jóváhagyta. A komplikált mérő apparátus is elkészült, és hamarosan nélkülözhetetlen lett világszerte. Hogy csak egy példát említsek, magam is tanúja voltam, amikor Novoszibirszkben az ottani Akadengorod vezető tudósa közölte férjemmel, hogy ők, abban az egy intézetben, évente kb. tízezer BET-mérést hajtanak végre. Zárójelben említtem, hogy a három nagytudású tudós közül egyiknek se jutott eszébe a dolgot szabadalmaztatni. Ők csak örültek neki...

Nem sokkal házasságkötésünk után, 1963-ban férjemmel beutaztuk az USA nyugati államait. Tellerékhez is elvitt. Előre megírta, hogy jövünk, beleértve azt is, hogy angol szakos egyetemi tanár vagyok. Edward és felesége, Mici akkor Berkeleyben laktak, Kaliforniában. Házukat erős fémkerítés védte – Edwardnak sok ideológiai ellenfele volt, és a kaliforniai diákok híresek voltak robbanékony természetükről.

Emlékezetes első találkozás volt. A kapucsengőre hangos kutyaugatás volt a válasz. (Kutya nem volt.) Aztán megnyílt a kapu, és láttam, hogy egy meredek ösvény vezet fel a házhoz. Edward a bejárati ajtó előtt állt. Mosolyogva integetett, hogy jöjjünk fel. Amikor felértünk, első szavai hozzám ezek voltak, kihívó hangon: „Egyetért velem abban, hogy a nyelvtan az ördög műve?” Nem értettem egyet, és így, barátságosan vitatkozva, vonultunk be a házba.

Férjemtől tudtam, hogy ez a látszólag antagonisztikus társalgási mód Teller egyik jellemző tulajdonsága. Ők barátságuk több évtizedes múltja alatt rendszeresen így társalogtak. Nekem ez új volt, és nagyon élveztem. Ott volt az egész család: felesége Mici, lánya Wendy és fia Paul. Asztalhoz ültünk. Hamarosan megértettem, hogy Edward miért haragudott annyira a nyelvtanra.

Fia és örököse nem természettudományos pályára készült, hanem filozófusnak, és főleg a humán tárgyakat tanulmányozta. Egy darabig még folytattuk a szellemes vívómérközést, de Edward hirtelen így szólt: „Elég ebből! Térjünk az egyetlen témára, amelyik biztonságos és nem vitás: a politikára! Essünk neki!” És valóban, neki is estünk. Engem meglepett, hogy a konzervatív Teller nem az akkori republikánus favorit, Goldwater híve volt, hanem a mérsékeltebb Rockefelleré. Paul, érdekes módon, férjem oldalán érvelt.

Asztalbontás után körülültük a zongorát, és házigazdánk játszott nekünk. Csupa klasszikust. Tudtam, hogy édesanyja zenésznek szánta őt, de meglepett, hogy ez a természettudós milyen művészi szinten zongorázott. Gyönyörű délután volt.

Következő találkozásunk a New York állambeli Potsdamban történt, a Clarkson Egyetemen, ahol férjem és én professzorok voltunk, én a humán tárgyakat tanítottam, férjem pedig kémiát. Ő egyben az újonnan alapított Kolloidikai Intézet első igazgatója is volt. Az egyetem abban az évben, 1969-ben, úgy döntött, díszdoktorátussal tünteti ki a BET három névadó tudósát. Nekem különben is emlékezetes volt az az év: síbaleset következtében hatalmas gipszkötés fedte bal lábamat. Edward ötlete volt, hogy a három díszdoktor autográfálja a gipszet. Így is tettek. Még sokáig őriztem az érdekes relikviát. Edward kitűnő hangulatban volt, viccelt, mókázott.

Hamarosan ezután Paul Emmett nyugdíjba vonult, és Oregon államban telepedett le feleségével, Pauline-nal, aki a Nobel-díjas Linus Pauling testvére volt. De a sors megengedett a BET-triónak még egy utolsó találkozást.

Mint említettem, a három tudós közül egyiknek sem volt annyi praktikus érzéke, hogy zseniális találmányukat szabadalmaztassák, de a New York állambeli Long Islandon volt egy okos üzletember és gyártulajdonos, aki behozta ezt a mulasztást, legyártotta az apparátust, és szépen keresett vele. De – becsületes ember lévén – ki akarta mutatni háláját a feltalálóknak: meghívta őket és feleségeiket egy bankettre.

Mint a rangidős feltalálót, Brunauer Istvánt kérte fel, válassza ki a helyet, ahol a találkozót megrendezze.

Úgy történt, hogy abban az évben, 1979-ben, én a Modern Language Association évi nagygyűlésén szerveztem egy nagyszabású szimpóziумot, és természetesen elnököltem a tripla ülésszakon. Abban az évben a konferencia székhelye San Francisco volt. Így férjem megállapodott a gyárossal, hogy abban a városban rendezze meg a „BET Reunion”-t. Így is történt. San Francisco talán legelegánsabb szállodájában találkoztunk mi, hatan. Nem volt könnyű összejönnünk. Paul és Pauline Emmett Oregonból jöttek, férjem és én az USA túlsó csücskéből, Észak-New York államból, de Edward és Mici egyenesen Taiwanból, ahol Edward éppen előadókörúton volt.

Fenséges este volt, de egyben bensőséges is. A hotel egyik, számunkra fenntartott különtermében, ahol csak a frakkos pincérek suhantak körülöttünk a félhomályban, és ahol úgy éreztük, végül együtt van a „család”. Nem tudhattuk, de sejthettük, hogy először és utoljára... Pár röpké év, és Paul elhagyott minket. Pauline megható levélben emlékezett vissza erre a felejthetetlen estére.

Azután bekövetkezett a nap, 1986. július 6, amikor huszonöt és fél évi boldog házasság után özvegy maradtam. Kaliforniai tudományos konferenciák alkalmával ugyan egyszer-kétszer még átrándultam Tellerékhez, de aztán ők Stanfordba költöztek, és ezután kapcsolatunk az évi karácsonyi üdvözletekre szorítkozott. Távolról persze figyelemmel kísértem Edward működését, mely most már szinte kizárólag az atomenergia békés alkalmazására szorítkozott.

Két tanévet és több előadót is töltöttem Japánban, aztán viszont Amerikába, és végül 2002-ben Magyarországra.

JAKAB TIBOR

Szokatlan nyár

Szokatlan volt az elmúló nyár,
a rendkívüli meleg.
Tétován figyelték
és fogadták az emberek.

Váratlanul, heves orkánok,
zivatarok jöttek,
Örvényszerű hevességgel,
lecsaptak, felettünk köröztek.

A helium-hidrogén atomreakció
felgyorsult a napban,
Olvadt a sarki jégtakaró,
a Kilmandzsáró hava se maradna.

Érkezett a hóhullám,
s vele együtt a migráns tömeg,
Erdőtüzek lobbantak lángra,
füstfelhőt képzett az égő tőzeg.

Ez a nyár nem békét jelentett,
félelmet keltett.
Az univerzum is jelzett,
egy aszteroida haladt el a földünk mellett.

Most már közeleg az ősz,
a szőlő megérett a szüretre.
Mi várható az elkövetkező nyárra?
Megtudnánk, ha Nostradamus újra felelne.

2017. augusztus 15.

Édesapám születésnapjára

Ha édesapám most is élne, a pátriárkák korába érne.
Úgy számolom, hogy a tortájára 113 gyertya kéne!
Az idő elszaladt, emléke mindvégig megmarad.
Visszaemlékezem, ezt nem fejezik ki erőtlen szavak.

Gondoskodó szeretete, jósága ma is kísér. Kérdezem:
A síron túl is maradandó az el nem múló érzélem?
Egy szál őszi rózsát, gondolatban a sírjára leteszek,
A szülői szeretet nem múlik el, ebben most is hiszek!

Anyák napjára édesanyámnak

Némán köszöntelek anyák napján,
túl e jelen világon.
Az emlékezés mécsese nem halványul,
most is világol.
Te adtál életet nekem s neveltél,
kísértél életem során,
Egy napon végleg eltávoztál,
Fájdalmasan korán.

Mennyi mindent tehetnék érted,
de meddő az igyekezet,
Szeretném megcsókolni újra
munkás-áldott két kezéd.
Távoli sírodra most virágot
sem helyezhetek,
Lélekben ott vagyok
tudnod kell, hogy kerestelek!

Rózsa születésnapjára, 2017

Az élet-utazáson a nyolcvanadik fölöttihez érve,
Legyen a születésnap emlékezés, mindig csak a szépre.
Az út hosszú, néha vannak kátyúk, göröngyök,
Egymást megértve, segítve, át kell lépni fölöttük.

Élvezd a napjaidat társaddal, aki szeret,
Ez Salamon bölcsellete, így éljünk együtt, amíg lehet.
Tégy meg mit tehetsz, erőd szerint egy keveset,
Naponta találsz apró örömet, ha a hit szemével keresed.

Vers leszek én is

Én nem vagyok költő, csak egy íródeák,
Aki sztetoszkóppal élte életét, itta borát s a teát.
Az igazi költők a Parnasszuson laknak,
Mesterei a rímeknek a kifejező szavaknak.

Költőideálom Babits Mihály, kit csodálni tudok,
Kinek költészetét megőrzik a jövő korok.
Furcsa, ha levelet kapok s nevemnél olvasom:

Leszek, mint rozé bor a pohárban, s elporlok,
mint a kréta.

JÁRTÓ RÓZA

Az ajándék

Megint karácsony közelgett.

Főhetett a fejem, hogy miképpen tegyem emlékezetessé a tizenegy éves gyerekemnek ezt is. Pár szaloncukor, pár darab csoki és még egy zacskó töltött cukorka is... Meg vettem a piacon régi újságot, ami a repülőkről szólt. Az ilyeneket szerette nézegetni a gyerek.

A fenyőfát pár lenyesett meggyfaág képviselte. Sikerült vennem még egy egész zacskó fagyasztott liba far-hátat. Ehhez még savanyúságnak egy kiló savanyú káposztát. Úgy gondoltam, hogy ami a káposztából maradna, azt elteszem a szilveszteri káposztához.

Végül is elég szépre és emlékezetesre sikeredett ez az ünnep. Nekem két ünnep között mennem kellett dolgozni, így a gyerekeknek mindig készítettem valami kis levest, amit a téli szünetben el tudott fogyasztani. Az egyik ebédre való bableves volt.

– Anyuci! Nagyon finom a leves, de olyan furcsa íze van – jegyezte meg a gyerekek.

– Jó ízlésed van, kisfiam. Kimaradt a babérlevél, mert arra már nem maradt pénzem a boltban.

Ezt a magyarázatomat el is fogadta a gyerek, pedig a fokhagyma és a kolbász is hiányzott a levesből. Az ízt egy kis belefőzött szalonnabőrke adta meg.

Mindenesetre ezt ettük két napig korlátlan kenyéradaggal.

Az életem úgy alakult, hogy a gyerek és én is bakok vagyunk, s mindketten januáriak. Nekem 2-án van a születésnapom. Ez a nap a szilveszter miatti munkaidő áthelyezések révén még munkaszünetnek számított, így én is otthon voltam.

Gondoltam, jól kialszom magam.

Igaz, hallottam némi mozgolódást a konyhából, de nem igazán foglalkoztam vele, élveztem a lusti' nap örömét, a hencsikélést'.

Félálmban valami finom illat ütötte meg az orrom. Kimentem a konyhába. A gyerek ott állt a szépen megterített asztalnál. Az asztalon kávé, tea, a kenyérkosárban friss kenyér, zsír és hagyma felszeletelve. Ez a sok, szépen elrendezett gyönyörűség mind rám várt. A gyerek még a széket is a fenekem alá tolta, mint a televízióban látott filmbéli pincérek. Mindenben kiszolgált. Én meg nem győztem puszilgatni az én kincsemet, nem tudva, hogy a meglepetés csak eztán jön.

Reggeli után egy újságpapírba szépen becsomagolt ajándékot nyújtott át. Bevallom, izgatottan bontottam ki, habár biztos voltam, hogy egy általa készített rajz vagy valami ilyesmi lesz benne. Nem az volt. Egy csomag babérlevél...

Csak néztem, néztem könnybelábadó szemmel életem legértékesebb ajándékát, amit a legdrágább embertől kaptam, az akkor tizenegy éves fiamtól.

Azóta eltelt tizenhét év. Nem hiszem, hogy hálátlan lennék, és senki nem hiszi, hogy nem örülök a most kapott hatalmas televízió ajándéknak, de nekem mégis akkor lábad könnybe a szemem, ha arra a másik ajándékra gondolok, a babérlevélre, amit a fiam úgy vásárolt meg a sarki boltban, hogy az egyik karácsonyi csokiját becserélte rá.

Árvaság

Anyám kapott egy cicát,
Olyan édes kis szőrmókot.
Ő is egy árva volt,
Ki vad kutyáktól,
S emberfiától űzve,
A kertek alatt kóborolt.

Kutyák kergették,
Ág szaggatta,
Kicsiny kis életét,
Pedig csak egy bűne volt,
Árva lett, kinek életében,
Nem volt menedék.

Összebújnak, együtt várnak,
Mint védtelen gyermekek,
Együtt várják a világ véget',
Míg' az élet leperreg.

Könnyes szemmel nézegetem,
Esténként a két árvát,
Ahogy egymást dédelgetve,
Oldják szívük magányát.

JUHÁSZ PÁL

Édesanyám

Édesanyám lelkének gyertyalángja,
Szeretete fényét ontja két fiára.
Őzek árnyait rejtegetik a lombok,
Angyalok ígérétét takarják a dombok.
Édesanyám lelkének gyertyalángja,
Az igaz szeretetét megmutató fáklya.
Hang nélkül csobbanunk tavában,
S már sosem kételkedünk szavában.
Édesanyám lelkének gyertyalángja,
A féltés hálóját borítja két fiára.
Kik elszántan elindultak felé a fényben,
Egyszer megfürdenek szeretete csendjében.

Libabőrös éden

Szobor társam kőbe faragott ráncai,
Szétterített porcicák halk nyávogásai,
A hajszálvékony söpredék repedésben,
Egy gyenge fuvallat a libabőrös éden.
Cserélek fejet csömöröm béna kezével,
Mennyire fáj, hogy vak szemem vezényel,
Szürke mártás arcom titokzatos kamra,
Köszívem ijedten dobban e tört hangra.
Szilánkok lázongása vétkem porát tiporja,
Hol az a tükör mely igazi arcom mutatja?
Isten vésőjével egy álomképet faragott,
Egy élni képtelen, kőbe zárt boldogot.

Ablakarcok

Az ablakarcok némák, s hidegek,
Átnéznak rajtuk a birtokló szemek.
Legyek majszolnak rajta vacsorát,
S kirekesztik a külvilág zaját.

Nem talállok abban semmi rosszat,
Hogy veled eggyé legyek, úgy igazán,
Mint az ablak és a párkány.
– Ugye, Te nem leszel hazug sárkány?

Néha túlzásokba esem,
Azt mondják: – elment az eszem!
Vigyorgok, mint a képzelt bolondok,
S magammal csinállok riportot.

Fogjatok le, hogy ne zajongjak!
Ne kívánjátok, hogy maradjak!
Lehet, hogy arcom is ablakarc.
– Könyökölj ki rajta, ha akarsz!

– Csak vigyázz, hogy ne törd be,
– Zengjél álmod ölébe!
S ha magzattá érik, – nevezd el!
S az ablakarcokhoz, – vezesd el!

Szerelmünk palántája

Az idő végtelen percei felragyognak,
Elkóborolt, fényre vágó csillagok,
Szíve is gyorsabban dobban a Holdnak,
Téged nézlek, tested árnyékán matatok.

Perzsel a lepedő hó-bársony fehérsége,
Lassan peregnek verejtéked sókristályai,
Tested vágytól duzzadó édenkertjébe,
Engem hívtál hús-szirmaiddal játszani.

Csókod lágy szellője cirógatja bőröm,
Könnyed harmatában sellőként fürdöm,
Hajad olvadó árnyékába törölközöm,
Nincs nálam boldogabb szerető a földön.

A hajnal lángoló fényei felragyognak,
Továtűnik a szemét törölgető álom,
A vágyak zsigereidbe bebábozódnak,
Mint színpompás lepke tovaszálljon.

Kebleid rezdülő harangjátékára,
Szárba szökken újból az élet fája,
S szórja magját öled párnájára,
Megfogan szerelmünk palántája.

Egy pillantás a jelen öröme,
Könnyekkel öntözött fohász,
Kacsint a szerelem szelleme,
Oda bújok újra hozzád.

KANIZSA JÓZSEF

Jézus szeretet-küldetése

Mária ölében kisdéd Jézus
Odakünn pára száll az égre
És az égen fényes csillag ragyog:
A Megváltó itt van, itt végre

Tiszta ég-fény szeplőtelenisége
Beragyogja az éj-világot
Csillagoktól Jézus szeme fénylik
Küldi a Szeretet-szilánkot

Ó, Szeretet áradj szét e Földön
Hódítsd meg minden ember szívét
A Megváltó érkezett el közénk:
Ember érezd a közelségét

Érezd szívedben a Szeretetet
A megbocsátás égő tüzét
E karácsonyéji tiszta fényben
Érezd át Jézus küldetését...

Városháza éjszaka
KISS ANDRÁS fotóművész felvétele

KIRÁLY LAJOS

Ki fényre vágyik

Ki fényre vágyik
az tűzben ég el,
ki sötétben él,
megfagy a jégben.

Aki nem szeret,
meghal magányban,
ki szeret, az él
sok sok barátban.

Ki magáért van,
magányos marad,
ha magányos lett,
a jégbe szakad.

Boldog kit szeret
sok sok ember,
élete míves,
győz álnok ellen. –

Ki fényre vágyik,
küzd nappal, éjjel,
hogy ne vacogjon
dermesztő téiben.

KOLLER ESZTER

Egy csepp

Egy csepp.

A tengerben az vagy.

Ám könnycseppjeim mindegyikében ott vagy.

Egy cseppben annyi minden mozog,
egyszerre a múlt, jelen, jövő kavarog,
tán sokszor nem is Te váltod ki,
lelkemben már egy vagy, s nem tud kivonni,
dühöm, bánatom, örömöm könnyeiben,
valahol mindig ott vagy érzéseimben.
Tenger, óriás mélységed elbűvölő, de az az egy csepp lesz
mindig, ami engem leginkább elbűvöl.

Egy szem.

A sivatag homokjában az vagy.

Ám az én szememben a világ vagy.

Egy szem mindent magában tart szilárdan,
ábrándjaimat, be nem teljesült vágyaimat
összekovácsolja finoman,
szemembe nézel, e sok álmod mind észreveszed,
a rémálmom párját pedig tekintetemből mind elnyeled,
szemedbe nézek és meglátom azt az egyedülálló csillagot,
ami a többitől eltérve, sosem veszti fényét, csak ragyog.
Sivatag végeláthatatlan nagyságod elbűvölő, de az az egy szem
lesz mindig, ami engem leginkább elbűvöl.

Egy szál.

A mezőn egy fűszál vagy.

Ám idegszálaim minden gondolatában jelen vagy.

Sokszor kevésbé szép gondolatok áramlanak bennem,
de aztán eszembe jut, amit egyszer mondtál nekem:

hogyha csak egy fűszálat adnék Neked,
azt is elraknád, örökre megmaradna, bármit is tegyek,
egy kis fűszálra gondolva máris megnő bennem
a sok szép gondolat,
s az erdőben járkálok, melynek nagy részét Te ültetted,
sok év alatt.
Mező, elterülő szépséged elbűvölő, de az az egy szál lesz
mindig, ami engem leginkább elbűvöl.

*S a legszebb szál az,
mely mikor testünk már rég a földé,
valahol ismét összeköt minket.*

Köszönj meg mindent

Köszönj meg mindent,
s ne csak halkan a Jó Istent,
hogyan azok, akik szeretnek, tudják,
hogyan észreveszed, amit tesznek,
mert gyorsan megszokjuk a jót,
tetteiket értünk, alapként veszünk, mint a sót,

Mondd ki hangosan: látod, hogy nap mint nap fáradt,
ettől függetlenül elmondhatod neki, mi bánthat.
Mondd ki hangosan: ha épp nem láthat téged,
mindenképp felhív érdeklődve a napod végett.
Mondd ki hangosan: sokszor rákérdez mindenre,
de ha felnézel szemeibe, rálelsz aggódó tekintetére.
Mondd ki hangosan: több vita is abból ered,
hogy nem ártani, hanem jót akar Neked.

Mondd ki hangosan:
köszönöm az esti jóéjt-ölelést,
a betegség alatti szigorú törődést,
az apróságokat, amit mind megveszel,
a bántó szavaimat, amit sokszor csak eleresztel,
hogy kinn vársz rám a megállóban,
mosolyt csalsz arcomra bánatomban,
fagyos kezeimet kezeiddel melegíted,
az önmagamat becsmérő szavakat elítéled,
mindig előre előkészíted a teámat,
elteszed biztos helyre az összes írásomat,
feladod helyettem a postán a levelet,
elhozod a patikából a gyógyszereket,
széles mosollyal vársz,
aggodalmaimról mindig gondosodsz.

Ezt mind tudom.
Magamban, halkan.
S a legapróbb szószemig, a legszorosabb ölelésig,
egyiket sem szeretném alapnak venni,
mert amíg vagyok, meg szeretném köszönni.

Kimondom hát hangosan:
köszönöm,
hogy mindig van Neked mit megköszönni.

KOVÁCS GYÖRGY

Legyen áldott

Legyen holtában is áldott,
mert szíve alatt hordozott.
Megélt jót is, több keservet,
mindig csak értünk dolgozott.

Legyen áldott a keze is,
mely először megérintett.
És mikor rossz úton jártam
gyengéd szóval jóra intett.

Legyen áldott az a szempár,
mely először rám pillantott.
Amikor én rosszat tettem
elég volt, ha rám pillantott.

Rosszaságomat elnézte,
mert ő mindig megbocsájtott.
Ezért neki holta után,
a neve is legyen áldott.

Mosolyogva közeledett,
szeme mindig felragyogott.
Ha rossz fát tettem a tűzre,
ilyenre ő nem biztatott.

Ő nekem mindig segített.
És énnekem sosem ártott.
Nekem adná a világot.
Arcom csókjaira vágyott.

Ezt ő gyakran meg is tette
Eljárt az idő felette,
De idősebb koromban is
megmaradt a szeretete.

Óvott engem sok mindentől,
hideg szélről, emberektől.
Mikor kellett meg is védett,
nem létező szellemektől.

Amikor magához ölelt,
éreztem szíve melegét.
Nem kevésbé éreztem én,
a lelkének szeretetét.

Én válságos betegségben,
Küzdöttem az életemért.
Meghalni nagyon korán van,
Fojt a harc tovább léte mért.

Ott ült mindig ágyam mellett.
Éjjel nappal vigyázott rám.
Szeme biztatást sugárzott.
És kedvesen mosolygott rám.

Felvállalta a sok harcot,
amely hónapokig tartott.
Sok bánattal, orvoslással.
Végül győzelmet aratott.

Legyen áldott törődése.
mérhetetlen sok munkája.
Jószívűsége ismert volt.
Istenhez szállt az imája.

Ő maga volt a lemondás.
A gyötrődő és aggódó.
A béketűrő és elnéző.
Takarékos nem pazarló.

Hite adta az erejét.
Ebből állt a boldogsága.
És amikor bánata volt,
Belemerült az imába.

Példa volt nekem jósága.
Egyházközségnek volt híve.
Ez templomba is elküldte.
Jósággal volt tele szíve.

Legyen áldott poraiban.
Szálljon hamvaira béke.
A szívemben örökké él.
El nem felejtett emléke!

Még nincs itt az idő

Még nincs itt az idő,
én még nem mehetek.
Még velem van ő,
akit én szeretek.

Csak ötvenegy éve,
hogyan házasok vagyunk.
Megvan az esélye,
már együtt maradunk.

Aggódok is érte,
ha majd én nem leszek.
A jó Istent kérje,
soká történjen meg.

Ez az idős kor még
nem törte meg lelkem.
Az élet nagyon szép,
élem az életem.

Nekem még van dolgom.
Sok feladat vár rám.
Ezt nem csak gondolom,
test-lélek tette vágy.

A halál ne jöjjön,
mert az lesz végzetem!
Hitem erősödjön,
ha fogytán életem!

Őrző angyalomat várom

Őrző angyalomat várom.
Nyugalomra, csendre vágyom.
Ő vigyáz rám, és csendet int,
és közénk szeretetet hint.

Várt örömmel vagyok veled.
Foghatom még fájó kezéd.
Szívem gyengeségét érzem.
Semmi nem tesz jót már nékem.

Keserítő rossz érzelmek,
ezek biztos intő jelek.
Mint ősszel a falevelek,
Színeződnek, nem kellenek.

És amikor megsárgulnak,
hamarosan mind lehullnak.
Eléri őket a végzet,
elpusztítja az enyészet.

Így látom én saját jövőm.
Látom sírom a temetőm.
Beteg szívem érted dobog,
ezért vagyok ma még boldog.

Szeretetemnek sugara,
szeretteim átkarolja.
Lágyan megöleli őket,
az engem is szeretőket.

Érted élek, érted halok.
Sokáig már nem maradok.
Halál, ha győzelmet arat,
lelkem mindig veled marad.

KOVÁCS ISTVÁN JÓZSEF

Hószakadás

Mintha megszakadt volna az ég,
Mintha dunnából öntenék.
Kövér pelyhekben hull a hó,
Kavarja fehér szél Anyó.

Szakad a hó – nem is esik, –
Fehér lepelbe bújt a rét.
Hósapkát kapott minden ház.
Hólepte a fenyők hegyét.

A hógalléros kémények,
Füstöt pipáznak... él a ház.
Kisszobáknak ablakából
Kacsint a fény – a meleg ott tanyáz –

Meleg szobában kis fenyő,
Körülüli kedves kis család.
Szakad a hó, süvölt a tél,
Szépséges éj... fehér csodák.

Család... csodák... és künn a tél,
Az együttlét melege vár.
Szakad a hó... most bennt a jó,
Mert velünk van Jézus-Király.

Szeretném

Szeretnék egyszer még szeretni,
nem élhetek ily mostohán.
Dalolni Néked, tiszta szívből,
mámoros forró éjszakán.

Szeretnék egyszer csókot adni,
átölelni válladat.
Lágy tangóban összesimulni,
így lepne meg a virradat.

Szeretnék egyszer kéz a kézben,
egyszerre lépkedni veled.
Verskoszorút fonok körötted,
aranyba foglalom neved.

Szeretnék egyszer Nálad lenni,
ott, amikor az éj suhan.
Szellőzenével, csendben halkan
ölelni téged boldogan.

Szeretném, hogyha velem lennél,
nappal és éjjel egyaránt.
Szeretném, ha szeretni tudnál,
nem éreznék többé hiányt.

Szeretném, hogyha megértenél,
az élet gyorsan elrohan.
Élvezni kell mindent, szeretni,
ölelni egymást boldogan.

Szeretném, hogyha megismernéd
a test s a lélek mámorát.
Nem tudnám többé elfeledni
forró ölednek harmatát.

Szeretném, ha velem maradnál
mindvégig, s fognád a kezem.
A síron túl is csak szeretni.
Ellened én nem vétkezem.

Szeretném, ha Te is éreznéd
a szív s a lélek sóhaját.
Szelíden és vadul szeretni,
betöltené vágyunk óhaját.

A semmi közepén

Ha céljaid vágyaid
Ereje megszakad,
Már csak egy röpke pillanat
S a kilátástalanság
Tör rád fájón vad erővel.

És a semmi közepén
Érzed magad oly egyedül
Mint akit kiraboltak.
Holtak, holt táj vesz körül
S a lélek alámerül.

Mert fuldoklik a szellem
És megtörik a jellem.
Vagy a szenvedések láncán
Új emberré nemesül
És a kocka el van vetve.

KOVÁCS SÁNDOR PÁL

Futó percek tükrében

Új csillagjelekből raktam ki az arcod,
patak tükréből merengő szemed,
egy karcsú nárcisz volt a termeted,
de e tűnő ábránd csak percekig tartott.

Máskor mély-haragzöld vetéseket láttam
ringatózni a tavaszi szélben,
párás földszag terjengett a légtérben,
s derekad karcsú ívét nagyon vágytam.

Mondhatnám tovább is – se szeri, se száma,
hogyan futó percek tükrében látalak...
Te vagy a lelke füveknek, fáknak,
kamaszos szerelmem visszatérő álma.

A hold

Fogyóban van a hold sarlója,
csak pislákolnak a csillagok,
szellő suhan a lombok alján
és én nagyon szomorú vagyok.

Magányos nyírfák állnak a kertben,
kontyát a szellő meg-meg rázza,
karcsú dereka vággyal hajladoz,
mintha vőlegényére várna.

Ezüstfátyolba takarja be a hold,
az árva didereg, mintha fázna,
mintha bűbájos dalt citerázna?
Az ágain ül egy szomorú kobold,

talán a nyírfácska vőlegénye
Mikor pirkad, könnycsepp lesz belőle.

KÖKÉNY ÉVA

Színnel-lélekkel

Ha látsz egy kín-karcolta ráncos arcot,
s két imára kulcsolt öreg kezet,
mindenfelé a lehullott falevelet,
mint elvesztett reményt – ,
s ha hallasz szomorú szimfóniát,
mit az őszi szél füledbe zenél,

vagy ha boldog vagy, mert lelkedben
született egy dallam,
és szívedben muzsikál a rím,
mert amerre nézel: színeket látsz
és elmúlt mi rossz, és elmúlt mi fáj –
ne késlekedj!

Ez az ihletett pillanat!
Fújj harsonát, és pengesd meg a húrokat,
vagy ragadj tollat, palettát, ecsetet!
Műveddel véd mélyen a szívekbe,
örökítsd meg a perceket!
Vedd észre ne csak a rosszat:
hanem a jót, a szépségeket:
az aprócska virágot,
a szivárványt, a fényözönt!
És az általad is szebbé tett világot
a Teremtőnek köszönd!

MAGYAR GYULÁNE

Vendég

Vár a világ most, ideleenn,
csillagtalan, zenételen,
hamis fényekkel pislogó,
házereszeken átható
fénylő jelek, hamis jelek –
már nem „Az a csillag” vezet.

Nem a jászlad mélyén fekszel,
zajos tereken áttörekszel
és éjfélre ideérve,
ahol várnak, oda lépsz be.
Fehérséged alig látszik,
pici fény az, mely szikrázik.

Elválókat megszólítod,
kihűlt tűzhely paraszát szítod,
fagyot lehelsz el a száddal
és békét kötöl e világgal,
Vendég! Nyitott szívekbe lépsz be,
és áthatja azt békességed.

Felmuzsikál a Te csended,
könnyek is gyémánttá lesznek,
fellobognak hűnyó lángok,
átöleled a világot,
ügyét a szívedre veszed,
ügyintéződ a szeretet.

Pulzálnak csöpp gyertyafények,
tűz sercenése a lépted,
kezed érintése édes,
boldog, aki érez Téged!
Szemed fény a világ fölött,
elmegy, s egyszer még visszajössz!

Prófécia

Már meguntam a hűtlenséged,
alkotásid, s a bálványképet.
Távolságod közönyi fájnak;
közeledem, Ember! Megrázlak.
Megrázlak, mert nagyon haragszom;
kék rémület lesz majd az arcon.
Az arcon, amely gőgös, biztos,
megfestett álarc takar titkot,
amely vigyor, vad életképlet,
haragszom! Miattad és érted,
akit hordozok tenyeremben,
szólok hozzád, szemed se rebben.
Elfelejtet, ki vagyok néked,
nálad hamisságkötelékek
bűnt vonszolnak és kapzsiságot,
vaktükörben magadat látod,
kintről szivárgó lidércfényben,
bölcs vagy te a magad szemében.
Meghirdeted jónak a rosszat,
barátja vagy bűnnek, gonosznak.
Már nem vagy gazda, csupán béres!
Elvesztetted a nemességed!
Ráolvasom bűnöd fejedre,
azt már nem kérde: szeretsz-e?
Már nem vagy, aki voltál: gyermek,
utódaid se nem ismernek
engem, aki megtartalak itt lenn.
Felejtet: én vagyok az Isten!
Az egy fiammal is üzentem,
de megöltétek a kereszten.
Szólok: türelmem már véges,
ma újra megszólítalak téged.

Sötétlő egem ma már látod,
tarts meg törvényként igazságot.
Fordulj felém, talán megmentlek.
Haragszom, mert nagyon szeretlek!

Késő üzenet édesanyámnak

A gyümölcsöt levél alá rejtett
ág dajkálja, s végtelen kertek
gyémántkristályos homokszínén
játékos szikrát dob rá a fény.
Keskeny ösvény fel a dombra fut,
de elveszett az a gyalogút.
Szőlődülőkön jártunk teveled,
kezedben fogtad a kezemet.
Elhagytál minden szőlőskertet,
ősebb a föld, s már ősz a gyermek,
ám csak a forma, mi változott,
de ugyanazok a csillagok.
Ahol te állsz, csillag a lámpa,
onnan figyelsz, kartonruhába'.
A szád pirosa izzó fény lett,
sugárnyaláb ölel át téged.
Én meg megyek, fáradtan, szürkén,
átbotolva virágon, tüskén.
Nagy vágy sodor feléd és hála.
Ráírtam egy fehér virágra:
küzdelseid és tanításod,
s hogy imádságod legyen áldott,
s énértem minden szívverésed.
Nem szavakkal üzenem néked!

S még valamit, te előre tudod,
hisz megsúgták már az angyalok:
nyűtt kosaramban mit is hoztam,
elveszett, mikor megbotlottam,
babaruhát, kéket, fehérét,
a BABÁM széthordták a fények,
átjáróin a föld-világnak,
tudom, anyám, te megtaláltad,
hisz ruháján gyöngy volt a könnyem,
felismerhetted arról könnyen.
Arca, én arcom, az a régi,
csak te tudod azt felidézni.
Lelkemből hála s imádság fakad,
s ha átmegyünk a szivárvány alatt,
aranszikrák hullnak szerteszét,
s megfogjuk egymás lélekkezét.

MENYHEI JÓZSEF

Karácsonyfáról

Csilingelve üzen a csengő
- a kisdéd hozzád is eljő
szemed csillogásba lendül
igazítasz a csillagszóró drótján
lelkedben már a történet pulzál
a falak között önzetlen öröm árad
lelked hívó fényre szárnyal
érzetedben otthon jársz már
a kalács illata átjár
miközben csak állsz a fánál
Jézust látod ott az ágnál
díszek közt a gyertyaszálnál
titokzatos karácsony éj
angyal vigyázza már a fényt
lássátok! Azt a jelet is lássátok
arccal a fának a karácsonyfának
királyok állnak a jászol elé

Újév

Ahogy az éjfél elüti az óra
már nem térhetük nyugovóra

a boldog jókedv táncol tovább
lerázzuk az Óév sűrű nyűgét, baját

kiengedjük a borleves, füstös gőzöket
a pezsgős üvegek gurulnak, mint görgeteg

Újév, Újév Boldog Újév....
nevetve fuss velünk a jövőbe

fuss velünk bűvös csillagokhoz
szerelmes ábrándba csábos holnapokhoz

boldog, bolondos, kalandos reményt
és szőnyeget terítünk lábaid elé

vágyakkal húzunk a jövőbe vezető úton
jókedvünkben angyalok szárnyán száguldozunk

nyomulunk utánad egy hálásabb létbe
s leesik, hogy itt állunk már a boldog Új Évben.

Várakozás

Ha némelykor elkap még a kerék
és húz magával kínos bajokba,
talán megrekedhet, felsír, de te kérj
fényt, örömet, erőt és reményt.

Most még észre sem vetted, rád néztek
s valaki már szótlanul hozzád lépett
odaállt melléd és megérintett
felismert és megtalált téged.

Öröm a csodák kapuja mögött
várakozunk... ránk néztél végre,
ünnepelünk, mert hiszünk téged
Karácsonykor... közénk érkezz!

Hogy fenyeget a világ? Vesd el
így némán a nyomorúságát,
öleld magadhoz a szerető arcot,
aki a megnyugvást hozza, nem a harcot.

MESZNÉDER KLÁRA

Mátyási József költő emlékezete

*„Ha fennmarad a nép s magyarul szól szája
Emlékezetben él annak poétája!”*

Izsákon született 1765. március 21-én (az év tavaszújító napján). Édesapja, Mátyási Kovács János művelt református papként került ide. Édesanyja családszerető, kellemes asszony volt, 10 gyermeket neveltek. Ezen a Duna által kialakított homoktengeren szívós emberek éltek.

A betűvetést a szülői házban tanulta, majd Kecskeméten járt iskolába. Debrecenben és Pozsonyban, végül Budán szerzett ügyvédi gyakorlatot. Atyai jó barátok vették körül, látták el jó tanácsaikkal. Kecskeméten később is sokat járt, itt élt keresztapja Veresmarti Vég Sámuel református pap, esperes, püspök.

A jó megjelenésű, művelt, víg kedélyű Mátyásit sokan szerették, tisztelték. Édesapja halála után (1789) testvéreit segítette. Magántitkárként alkalmazta Teleki József gróf (+1794) ugocsai főispán, a Dunamelléki Református Egyházkerület kurátora, a Magyar Szent Korona őre. Hivatalos és magánutazásokat tettek Frankfurtba, Bécsbe, Prágába, Erdélybe. A jó tollú titkár alaposan megfigyelte a látottakat és feljegyezte tapasztalatait.

A korabeli Európában tett utazásról beszámolva nemes egyszerűséggel közli:

„Én Magyarországnál szebb hazát nem látok...”

Erdélyi utazásuk során verses levelet ír könyvtáros barátjának Cornidesz Dánielnek. Kolozsvárról, látva Mátyás király és Báthori István szülőházát:

*„Utazó hazafi! Valaki itt elmégy,
Kötelességedről feledékeny ne légy,
E szentséges helynek megmaradást óhajts...”*

1794-ben megjelenik első verses kötete Pozsonyban.

Levelezés útján barátság szövődik a Debrecenben tanuló Csokonaival. Amikor a Martinovics összeesküvés résztvevőit, vezetőit kivégzik 1795. május 5-án Budán, a Generális réten, a két jó barát együtt utazik fel Pestre.

Csokonai húsvéti legációból jött Kiskunhalasról, Mátyásinak rokonai, barátai éltek Kecskeméten, itt találkoztak. A város fogatán utaztak, Kecskemétnek egy háza volt Pesten, közel a mai Kálvin téri templomhoz, ott szálltak meg.

„*Bátyám Apollóban*” akkor így köszöntötte versben Csokonai az elismert költőt. Mátyási 1799-ben jelentette meg második verseskötetét Pozsonyban.

Ugyanebben az évben, amikor József főherceg, Magyarország nádorispánja eljegyezi Alexandra Pavlovnát, az orosz cár leányát, Mátyási hódoló verset írt az alkalomra és két díszpéldányt abból elküldött számukra. Akkoriban sokan reális esélyt láttak arra, hogy Pál orosz cár támogatásával létrejöhetne egy magyar nemzeti állam József főherceg vezetésével. Az ifjú hitves korai, értelmetlen halála ezt megghiúsította.

Mátyási József ezután Fótra költözik Fekete János gróf, lovas generális ottani birtokára, titkárként kap megbízatást. Intézi a birtok ügyeit, levelezést folytatnak a nagy francia gondolkodóval és tokaji bort küldenek. A magyar borról című versét így fejezi be:

„*Minden nemzet ezért, mely borunkat issza,
Éljen Magyarország! Ezt kiáltja vissza.*”

A betegeskedő gróf megbízható támaszt talál Mátyásiban, életjáradékot biztosít számára. Pesten ügyvéd, barátaival és a Kecskemétről érkezőkkel jó kapcsolatot tart fenn.

1807-ben megházasodik, elveszi Szabó Erzsébetet, akit ünnepélyes keretek között mutat be Izsákon barátainak és egyházi előljáróknak.

1807-ben részt vesz Budán az országgyűlésen. Erről készült verses leírásában kritikai észrevételeit sem rejti el. Egyes hazafi-as érzelmű arisztokrata, megyei tisztviselő dicsérete mellett másoknak az udvar iránti indokolatlan majmolásáról tesz említést:

*„Hunnia! megbántott Atyánk!
Míg veled kezét fogott
Themis! – addig Szent földeden
A varázslás nem fogott!...”*

Éberségre ösztönzi a polgárokat, hazafiakat:
*„Díszes polgári rend, ne tett tsuffá magad,
Metéld le valami rád erővel ragad
Vágd le az ilyen tetemet és hibát...”*

Izsákon él, részt vesz a közéletben, a helyi társadalom életében. Felesége korai halála, testvérei házassága, majd édesanyja elvesztésével úgy érzi magát „mint özvegy madár száraz ágon”.

Táncsics Mihály itt tanít két évet a római katolikus iskolában. Életpályám c. önéletírásába rácsodálkozik a kántor (Zéman János) és a pap (Ladányi István) könyveire.

Mire való a sok könyv? Itt ébred rá, a tanulás fontosságára.

1816-ban Reviczki József birtokos beadványai és Mátyási József közreműködésével Izsák mezővárosi rangot kap.

A barátainál tett látogatások során Mátyási megismeri a jobbágyok és pásztorok életét, ezek hatására írja a „Gulyásnóta” című versében:

*„Nem bánom, hogy parasztnak születtem,
Csak azért, mert gulyássá lehettem,
Eb cserélne cserényt palotával,
Sem életet köszvényes nagy Úrral...”*

Obsitos barátja, Szily Antal főstrázsamester (a Korona őrsereg parancsnoka) is itt él vidéki birtokán:

*„Népek gondja hadd őszítse politikusok haját;
Te dohányozva füstöld ki fejedből világ baját...”*

Kecskemét városa polgárjoggal tiszteli meg a magányos embert. 1824-ben házat vesz Kecskeméten, majd beköltözik. Jogi tanácsot ad, beadványokat segít készíteni, látható egyes iratokból. Kapcsolatot tart nagyszámú rokonságával.

Mátyási Lőrinc kovácsmester („*egyik kezében könyv, a másikban kalapács...*”) és más családtagok segítik.

A nagybácsi készíti el az épülő katolikus templom körerkélyét. Király Sándor vendéglős, ideiglenes színházépítő is rokon. 1833 és 1868 közt különböző színtársulatok játszanak itt.

A Mátyásiról készült mellszobor a Ferenczy leszármazottaktól került a Múzeumba. Ma a Magyar Tudományos Akadémia épületében van elhelyezve. Mátyási kiadatlan verseit „Kalász-kaparék” címen helyezték el a Kecskemét Református Egyháznál végrendeletével együtt stb.

Más műveinek kéziratai az OSZK és az MTA tulajdonában találhatóak. Latin versei közül Horea és Closca címen az erdélyi parasztlázadást írja le, szigorúan elmarasztalja a gazdagokat.

Nevezték az irodalmárok Mátyásit mesterkedőnek is, alkalmi-nak is. Többen kimutatták hatását a nagy triászra (Arany, Tompa, Petőfi). Munkáit sokan ismerték és másolták, egyes versei népdalként maradtak ránk.

Kecskeméti kis házát „*viskói uradalom*” nevezte el, bemutattva tetőtől a padlásig minden részletét.

Így búcsúzik:

„*Kedves Barátaim! Tegyétek sókratesi kis házzá*

Viskómat s benne talám még egy esztendőmet százszá...”

Mátyási elsősorban polgári foglalkozásából élt.

Tehetsége volt a verseléshez. Talentumait jól használta.

A helytörténet, a gasztronómia, a hazaszeretet megjelenítésével hatása máig érvényes.

Lázadó

Én már nem vagyok lázadó,
Bár tudatomban sok dátum égető, fájó.
Március tizenöt, szomorú október hat,
Véres, fájdalmas 1956.

Volt-e értelme a sok harcnak, lázadásnak?
Lett-e győzedelme szenvedő szép hazánknak?
Megalkuvás, belenyugvás? Ez a mi sorsunk?
Vagy nem tűrünk, harcolunk és mindig lázadunk?

Kárpátoktól körülvelt szép kis Magyarország,
Téged a történelem átka sújt és üt-vág.
Fölvirrad-e egyszer ránk az Isten szép napja?
Vagy szenvedés, kétségek, ez a magyar sorsa?

Én már nem vagyok lázadó,
De a hangom az ifjakhoz mindig biztató.

Amíg szép hazánkban él egy maroknyi magyar
És szívvel-lélekkel, mind szabadságot akar.
És ne szűnjön meg bennetek a tenni akarás,
Legyen erőtök küzdeni az igazságért,
Tenni és akarni a szép magyar hazánkért!

Számvetés

Amikor az ember elmúlik már hetven
Gondolkodni kezd, vajon okosan éltem?
70 tavasz után, már nem a tavaszi,
az őszi szél fúj.
Kicsit még langyos.
Kicsit már csípős.
Érezni lehet, hogy lassan télbe fordul.

70 tavasz után fájni kezd minden.
Mit várhat az ember?
Az élettől mindent megkapott,
Érzi, hogy jó volt,
reméli, hogy szép lesz,
és szeretne élni még
derűs éveket.

Aki most fiatal, egyszer csak öreg lesz,
Ami vele történt, mindent helyére tesz.
Számvetést tart, ha már fogyni kezd a naptár,
Mi volt rossz és mi jó, és ezután mi vár?

Szeretni kell egymást, ameddig csak élünk,
Így könnyebb lesz majd a végső számvetésünk.

MONDA MARGIT

Az emlékezés - nekem

Ősz van újra, szél rázza
A meztelen fák ágát
Az emberek fájo szívvel,
A temetőket járják.

Szépülnek a sírok,
Sok könny pereg rájuk,
Valaha élt szeretteink
Visszajöttét várjuk.

Felöltözünk feketébe,
Szívünk-lelkünk gyászol,
Évezredes hagyomány ez
A nagyvilágban bárhol.

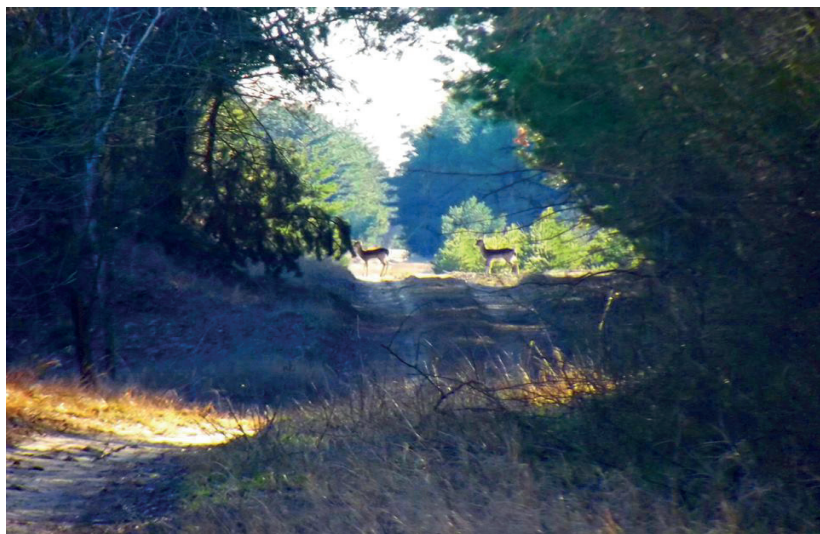
Könnyes szemmel emlékezünk
Elhunyt szerettünkre,
Fájó látványt vetít elénk
Az elmúlás tükre.

Én nem így járok temetőbe
Nem ejt rabul a szokás,
Mert a halottakra való emlékezés
Nekem valami egészen más.

Csend, béke, nyugalom,
Villódzó mécsesek sokasága,
Lélekemelő meghittséget áraszt
Az elhunytak világa.

PÁSZTOR GERGELY fotóművész illusztrációi

Én nem sírokat látok,
Én arcokkal beszélgetek,
Testet ölt megannyi gyertyaláng,
Megelevenít mindent az emlékezet.

És ahogy megállok egy pillanatra,
Régi arcok villannak elém,
Megsimítanak ráncos, öreg kezek,
És a múlt ködén át intenek felém.

A fénylő gyertyalángban
Lobognak, izzanak a lelkek,
És én szinte hallom,
Ahogy velem beszélgetnek.

Áhítattal járom a sorokat,
Arcok a múltból felsejlenek,
Én nem gyászolok soha,
Én a szívemben emlékezek.

Ajándék voltál

Ajándék voltál nekem,
És én szerettelek,
Szívem legféltettebb zugába
Téged elrejtettelek.

Vigyáztam rád, óvtalak,
Könnyeimmal fürösztöttelek,
A legtisztábbnak akartalak
Megtartani tégedet.

A legbecsesebb kincsem voltál
Mindenik között,
De te játéknak hitted,
És a kincs eltörött.

A legdrágább ajándék
Most ezernyi cserépdarab,
De én még így is, törötten is
Magamnak örökre megtartalak!

Mint a víz

Legyek neked mint a víz,
Áttetsző, kristálytisza gondolat,
Mely a nyár tikkasztó hevében
Lágyan hűsíti arcodat.

Lázás testedre gyógyír legyek,
Lassú hullámzással elaltassalak,
És üdítő gyöngy-cseppjeimmal
Mire felébredsz, megtisztítalak.

Legyek neked a reggeli harmat,
Mi elsőként csillan szemed sugarán,
És mielőtt a fénnel egybeolvadnék,
Előtte még szomjad oltanám.

Lelkeden csendesen végigcsörgedeznék,
Nyugalmát meg nem zavarnám,
Tovasuhanó, lágy csobbanással
A nyomasztó gondoktól megtisztítanám.

Legyek neked a szikrázó hó
Mégfagyott jégcsap eresz peremén,
És lágyan belesimulva tenyeredbe,
Ujjaid melegétől felolvadnék én.

Hófehér köd legyek neked
Mely lustán elterül a tájon,
Dérből szőtt takarót terít rád,
Hogy ami fájt az most ne fájjon.

Én legyek neked a víz,
Frissítő korty a poharadban,
Cseppenként gyűjts egy kehelybe össze,
És szomjasan őrizz örökre önmagadban!

NAGY L. ÉVA

Várakozás

december van
ablakom párás üvegén látom
oson az ősz...
bősz szelek hajába fonja
az üszkösödő ágak között
megtapadó ökörnyalak
ezüstös szálait...
a bágyadt nap
félálomba, ring
az almafák gerincén...
a rozsdás levelek
a föld hidegén hintázva
siratják a dús keblű nyarat...
mint hajnali fagy selyme
a kertek üvegszőnyegén
csodát váró szemünk fénye csillan...
arra ébredünk
hogy lázas arcunkra hull
puha bársonya a gyönyörködő télnek

Várlak

újra várlak téged
kinyíltál bennem
mint vágyvirág a télben
köteges idegeimben
ősz reménnyel zendülsz
s én újra-újra várlak téged

PÁSZTOR GERGELY fotója

az értelem tébolyában

ereimből ömlik a nyári fájdalom
tajtékot vernek a hullámok
lézengő utcák fölött porol a szél
keselyű arcú remény
kapaszkodik gondjaim kocsijába
fekete sugárnyalábok
nyilallnak a Napból
a lábaim alá fészkelő homályba
még didereg bennem a gyermek
szűkölnék mint a kivert eb
de csak ülök...
bámulom kezeimet
az értelem tébolyában
emlékeim feleselnek

egy kiállítás képei

ránk köszönnek a természetcsodák,
színesek szépek az „írott képek”
ecsettel komponált szín-szimfóniák...
csobog a felszín hallgat a mélység
kéktó felett ködfátyolban
úsznak a fehérlőd sziklák
köztük zöldben vízesések...
valami döbbenet járja át lelkemet
öleld át a kékséget szépséget
érezd a szerény primulák illatát..
oh' állj meg ember...
látod
vannak még csodák

karácsony képkkeretben

csillag szárnyon érkezett a hajnal
s fülembé súgta: „ismét itt vagyok”
eljött hát Szent Karácsony napja
s egy évet maga mögött hagyott
dolgos hétköznapiak
rövid fényű éjek
munkában megfáradt
már a test s a lélek
ezen az estén
a szívkapu kitárva
színes gyertya kerül
fel a fenyőfára
fáradt testünk
a lélek láncait lerázza
és a szeretet búvik
szívünk pítvarába
de ez oly nagyon rövid
csak addig tart míg
a szenteltgyertya kanóca
lassan elég tövig
és ismét jönnek
a szürke hétköznapiak
megcsönkolt éjszakák
tépázott hajnalok
megint keresztre feszítve a hitünk és
a szemfényvesztő folyosón által szökünk
bár csak mindig szép karácsony lenne
hogy mi lennénk vígak s boldogok
csak a szeretet himnusza zengjen
és segítsenek égi angyalok

PETŐ EDINA FADETTE

Az igazi nő

Üzenet a férfiaknak

Az igazi nő szivárvány,
égre feszül ezerszínű hídnak,
s ha nem engedi, hogy átkelhess rajta,
várakozz türelemmel, míg hívnak!
Színeit lélekből és önzetlenül ontja,
hogy ne légy többé színtelen.
Feszülj mellé és nézd, ahogy színeit bontja,
egyszerűen és dísztelen.
Átfesteni ne merészkedj, s ne fakítsd meg sohasem,
mert elfakulsz vele te is, s fonákja vár odalenn!

Az igazi nő angyal,
könnyű szárnyaival téged is elrepít,
óvón betakarja fáradt szívedet,
s melléd bújva, minden bajodon átsegít.
Sebet gyógyít két puha karja,
s hófehér szárnyait tárja szíved fölé,
te csak simulj hozzá, ha akarja,
hogy vele emelkedj a csillagok közé!
Szárnyait ám sose szegd, s meg ne nyirbáld tollait,
mert vele hullasz te is, ha megtépázod álmait.

Az igazi nő kandalló,
benne égő tűz, egész máglya lobog,
ha mellé ülsz, melegével átölel,
fénye körülheng, s rajtad átragyog.
Szikráival perzsel, ha égetni kell,
s lelkedről olvaszt didergős árnyakat,
Ha táplálsz, lángjaival égig emel,
s csak neked lobbant vöröslő vágyakat.
Soha ne engedd ezt a tüzet hamuvá égni,
mert elhamvadsz vele te is, s nem lesz miért élni!

Emlékezek

Fehér akácok
Parittyá ága közt
Suhan a szél.
A zöld liget
Közepén
Álmodok én.
Itt ülök egyedül,
Lelkemet töltöm,
Őseim gúnyáját
Magamra öltöm.
Itt szabad vagyok.
Lelkem felfut az égbe,
Oltalmat remélve
Könyörgök neked
ÉGIATYÁM.
Szemem sarkából
Könnycsepp kandikál.
A tanya előtt
Krisztuskereszt áll
Büszkén, erősen,
De nem felelősen.
Életemért
én felelek csupán

SZALAI SÁNDOR

A szeretet koldusai

*„Nézzétek a Szeretet koldusait!”
(Edda)*

Majd jönnek végtelen sorokban,
Ítéleteknek halálából,
A világnak minden tájáról,
Majd követnek hosszú sorokban,
Halálnak mérgező poklából,
Embert fojtó gyilkos gályáról.
Majd érkeznek újabb sorokban,
Ítélező-önző magukból,
A földnek minden zugából.

Így, elhagyottan, árván, vakon!
Így, lepra-bénán, haldokolva!
Így, eldobottan, sántán, rabon!
Így, bukottan, sárba taposva!
Így, elkapartan, némán, fájón!
Így, süketen, úgy eltaszítva!
Így, halálba menve, lobogón!
Így, nem számítva, tántorogva!
Így, újra kiáltva, konokon!

Mindig érkeznek új sorokban.
Mi, mindannyian a sorokban.
Ők a Szeretet koldusai!

Kecskemét, 2007. április 13.

Magány

Bűn
Fájón
Konokon
Zordon falakon
A holdsugaras ablakon
Jaj szól halálsápadt gondolat-foszlányokon
Nincs feloldás senki másban
Múló álomban
Sóhajtásban
Vágyban!
Van!
Az áldozati Bárányban!

Szupernagyi vezet

Indul a motor, jobbra kanyarodik!
Felhajtósávra vígan megérkezik!

A gép száguld, suhannak útszéli fák!
A gázra tapos, biztosak a sztrádák!

Az elfutó évek keménységében
Nem tört meg, fiatal lendületében!

Hirdeti: élte belső akaratban,
Az örök, suhanó várakozásban!

Életünk útján száguldunk keményen!
Egyszer megérkezünk végleg, szerényen!

Tavaszi lesz egyszer

Tavaszi lesz egyszer a zordon, kemény télben.
Enged a fagy talán a ridegségben.
Nappfény jön majd sűrű sötétségben.
Hajnali pírja kélne a metsző szélben.

Most kínzó hideg honol az éjben.
Farkasok tanyáznak messzeségben.
Alszik a táj, süketnéma csendben.
Fájón dermed az élet sebében.

Óhaj egyszer valós ébredésben:
Illatozó virágok kertekben.
Fakadó életek békességben.
Bimbók hajtanak termékenységben.

Akkor csókolnak szép ölelésben.
Újra csendülnek dalok szívekben.
Kéz a kézben nemes születésben.
Boldog nevetések gyermekekben.

Ma még fagyhalál hasít a szívekben.
Az arcokról lecsurgó könnyekben.
Felszakadó, gyötrelmes sebekben.
Zordon tél szele zúg a kertekben.

SZENTPÉTERSZEGI RÓZA

Hozsanna

fény ömlik szobámba
szívem lelkem kitárva
boldogan várok jövőt
unokám már nagyra nőtt
Ő az élet folytatása
benne ősök hagyománya
ragyogj Nap most az égen
hozsanna néked Isten

megköszönöm e művedet
imádom fénylő szemüket
úgy ragyognak mint csillagok
nekem Isten csodát adott
örömteli könnyem pereg
de szólni most nem is merek
simogatja arcomat
szám ilyenkor hallgatag
lelkem értük messze szállna
fel az égnek országába
szívem tenném az Úr elé
ha Istenem ezt szeretné
minden rossztól óvja őket
dicsérlek én amíg élek

Boldog szívem hasadása

néhányszor ölelt engem Isten
ma már tudom
mert emlékszem
drága szép pillanatok
mikor gyermekeket adott
akkor olyan boldog voltam
elmondani nem is tudtam
égi tettet nem éreztem
kettéhasadt akkor szívem
felét egyiknek átadtam
másik felét még meghagytam
eltettem néhány évre
hogyan adjam majd
megerősödve

meglett nekem minden vágyam
másik felét is átadtam
öleltek ők unokákkal
nekik lelkeimet adtam
így történt hát osztódásom
vagy inkább osztogatásom

nem láthatlak ó Istenem
mindezt Neked köszönhetem!

Szemem fényei egy mondatban

Gyermekem és unokám
együtt mindannyian
Ti vagytok énnekem
az örök életem
szememnek fényei
világítottok este reggel
gondolatom betöltői
véremnek drága cseppjei
virágszirmok a bimbóban
az illattól jóllakottan
szívemben érezlek Titeket
éltető víz vagytok nekem
Ti vagytok a kenyerem
levegőt venni nem tudnék
Nélkületek senki vagyok
minek élnék inkább halok
Értetek kezem lábam levágatnám
ha Nektek a jót kínálhatnám
karom nyújtom ölelésre
egyszerre férjetelek bele
áhitattal tele lelkem
csodás élet hogy megértem

SZOKOLAY ZOLTÁN

Fehér tollpihék

*„Hogy ne egyenek annyit az üzérek,
s hogy a halottak feltámadjanak!”
(Nemes Nagy Ágnes: A szabadsághoz)*

Azok az összezsúfolt fehér pulykák,
utazva biztos végzetük felé,
a duplarácsos vasrekeszekben
nem rikoztotak, nem rettegtek.
Az állandó veszély
megszünteti a veszélyérzetet.

Behúzódtam autómmal a kamion mögé,
lemondtam arról, hogy megelőzzem.
Az adventi langyos délelőttben
egy-egy tollpihe a szélvédőmre hullt.
Dúdoltam, mint egy ócska slágert,
a magam költötte dallamot:
Jézus, ne hagyd,
Jézus, nem ez a születésnapod.

Visznek minket, értettem meg este.
Hiába tiltakoznánk, a világ velünk is halad.
Melengetjük egymást kiszolgáltatottan.
Ahogy a menetszél sorsunkba harap,
pici pihéink, versek hullanak.

Csak egy valódi, nemes, nagy isten
adhatná vissza a szabadságot,
hogy ne egyenek annyit az üzérek, uzsorások,
s hogy a halottak legalább néhanap
látogatóba feltámadjanak.

Csendes éj

A betlehemi gyermekgyilkosságokat
kisebbíti a média minden évben.

„Ki tudja, úgy történt-e – kérdezik.

Az sem tisztázott, először ki lőtt,

ki szúrta, ki taposott. Ki ölt?

Mindenre elszánt, síró kisdedek

megtámadták a rendelt hitedet.

A szabadságot veszélyeztetik

az elvetemült, cseppnyi csecsemők.

Falhoz kell vágni mindet mielőbb.”

Mélységes mély a történelem verme.

Jóvatételre nem marad esély.

Az áldozatok földdel elkeverve.

Nő belőlük birodalmi dudva,

indázó reklám, égi fényfűzér.

Az hirdeti, hogy egy még mindig él.

S a születésnap idén is letudva,

visszafekszünk a langymeleg alomba,

ó csendes éj, szentséges, véres éj.

Eljött

Levágott fej gurult elém

ötszáz esztendő messzeségből.

– Ki ölt meg akkor? – kérdezi.

Hangjában semmi szemrehányás.

Nincs válaszom. Zavarom láttán

halkan szól ismét:

– Eljöttem megbocsátani.

Volna

Meg kellett volna kérjelek.
Játsszuk most újra, kezdjük előlről
azt a délutánt, már onnan, hogy
bekanyarodik a megállóba a busz,
és amint leszállsz, rögtön feltör torkomig
bennem a rémület, lassúbb vagy – mondom
magamban, meg ne halld, észre ne vedd,
hogyan észrevettem, csak állok egy szürke
hóbuca mellett, kalácsillat száll,
forognak az égen karácsonyi fények,
hol van a kezed, közelebb lépek,
átölellek, hideg az orrod,
elveszem a csomagodat, indulunk
haza, de igen, lassúbb vagy, meg ne halld,
meg ne hallj, észre ne vedd, ahogy a
sejtjeidben egyenként tudatosul
a végtelen végessége, Istent szólítják
baljós jelek, megmentettél,
mondom, most én kell mentselek,
mire a kapuhoz érünk, már remegek,
hol a lakatkulcs, hova lett
a biztonságom, hol a szeretet,
kapkodok, maradj itt, maradj,
ne mondd, hogy nem lehet,
meg kellett volna kérjelek.

SZÚCS BERTALAN

A távoli

A távoli jövőben sem leszel a közel-
múltam része. Ezt olyan biztosan
jelentem ki, hogy soha nem kellett
még úgy nekem senki, mint te.

Olyan idegen vagy, mintha most
taláلتalak volna ki magamnak.

Tántoríthatatlanságod velem
közös rezgésed visszhangja.
Szétkulcsolnád, ami összenőtt.

Ha a részed vagyok

Tartsunk szét attól, ami elválaszt. Ha a
részed vagyok, élj ki engem is magaddal.
Nekünk kellően adjuk ki magunk egymásnak.
Kezdd el azt, ami kettőnknek múlik el.

Prób-álomszerű

Téged akarlak tőled, ha megadod magad.
Nem rólam szól, amit rajtam veszel észre.
A nekem kellő közelségbe is velem illesz.
Te jelentesz mindent, távolod nem létezik.

PÁSZTOR GERGELY: Fenyőágon ülő madárka

TARJÁNYI ANITA

Téged örökké

Az élet kedves mese nékem,
és édes gyógyszer nevetésem,
amikor arcodra ránézek,
minden nagy búhegyet átlépek.

Sírhat a boldogság is könnyen,
ne furázd hát, ha látod könnyem.
Örömöm gyöngycseppek lehetnek.
Ó Téged örökké szeretlek.

Újat hozol, mint jót várt tavasz,
mikor nevetve hozzám szaladsz.
Hangodra magasba száll a nap,
dalom vagy virágzó fák alatt.

Az élet veled csoki-krémes,
és arra vár, hogy most is kérhess,
hogy kérjünk egymásnak szépeket.
Ó Téged örökké védelek.

Nyaranta, mikor sütkérezünk,
forró emléket gyűjt életünk.
Szünetben az idő tengerén,
vitorládhoz jó szél leszek én.

Sok gyerekcipőt széttaposva,
úgy nőt a lábad még nagyobbra,
hogy kapkodnom kell már léptemet.
Ó Téged örökké féltelek.

Ha esős időben megázunk,
egy puha pléd alatt teázunk,
vicces filmmel a nevetésbe.
...Ősz csepegése feledésbe.

A sóhajunk súghat valamit,
összefűjva könyvünk lapjait,
hogymerre jártunk azt kergetem.
...Ő Téged örökké gyermekem.

Veled a tél is mennyire jó,
együtt kiáltjuk: - Esik a hó!
Kesztyű nélkül kezünk szétfagyva,
még golyót dobunk egy jégcsapra.

Az apró idő nagyot játszik,
és varázsolva azzá válik,
amit együtt látunk vidámnak.
Ó Téged örökké imádlak.

Kisfiamnak

A boldogságod fényli a legszebb csillagot,
ha szükséged van rám, én biztosan itt vagyok.
Meséld el mi történt, és a szívedben mi van,
bújj hozzám, húzz magadhoz nagyra nőtt kisfiam.

Olyan jó mikor arcomra sok pusztit kapok,
és szorosan megölelnek azok a karok,
amik azt játsszák, hogy örökké így maradunk,
mint a szívükbe kapaszkodó pillanatunk.

Szeretet

Fontosnak érez és figyel,
nem kételkedik, ha hiszel,
másnak látja a hasonlót,
és nem érti a haszon szót.
Harcol, győz, ha megbocsájthat,
elmúlik, mi nélküle fájhat.

Időt kér, s nem javakat,
feléd kíséri azokat,
akik meglátják majd benned,
mért kell e világon lenned.
Szépet varázsol az útra,
egyszerűt a bonyolultra.

Szeretet

Sütött a nyári nap, aztán zárport lesett,
Zengő csendben reggelt járt a sátor felett.
Emlékké múlt a tegnap és az esti hold,
Rejtve ölelve a dobbanó benti szót.
Elbújt a nyári nap, csillagot szűrt az éj,
Tátongó szívembe szilánkot fűjt a szél.
Egy percnyi porszemre hatalmas szikla nőtt,
Törve órát, időt, hogy adja vissza Őt.

TURAI KAMIL

Szerelmes odaadás

(részlet)

szép kis fehér zokniba bugyolált lábadat simogatom
s érzéki ujjakkal kitapintottam talpad érzékenységet
míg megidéztem előtted Angelo barátom „lábfetisizmusát”

s már lábikrádra (vékony -szívós fécáncsüdödre) csúszott
parázna ujjam – s ment volna az fentebb is de holmi
merész szemérem megakasztotta:célba vettem onnan édes

datolyafürtös szádat – csókra csücsörödött az kényes kéjtől
a lábujjadtól felsustorgó izzóizgalom bimbóba vonta
(majd kirepedt a buzgó pirosságtól) párnássá duzzasztotta
ajtónyitogató ajkad : úgy hogy kigyúlt pillákkal

ébredve szeretkezésünk e meglepetésszerű lobogására
hirtelen elszégyellted magad függöny szöve szembogaradra
fésűsen- tenyeresen megnyílt pálcika- ujjaidból : ernyőt
mely mögül japán esőben sétáló járókelő fametszetén)
kandin kikukucsáltál nehogy csapdába ejtsem szemedet át

szuperplán

a nélkül-virág
origóországban kívül
itt a világ
világossárga villám
nocsak-harcsák
csókolják a pupilla-csónakot
pillangók verdesnek
szempilla-szárcsák

TURAI LAURA

Igézet

Ó, ha ennél is szebb
a mennyország
nem kellenek
az arany búzamezők
mert lemondok
hajad színéről
az ég igézetében.
Csak puha kezed
nem engedem
el soha
velőmig hatol
ujjaid szelíd sora
kibomló
érintésed súlyát
viszem
mint lágy terhet
haza.
Megérkezem.
Velőt rázó éden.
Innentől
nem hagyhatsz el soha.

Állapot I.

A terpentinszagba vegyülök.
Leázott ikonok közé lők
sötétén alkuszó démonok
puha fogsora

Csak a türelem meridiánkerekű
ezüstszánkóján nyílik meg
hópelyhek
szikár szerkezete

Gyilok és angyali remény
kerüli
a termet, hol ülök
lencseszerű fáradt körök
tapadnak álruhákra

A percek mögött megvénülök
van szó a semmi másra?

VERMES GYÖRGY

Az örökifjú nő

Az orrom fitos, nem egy tülök,
Nem fáj semmim, ha lecsücsülök.
Szemem alatt nincsen táska,
Lelkemet nem rágja sáska,
Csak egy ráncom van, azon ülök!

Pszicho-dráma

Nagy pszichológiai játék, a Dezertőr,
A játékosokra vár itt ezer tőr.
Más neve lehet: oszd meg és uralkodj,
Ma ez úgy szólhat, foszd meg és uralkodj!
A banké lesz minden, lehúzz ő ezer bőrt!

Életünk pályája

Mert mindannyian befutunk egy pályát,
Lekórözik sokan a saját papáját.
Család és munkahely,
Néha kis rejtekhely,
Ki-ki megtalálta a boldogulását!

Genetika

A genetika megismétli önmagát,
Akár a történelem, századokon át.
Viszontlátom magam kicsi unokámban,
Ugyanaz a vörhenyes hullám a hajában,
És imádni kell a kerek kis pofikát!

A hazugság

A hazugság a gyengék fegyvere
Silány fegyver, én nem élek vele.
Ha hazudni kell, inkább hallgatok,
Nem igaz szót tőlem nem hallotok.
Szavaimnak így megmarad hitele!

Kutak

Mély az emlékezés kútja,
széles a múlt országútja.
Mélységébe bámulsz,
Mit láatsz, attól ámulsz,
Emlékekből csak erre futja!

Miért is?

Nézegetem a legelő csordákat,
Miért keresnék távoli csodákat?
Hiszen, hogy élek, maga is csoda!
Nem is vágyok el innen sehova,
Nem is hagyom el soha a hazámat!

Kastélylevél

Már senki se tudja, mi a kastélylevél?
Megfejtetlenül csak nem marad e rejtély!
Főurak, ha együtt voltak,
Hazamentek gyorsan írtak,
Hogy vendéglátását mennyire élvezték.

Jeruzsálemi arab kereskedő

Hogyha nálam sok a sékel,
A boltjába betessékel.
Kínálja a portékáját,
Kitárja ő a tékáját,
Teával is megvendégel.

Önmagával alkuszik,
Délután nem aluszik
Ő harmincért kínálgatja,
Egy tízesért ideadja.
Szép, ha az ár lejjebb kúszik!

A gyáli piac

Korán kelsz, kimegyünk a piacra, Gyálra
Hogyha szükséged van bugyira vagy sálra.
Gyerekuha, növény, használt holmi,
Edények, csak tudni kell, hogy hol mi?
Minden van, s javának egész jó az ára!

Családi ügy

Karinthy azt mondta Böhm Arankának,
Épp a gyerekzsivaj verte fel a házat:
A Maga gyereke meg az én gyerekem,
Veri a mi gyerekünket. Dörgedelem!
Nem könnyű legyűrni verekedő lázat!

VERZÁR ATTILA

Gyertyaláng keringő

Gyertyát gyújtottam lelkeikért,
Röpke pillanat emléküért,
Kerengett a láng; körbe, körbe,
Lüktetett tánca; föl-le, föl-le.

Soká néztem a gyertyaláng táncát,
Táncoló párrá változott át,
Lobbant, keringett s újra lobbant
S szívük ritmusa együtt dobbant.

Sokáig néztem a táncoló párt,
Kétszer előre lobbanva járt,
Harmadot fordult, s hátra hajolt
S előlről kezdte, onnan hol volt.

Még most is látom a táncoló párt,
Kétszer előre lobbanva járt,
Harmadot fordult, s hátra hajolt
S kezdte előlről, onnan hol volt.

Gyermekként hallom a táncoló párt
Háborút mesélt, hol félelem járt,
Bombák elől szűk pincékbe bújt
Életük féltve mélyben lapult.

Még ma is hallom a táncoló párt,
Táborban este halk zene szállt,
Együtt daloltak s táncolt a Hold
Két bombázás közt; ott, ahol volt.

Szívembe zártam a táncoló párt,
Idős korban is lobbanva járt,
Harmadot fordult s lassan, hol volt,
Tánc végén járva illőn hajolt.

Már ferdén égett a sodrott kanóc,
Peremhez közel, ott, ahol volt,
Olvadt peremen csorgott viasz
Elbukott egyik s nem volt vigasz.

Szólt a zene és tovább járta,
Magányos táncát a bukott, párja,
Kitartott végig, míg zene szólt
S megállta helyét, ott, ahol volt.

Tovább égett a sodrott kanóc,
Megolvadt viaszba hajlott a kóc,
Szétnyílt gyertyából ömlött viasz,
Elbukott ő is, s nem volt vigasz.

De a láng, fellobbant egyszer még!
Szebben szikrázott, mint akkor rég,
Bukó nap vált így színezüstre,
S táncoló árnyat formált a füstje.

Az első...

Halkan oson be az első szerelem
Utat tör magának át a szíveden,
Nem tudod miért, de jó a hús verem
Váratlanul ér és felkészületlen.

Íze, mint a nektár méznél édesebb
Nincs más ilyen érzés különlegesebb,
Megszépül a világ múlt jövőt jelent
Reméled, hogy ez majd mindig így leend.

Rajongva imádod ő jelent mindent
Úgy érzed leltél egy igazi kincset,
Nem tudod meddig tart múlté lesz mindez

Vagy örökké tartón csókjaid hinted?
Az idő eldönti mit ad meg neked,
Csak tegyél meg mindent, s örökké szeresd.

Reggeli perc

Félálomban pirkad a reggel
Napfény táncol hús szelekkel,
Pilláidon, szenderegve
Aludtunk el ölelkezve.

Még két karomban tartalak
Lágy szellő fújja dús hajad,
És végig kúsznak ujjaim
Szép bőrödnek pórusain.

Üzen a test, érti a kéz;
- Úgy szeretem! Simogass még!
Te félálomban átölelsz,
S még jobban magadhoz ölelsz.

VÖRÖS JÓZSEF

JÓ VOLNA

Jó volna újra hinni,
ahogy József Attila hitte,
hogy lehet taní-tani
felsőfokon életre, hitre.

HA MEGHAL A LÍRA

Ahol meghal a líra,
meghal minden.
Osztozkodhattok
Vagyonon, kincsen.
Őröl a ráció szárazmalma,
Orcáitokra kiül a rozsda.
Ahol az ajkakon
hallgat az ének,
menekül, sír a lélek.
Őröl a ráció szárazmalma,
Imádkozhattok leborulva,
ajkaitok mintha
káromkodna.

A KÖLTŐ CSAK ÍR

A költő csak ír,
űzi-hajtja
szent láz, váteszi hit,
mert néki akkor is, ott is
hinni kell, ahol már senki
semmiben sem hisz.

Vak düh, lázadás?
Nem, nem, barátaim:
Remény, valódi feltámadás!
Szunnyad még a cselekvés,
szunnyad,
mint földben a mag,
de jó tavasz, és kél a vetés,
nő a szár, nő a levél is,
duzzad már a jövő bimbaja,
hisz annyi hit,
annyi könny öntözi.
Oly nehéz magyarnak lenni,
Hogy egyszer imáinkat
Meghallja az Isten is!

A VERS NEM ERESZT

Be kéne már fogni
pörös számat,
kiáltás helyett szebb az alázat.
A vers nem ereszt, mikor
fáj a bánat,
mert hazudni,
hallgatni gyalázat.
Csendben elmenni
lehajtott fejjel
hogy lehet, ha fenn
virraszt az Isten?
Ha már önnön
képére teremtet,
a vers nem ereszt
megcsalni a rendet!

WENINGER ERZSÉBET

A fény festője

Amint csoda folytán a vak látó lesz,
a szín s a fény találkozását látja,
a táj csodás, szüzi tisztaságába'
maga a pillanat sugallta reflex.

A nap felébred, s udvarolni elkezd,
a hajnal izgató vöröse várja.
A foltszerű vidám színek varázsa
üdén pezseg, szerelmesen körülvesz.

Minő látvány! Narancs egészül kékkel,
a sárga és ibolyaszín egyesül,
s vörös-zöld lágyan összeolvad Fénnyel.

Laza ecsetvonás csodás képet szül,
festőnk szemében tükröződik, éggel
a fény és a szín a napban elmerül.

A barátok

Egy szép májusi délelőttön, mikor mamáék udvarán játszottam, lehettem olyan hét esztendő, megjelentek a szembe-szomszéd Gyuszi bácsi unokai a kapuban. Velem egykorúak lehettek. Nagyanyámhoz jöttek, mert a nagyapjuk küldte őket, hogy kérjenek tejgumit csúzlihoz, hisz' mama a konzervgyárba dolgozik.

Mama csak úgy adott nekik tejgumit, ha csinálnak nekem is egy csúzlit. Én, mint a kis állatokat, szemléltem a többi embert, akit nem ismertem. Jópofák voltak, mint a bocik az utcán a csordahajtáskor. Igazság szerint a teheneket jobban szerettem, mint az idegen gyerekeket. Olyan szépek voltak. Ragyogott a szőrük a napon, szép kövér pirostarkák voltak. Az unokatesóimmal eljátszottam, ha éppen nem martuk egymást valamin. Természetesnek tűnt, hogy vannak. Jó volt. De azt, hogy barátság, mint olyan, nem igazan ismertem. Lehet az unokatesóság annak számított, de a harcok egy egy lavór felett megzavarták ezt az időt.

Szóval mondom, mama bedobott a mély vízbe. Ott találtam magam a Gyuszi bácsiék udvarán. Az idősebb fiút Bécinek, az öccsét Lacikának hívták.

Vágtunk mindönknek egy-egy ipszilon ágat a Gyuszi bácsi orgonabokraiból, aztán egy piros bicikliülésből kivágtunk csúzliba való kötartót fülekkel. Ezt leginkább Béci csinálta, mert ő volt az idősebb. Aztán egy bálamadzagot szétszedtünk zsinegekre és ezzel összekötöttük gondosan a csúzli szárait a tejgumikkal, és a tejgumik másik végeit a piros biciklinyereg-műbőrből kiszabott kötartó füleivel. Kész lett a csúzlim. Gyönyörű fehér nyele és ágai voltak, mert leszedtük a háncsot róla. A tejgumik erősek voltak, alig tudtam kihúzni.

– Próbáld ki!

Fogtam egy kavicsot. Beletettem a piros műbőrtasakjába, majd a szemem elé vettem, hogy pontosan célozzak, és kihúztam a gumit a lövés irányába. Nevettek.

- Fordítva csináld, mert így meglövöd magad!
- Értem. Másfelé kell kihúzni, nem arra, amerre lőni akarok.

Kihúztam a másik irányba, és lőttem. A kavics messze elrepült. Nagyon, nagyon messze. Igazi lövés, az én csúzlimból. Büszke voltam.

- Menjünk verébre vadászni!
- Menjünk! – vágtam rá.

A verebek nagy rajban hömpölyögtek ide-oda az utcán, amikor közéjük lőttünk. Messziről csiviteltek. Mi óvatosan odalopakodtunk a fához, amire szálltak, és újabb sorozat. Meg voltam győződve, hogy előbb-utóbb eltalálok egyet, de az igazság az, hála a jó istennek, egyikőnk sem talált soha.

Gyuszi bácsi kerítéséről lehajlott a földre az iszalag. Kialakítottunk benne egy járatot és egy bunkert a végében. Az árokparti vesszőnek való fűzfabokrok elfedték a bejáratot. Tökéletes életér volt ez három rongy kölyöknek.

Másnap meghívtak a gulyára Gyuszi bácsihoz. Vártam az alkalmat. Azt sem tudtam, hova megyünk. Tegnap még a kerítés mögül figyelgettem ezeket a gyerekeket, mint az utcán hazafelé cammogó piros tarka teheneket, ma meg valami teljesen idegen helyre megyek. Félttem, de mondom, ott lesz Béci meg Lacika, ők csak tudják az utat haza, ha velük maradok, nem tévedek el.

A gulyához a falu másik végén kellett kimenni. Szikes, fehér sókiválásos, finomszemcsés poros úton itt-ott tócsák álltak meg, az iszapos fenekük felett tiszta langyosodó vízzel. Csábították fürdésre a gyerekeket, mint nagy langyos fürdőkádak, a traktornyomok. A sziki fűmezőkről langyos sós illatot hozott a szél, ahogy kék boglárkalepkék ficáinkoltak a napsütésben. A mezei pacsirták szüntelen daloltak, ahogy félig elérhető messzeségben lebegtek a sóillatú meleg szikes fűszőnyeg felett.

Jó sokat menve egy csapott tetejű gulyáskunyhóhoz értünk. Nem volt senki otthon, Gyuszi bácsi az üszökkal valamerre kint járt. A kunyhó felét elfoglalta a kicsit nehézszagú, összeütött, de gonddal beágyazott gulyás ágy. Mellette asztalka, szék. A fiúk rutinosan elővették a kenyeret, kést és a zsírosbödönt, sót.

Nekem a kunyhó melletti kis kertecskéből szedtek egy gyanúsan zöldes paprikát, maguknak világosabbat. Olyan erős volt, izzadt a kis homlokom. Nevettek is, de az az igazság, olyan jóízű zsíros kenyeret paprikával életemben nem ettem mint ott.

Közben nagyanyám kihozta a kétesztendő kisöcsémet, hogy ne ordítson utánunk, mint egy elhagyott kis állat. Buta volt még, nem értette meg, hogy neki nem szabad ide kijönni. Egyébként nagyon aranyos. Nincs olyan kölyökkutya, amelyiknél ne lenne aranyosabb. Sokat bízták rám, rengeteget kellett altatnom, és tessék, mama utánam hozta biciklivel. Sebaj, majd jópofa lesz itt velünk.

A kunyhótól nem messze a nap fénypontja két vízállás volt. Volt egy mélyebb, mint később megtudtuk derekig, de nekem mellig érő vályogvetőgödör, és mellette egy zsombékos nagy terület, de az csak bokáig ért. A mélyebb vízben, a tiszta meleg vízben, kis ebihalak ficáinkoltak a gyér hínárok körül. Gyönyörű látvány volt, az ember legszívesebben közéjük ment volna. Csábított a meleg tiszta víz. Levetkeztünk kiscatyára, bele mentünk. Nekem mellig ért. Önfeledten lubickoltunk. A kis Tomi öcsémet is levetkeztettük kiscatyára, es beültettük a bokáig érő zsombékos vízbe. Kineveztük gyerekmedencének. Pont mint a strandon. Addig lubickoltunk, hogy a víz teljesen felkavarodott. Ippen a kanál még nem állt meg benne, de szürke pocsolyává változott. A szaga is jó pocsolya szagú lett. Hiába csavartuk ki egészen, fekete lett a fehér kiscatyánk. Még a Tomié is, ő is felkavarta az iszapot a gyerekmedencében. Azért félszemmel vigyáztam rá. Én vagyok a nagytestvére. Azért nem is engedték be a mély vízbe.

Béci kitalálta , hogy csináljunk tutajt.

– Jó!

Oda látszott egy régi romos juhhodály, amit ők csak poc tanyának hívtak, mert állítólag láttak ott pocot. De én nem láttam később ott egyet sem. Patkányt, ahogy hívják máshol. Ritka jószág volt az. Aszongyák, van ott nádpalló a tetőn, hozzunk egyet el, az pont jó lesz tutajnak. Elgyalogoltunk a Poc tanyára.

Jó messze volt. Öcsémet Béci felvette, mert nem bírt lépni anyyira sokat a kis lábaival. Óvatosan kellett lépni egy szakaszon, mert egérárpa nőtt a Poctanya körül. Mi úgy mondtuk, kis cigánybúza. Nagyon könnyen a lábujja közé fúródik az embernek, ha nem vigyáz. Csodálatos volt az a rom. Izgalmas elhagyott épület. A délutáni nap besütött a berogyott tetőn. Verőfényes meleg hely. A közepén sín pár futott végig. A sínek közt egy kincset találtunk. Egy elpusztult gyöngybaglyot. Hogy annak milyen szép tollai voltak! Soha nem láttam még igazi baglyot. Milyen szép fehér hasa, szép gyöngyös rőt barna háta! Nem nyúltunk hozzá, mert dőghöz nem szabad. De nem volt bűdös. A meny-nyezet egy helyen beszakadt. Bécinek segítettünk felmászni. Leszedett egy jókora téglalap alakú nádpallót. Ledobta. Boldogan cipeltük a vályogvetőgdörhöz, amit szépen felkavartunk. Vízre bocsájtottuk. Amikor rámasztunk, lenyomtuk a súlyunkkal. Nem sikerült tutajozni. Amikor a felszínre zuttyant, minden féle pajzsos villásfarkú rákot, ebihalat, kis unkákat hozott fel. Egy jó ötletünk támadt. Halásszunk vele! Átvittük a bokáig érő vízhez, mert a mellig érőben nem tudtuk ügyesen meríteni. A zsombékosból felhozott valami olyan kis jószágot, mikor lenyomtuk, aminek volt lába is, meg farka is. Szép színei voltak. Piros volt a hasa, a hátán zöldes lapos taréj. Mondom biztos ez a vízibornýú. Erzsike néni mesélt sok rémtörténetet, köztük ezt is, hogy régen egy kis fiú forralatlanul itta meg a kútvizet, oszt vízibornýú nőtt a hasába.

Délután Gyuszi bácsi is bejött a gulyával. Főzött nekünk slam-bucot. Jó erős volt, de még a kisöcsém is ette. Jól esett.

Ahogy ott a kunnyónál ültünk a délutáni nap fényében, figyeltük elégedetten az ürgéket, hogy cicáznak egymással a lerágott szíken nem olyan messze tőlünk, eszembe jutott, hogy azt ígértem otthon, hogy négy órára otthon leszek Tomival. Nem tudtam, mi az a négy óra, de biztos jól elmúlt már. A fény is esti színekben játszott. Báciák is, mi is szedtük a virgácsunkat hazafelé. Szorongtam, biztos kapni fogok, hogy nem voltunk időben otthon anyámtól, vagy ami még rosszabb apámtól.

Anyám mindig apámmal fenyegetett, fel sem tűnt, hogy szinte sohasem vágott még nyakon. Ahogy ott iszkoltunk hazafelé, eszembe jutott, hogy jó lennének nekem ezek a fiúk barátnak. Bar nem tartottam eddig fontosnak, meg én nem is tudtam, hogy hogyan kell barátokat gyűjteni. De én mondom megkérdem!

– Béci! Leszel a barátom?

– Leszek.

Úgyhogy, ettől kezdve barátok lettünk. A mi kis csapatunk. A barátok. Próbáld ki te is!

Anyám mikor hazaért a munkából, kérdezte nagyanyámtól, hol van Tamás, mert azt tudta, hogy engem kiengedett Béciekkel a gulyára Gyuszi bácsihoz, de Tamást rábízta nagyanyámra. Mikor mama mondta, hogy kivitte a fiúk után a gulyára, mert nem akart megmaradni, anyám a következő szavakkal indult értünk:

– „Anyám! Te nem vagy normális!”

Viszont én azt mondom máig, hogy nagy voltál, mama! Egy igazi nagymama! Tudta, hogy eljátszik az a kiskölyök szépen az udvaron magába, de barátok kellenek mindenkinek, még ha magától nem is jut eszébe.

Anyámmal már akkor találkoztunk mikor hazafele jöttünk. Én reflexesen húztam a nyakamat, tartva egy nyaklevestől, mert valahol éreztem egy iszapfekete kiscatában a kisöcsémmel szürkületben már nem az utcán lenne a helyünk. De nem kaptunk.

A kiscatákkal viszont nem bírt el a Hajdú mosógép, anyu kihajította mind a kettőt.

SZERZŐINK

AMBRUS EDIT (Erdély, 1972.)

A Bács-Kiskun Megyei Költők és Írók Baráti Körének Tagja.

Rendezvényeinket, városi rendezvényeinket, székely népdalok éneklésével színesíti. Alkalmanként tollat ragad és ízesen, színesen leírja életérzéseit, gondolatait az őt körülvevő világról.

Rendkívüli kezűgyességére vall, hogy bútorfestése is irigylésre méltó. Hálásan köszönjük a sok fellépést, a magyar kultúra ápolását.

ANTALFY ISTVÁN

(Debrecen, 1924. szeptember 18.) Kecskeméten él. Első írásait 1940-től a megyei lapok és az új Idők közölte. Öt évi orosz hadifogság után 1953-tól ismét publikált. 50 kötetes, költő, műfordító, számos antológiában szerepel. Az Írószövetség, a MOUSZ és a Krúdy kör tagja. A Bács Kiskun Megyei Költők és Írók Baráti Körének egyik alapítója. Pilinszky díjas, a Magyar Kultúra lovagja. 2017. március 15. alkalmából a Magyar Arany Érdemkereszt polgári tagozat kitüntetésben részesült, mint a Bács -Kiskun Megyei Költők és Írók egyik alapító tagja és a Hadifogoly Híradó országos lapjának szerkesztője. Szívből ratulálunk neki. Nagyon büszkék vagyunk rá!

ARIEL BERILL

Szegeden élő író. Néhány éve kezdett írni, eddig egy könyve jelent meg Zuhanás címmel, amelynek a második részét, Úttalan utakon címmel most írja. Szerepel számos antológiában is.

A. TÚRI ZSUZSA

Budapesten született, Genfben él.

Önálló kötetei: Befejezetlen szimfónia (2015, Underground Kiadó), Boszorkánytükör (2016, KUK Kiadó), Tűztündértánc (2017, KUK Kiadó).

BALLA JÁNOS

1949-ben született. 13-14 éves kora óta foglalkozik versmondással illetve színjátszással (akkoriban még Piros Ildikóval, Áron Lászlóval). Ma már nyugalalmazott pedagógus.

BALOGH BEA

(Salgótarján, 1981. június 30.) Mátranovákon nőtt fel. Angol tagozatos gimnáziumi tanulmányai után kereskedelmi, marketing, jogi és gyermekgondozói vonalon szerzett képesítéseket. 2003-ban született meg első költeménye, kilenc éve publikál. 13 antológiában jelentek meg versei.

BÁRÁNY TERÉZIA

(Orgovány, 1952. április 4.) A könyvek szeretete még a fülöpházi általános iskolában kezdődött, ahol könyvtárossegédi feladatot látott el. A könyvtárban tartózkodás számára ma is egy templom nyugalmaival ér fel. Különleges élmény lett számára, amikor ő maga is megírhatta saját történetét, és az könyv formában jelenhetett meg. A lélek hangjai 2010. Több antológiában is szerepeltek írásai és versei. Nagyon szépen mondja a verseket, eljárt nyugdíjas otthonokba, és egyéb rendezvényekre szavalni. A Kecskeméti Aranyhomok Kistérségfejlesztő Egyesület által szervezett szavalóversenyen, a korosztályában első helyezést ért el. Évtizedek óta a Baráti Körünk tagja. Köszönjük szépen a kultúra terjesztésében végzett munkáját.

BORNEMISZA ATTILA

(Veszprém, 1956. június 22.) költő, újságíró, a Történelmi Szent Lázár Katonai és Ispotályos Lovagrend nemzetközi lovagja, parancsnoka, tisztje és nemzetközi művészeti referense. Számos könyv és antológia szerzője. A Cserhát Művészkör elnöke.

BOTTYÁN SZELI SÁRA

(Szeged, 1961). A Szegedi József Attila Tudományegyetem bölcsész karán végzett, újságírói szakon. Előadóművész és konferanszié végzettsége van. Dolgozott a Kecskeméti Televíziónál, a Gong rádiónál, valamint belpolitikai újságíróként több napilapnál. 2006-ban fejezte be a Táltos dobok regéje című könyvét, amely 2007-ben jelent meg. Szabadidejében a színpad az élete, ahol versel, felolvas, és profi módon vezeti a műsorokat, városi és egyéb kultúrrendezvényeken. Baráti Körünk tagja. Hálásan köszönjük a Körben, a Körért végzett áldozatos munkáját.

CSATA BÉLÁNÉ IRÉNKE

Erdélyben született, de ma Eger város büszkesége. Számos verseskötet szerzője. Tagja a Magyar Irodalom Történeti Társaság Heves Megyei tagozatának. Szoros kapcsolat fűzi Baráti Körünkhöz.

CSERTŐ ARANKA

Kecskeméten született. Élete első tíz évében tanyán élt, természet-közelí élmények között, miközben családja veszteségeit, fájdalmait is át kellett élnie. Tartalmas, nagyon aktív élete során teljes elszántsággal kutatta az óvodás korosztályt, az óvodapedagógusokat pedig pszichológiára tanította a Kecskeméti Főiskolán. Több pszichológia könyvet írt, melyekből a főiskolások ma is tanulnak. A családokat családterapeutaként segítette, közben a Ciróka Bábszínház egyik alapítója, és játékosa volt. Szakmai kiteljesedéseként 20 évvel ezelőtt magánóvodát nyitott. Szabadidejében utazik, és több művészeti ágnak is helye van az életében.

DÖMÖK ELÍZ

(Pápa 1946. március 15.) Jelenleg Óbudán él. Vers, próza és esszé írásával foglalkozik. Négy kötete van. A Klárisban, a Kristályban, a Pécsi Új Hangban és több más lapban jelennek meg írásai. A Balatoni Kristály főszerkesztője volt. A Krúdy Kör tagja.

DROTLEFF ZOLTÁN

(Marosvásárhely, 1940. december 27.) Székesfehérváron él, végzettsége gépészmérnök. Felesége halála után, 2010-től kezdte írni verseit. Eddig kilenc könyve jelent meg. Több antológiában is szerepelt. Számos irodalmi társaságnak a tagja, így a Krúdy Körnek is.

FEKETE ZSUZSA

Orgoványon született, ma Kiskunhalason él. Tagja a Bács- Kiskun Megyei Költők és Írók Baráti Körének. Antológiákban jelentek meg írásai, valamint 2006-ban egy kisregényét adta ki az Accordia Kiadó, Kazahsztáni szerelem címmel.

FITÓ ICA

Tóth Lászlóné Fitus Ilona, írói neve Fitó Ica. Pedagógus volt és maradt, ma már nyugdíjasként is. Nem kevésbé fontos számára, hogy feleség, családanya és már többszörös nagymama. A Kiskunságban él, egy gyönyörű kisvárosban, Kecelen. Az évszázadokon át homokon élt ősei nehéz sorsa, a szívósságuk, ami a megélhetéshez kellett, a „cserzett bőrű” parasztember öröme-bánata mind-mind ott rejlik írásaiban.

G. OROSZ PIROSKA

Nyírkárászon született, tízévesen árván maradt. A versek szeretetét kisiskoláskora óta gényeiben hordozza. Szerette a verseket olvasni,

szavalni, de írni csak jóval később kezdett. Több művészeti közösgnek tagja, így a Debreceni Főnix Irodalmi Csoportnak, a Csernát Művész Körnek is. Két verseskötete jelent meg eddig. Számos művészeti díj nyertese.

GRIJNOVITZ ANIKÓ

(Kecskemét, 1973.) Izsákon él. Énekesnő, de a költészet is közel áll hozzá. Kora gyermekkora óta ír verseket. Megzenésített költeményeket az Izsáki Rex együttes segítségével ad elő. Tagja a Bács-Kiskun Megyei Írók és Költők Baráti Körének.

GYÖNGYÖSI SZABÓ KATALIN

(Vámosgyörk 1955. március 7.) Hosszú út vezette Kecskemétre. Színesnek készült, de nem vették fel. A győriínházban 4 évig segéd-színészként alkalmazták. Négy felnőtt gyermek édesanyja, és boldog nagymama. A Költők és Írók Baráti Körébe véletlenül csöppent bele, mint versmondó. Később kezdett el maga is verseket írni. Öt évig a Toll és Ecset alapítvány kurátoraként tevékenykedett. A szereplés utáni vágya, soha nem szűnt meg, nagyon szépen mondja a verseket mindenhol, ahová csak meghívják, legyen az nyugdíjasház, városi rendezvények, ő mindenütt nagyon jól szerepel. Köszönjük az alapítványban végzett tevékenységét, és azt a sok szereplést, amelyet a saját és a mi örömünkre vállal.

HAJDRIK JÓZSEF

(Törökszentmiklós 1951. február 19.) Szegeden él. 1997-ben létrehozta a „Lélekűdítő Magazin”-t. 1998-ban a szolnoki Aranysor Íróklubot alapította meg. A Szárnyaló Képzelet című irodalmi újságjában 13 éven át jelentette meg kortárs költők írásait. Alkotói pályája kezdetén Kovács I József egyengette útját. Ma 16 saját kötet, és két CD fémjelzi munkásságát. A CD-n Keres Emil mondja a verseit. Tagja számos irodalmi és művészeti csoportnak.

HALASI ÉVA

1955-ben született, katonatiszt lányaként. Számítástechnikát tanult majd műszaki rajzoló volt. Négy évig élt Dél-Amerikában, amely meghatározta egész életét. Később a Pannónia Filmstúdióban rajz-filmrajzoló volt. Ezt követően teológiát tanult és tizenegy éven át a „CONGEGATIO JESU” Angolkisasszonyok szerzetesrendjének in-tézetében dolgozott. Mindig vonzották a művészetek, különösen a

zene, a tánc és a rajzolás. Kiadványszerkesztő tanfolyam elvégzése után könyveket szerkesztett és illusztrált a Bács-Kiskun Megyei Költők és Írók Baráti Kör tagjainak. Jelenleg a festészettel és a zenével ismerkedik. Spanyol nyelvet tanít. A Kecskeméti Irodalmi Kávéház zenei szervezője. Köszönjük szépen azt a több évtizedes munkát, amit végzett ezért a kis közösségért.

HEGEDŰS BÉLA

Kecskeméten, 1946-ban született. Nyugdíjba vonulásáig, 2007-ig a 63.sz Szakmunkásképző Intézetben tanított. Főiskolás kora óta ír verseket, főleg a szonett formákat kedveli. Eddig nyolc kötete jelent meg, ebből kettő megtalálható a Terror Házában is. Arany pecsétgyűrűket adományozott az anyanyelvüket szerető, legtöbb könyvet igazoltan olvasóknak „Év olvasója” címmel. Ezzel idáig eljutott a következő városokba: Kecskemét, Nagykőrös, Budapest, Békéscsaba, Szolnok, Szekszárd, Szentendre, Székesfehérvár, Baja, Győr, Eger, Miskolc, Debrecen, Nyíregyháza, Szeged, Pécs, Veszprém. Külföldön Kanadába, Németországba, Svájcba, Ausztráliába, Finnországba.

HUNYADI DALMA

Budapesten született 1924. február 4-én. A Mátyásföldi Egyesületi Korvin Mátyás Reálgimnáziumba járt négy évig, majd a budapesti Németbirodalmi Reáliskolában érettségizett 1942-ben. A Pázmány Péter Tudomány Egyetemen szerezte bölcsészdoktori diplomáját 1948-ban. 1948–49-ben magyar–angol szakos tanár voltam a Margit Gimnáziumban. 1949 márciusától novemberig politikai menekültként Innsbruckban élt, majd kivándorolt az USA-ba. 1949–1965 között egyetemi tanárként dolgozott Chicagóban. 1960-65-ben a chicagói WTTW TV állomáson úttörő munkát végeztem a televíziós oktatásban. Előadássorozatának címe: A világirodalom fordításban. 1962-ben férjhez ment a magyar származású Dr. Stephen Brunauerhez, aki 1986-ban hunyt el. 1965–1987 között a New York állambeli Clarkson Egyetemen tanított világirodalmat. 1986-ban a budapesti Magyar Irodalmi Intézetben volt Fullbright ösztöndíjas kutató. 1989–92-ben Japánban tanított vendég-professzorként. Az USA-ba visszatérve a State College of New Yorkban volt vendégtanár. 1992-ben repatriált. Könyvei, cikkei letétben megtekinthetők az Országos Széchényi Könyvtár Archivumában, a kecskeméti Katona József Könyvtárban és a Szegedi Egyetem Vasváry Gyűjteményében. Tagja volt a Bács-Kiskun Megyei Költők és Írók Baráti Körének. 2016-ban hunyt el.

JAKAB TIBOR

Marosvásárhelyen született. Jelenleg Kiskunfélegyházán él, mint nyugdíjas háziorvos. Tagja a Bács-Kiskun Megyei Költők és írók Baráti Körének és a Magyar Orvosok és Képzőművészek Körének.

2004-ben jelent meg első önálló verseskötete. Írásait számos antológia és kiadvány őrzi.

JÁRTÓ RÓZA

Debreczeni Dénes Istvánné, születési neve Varga Róza, édesanyját Jártó Annának hívták. Ebből adódóan az írói neve Jártó Róza. Csaknem tíz esztendeje ír, verses és prózai műveket egyaránt. Két kisregénye: a Bagoly őrsvigyáz és a LoveNet. Novelláskötete: Golgoták és kisdedek, verseskötete: Anya! Nézd egy szép virág címmel jelent meg. 3 gyermeke, 6 unokája és 5 dédunokája van.

JUHÁSZ PÁL

(Eger 1967. június 12.) Születésekor agyvérzést kapott, ez a betegség meghatározta az életét. 1985-ben leérettségizett. Első versét 1983-ban írta. Jelenleg Parádsasváron, egy gyönyörű mátrai községben él és alkot. Öt kötete jelent meg. Több pályázat díjazottja.

KANIZSA JÓZSEF

(Zajk, 1942. augusztus 27.) Író, költő. Első írásait 1958-59-ben a Zalai Hírlap jelentette meg. Gyermekek és felnőtt versei, meséi, szakmai és publicisztikai írásai számos folyóiratban, és több mint 200 antológiában olvashatók. Helyi és országos médiumokban hangzottak el művei. Eddig 45 kötetben jelentek meg írásai. Több irodalmi kitüntetés birtokosa. A Kőbányai Írók Költők Egyesületének, melynek tiszteletbeli elnöke. A Krúdy Gyula Irodalmi Körnek 1983-tól tagja, és 1986-tól a titkára. Kőbánya Díszpolgára, a Magyar Kultúra Lovagja.

KIRÁLY LAJOS

(Nagykanizsa 1947. március 13.) Budapesten él. Verset, mesét, novellát ír és franciából, angolból, eszperantóból fordít verseket. A Krúdy Gyula Irodalmi Kör tagja, 1991-től az elnöke. Több kitüntetés birtokosa, a Magyar Kultúra lovagja és az amerikai Hemingway Society tagja.

KISS ANDRÁS

fényképész 1985 óta él Kecskeméten. Pályafutása során 26 önálló tárlata volt, 22 díjnak a tulajdonosa.

KOLLER ESZTER

28 éves író, költő, aki mindenáron a szeretetet igyekszik közölni írásaiban keresztül. NewYork-ban született, majd kamaszkorában Magyarországra érkezésekor kezdett el az írással foglalkozni. Eddig tíz önálló kötete jelent meg, elsősorban novellákat és lírai vallomásokat ír.

KOVÁCS GYÖRGY

85 éves nyugdíjas mezőgazdasági gépészmérnök. Tevékenysége oktatási vonalon bontakozott ki. Pápán a MüM 304-es Ipari tanuló Intézetnél mint tanár, később gyakorlati oktatásvezető beosztásban dolgozott, majd Körmendre került. Onnan minisztériumi áthelyezéssel Kecskemétre költözött, a Kertészeti Egyetem Kertész Főiskolai Karának Géptan tanszékére főiskolai docens beosztásba. 1992-ben onnan ment nyugdíjba. Nyugdíjas éveiben kezdett a versírással foglalkozni. Három könyve jelent meg ezidáig. Tagja a Bács-Kiskun Megyei Költők és Írók Baráti Körének. Szabadidejében szívesen mond verseket.

KOVÁCS I. JÓZSEF

(Budapest, 1944.) Tiszakécskén nevelkedett, ahol 12 éves gyermekként végigélte az 1956. október 27-i repülős sortűzet, egy kisebb szilánkkal a combjában, és egy nagyobb sebbel a lelkében. Ezen élményeknek köszönhető a „Porszemek és kopjafák” című könyve, amelyet az Országos ’56-os kuratórium adott ki. Tizenegy kötete jelent meg ez idáig. A Bács-Kiskun Megyei Írók és Költők Baráti Körének egyik alapítója és vezetője. Fehér Mária-díjas, Pilinszky-díjas költő. A Magyar Kultúra Lovagja.

KOVÁCS SÁNDOR PÁL

Költő, népművelő, birkózóedző. Budapesten született, majd a világháború után családjával Tiszakécskére költözött. Már gimnazista korában ő volt a kiskunfélegyházi Móra Ferenc Gimnázium „versmondó dalnoka” és ifjú poétája. Eddig négy könyve jelent meg. Mesélő Pantheon című kötete 17 magyar birkózónak állít örök emléket. Utolsó kötetét halála előtt a Toll és Ecset Alapítvány támogatásával jelentette meg. címe: Pásztortűzek. Elhunyt 2017. február 6-án.

KÖKÉNY ÉVA

(Kecskemét, 1945. november 30.) Nyugdíjba vonulása óta ír verseket. 2013-tól tagja a Bács-Kiskun Megyei Költők és Írók Baráti Körének. 2012-ben jelent meg első könyve, amelyet azóta kettő követett. Versei, írásai számos antológiában megjelentek. Nagyon szereti a verseket, és

szépen el is szavalja őket. Az elmúlt években számtalan fellépése volt, nyugdíjas otthonokban, városi rendezvényeken stb. ahol a Baráti Kör színeiben szerepelt. Köszönjük szépen a kitartó munkáját!

MAGYAR GYULÁNE

Izsákon él. Leánykori neve Takács Etelka. Versei a helyi lapban és hat antológiában jelentek meg. Első kötetének címe: Tenyered ráncaiban. A Bács-Kiskun Megyei Írók és Költők Baráti Körének tagja.

MENYHEI JÓZSEF

1949-ben született, élete a tanyavilághoz kötődik. Aggódó szemekkel nézi a lassan eltűnő paraszti életformát. Mezőgazdász, falugazdász. A tájépítészet állandó formálása közben a szavakat is vállalni kezdte, és mondanivalóját leginkább regényekbe szövögeti. A Toll és Ecset alapítvány kurátora, a K.B.K tagja. 5 kötetes író. Írásai, versei különböző antológiákban, művészeti lapokban jelennek meg.

MESZNÉDER KLÁRA

Izsákon született. Iskoláit Izsákon és Budapesten végezte. Pedagógus volt. A Szakmunkásképző iskolában, majd a Petőfi Sándor Általános Iskolában tanított. Helytörténeti kutatásokban leli örömeit. Munkája eredményei az Izsáki Hírek című újságban, majd könyveiben jelentek meg: Izsáki emléklapok 2000-ben, Jelentés Emesének című könyve 2003-ban, az Izsáki Kalendárium 2005-ben. Vezetője a Mátyási József Emlékkörnek, tagja a Bács-Kiskun Megyei Költők és Írók Baráti Körének, valamint a Bács-Kiskun Megyei Honismereti Egyesületnek. Köszönjük fáradhatatlan kultúrszervező munkáját!

MITTELHOLCZNÉ TÓTH ZSUZSA

1932. február 19-én született. Iskoláit Kecskeméten végezte, diplomáját 1952-ben a Református Nőnevelő Intézetben kitűnő eredménnyel szerezte. 1951 és 1990 között a Kadafalvi Általános Iskolában tanított. 1990-től a Molnár Erik, 1993-tól a Mátyás Király Általános Iskola tanítója volt. A kecskeméti Róna Rádió nyugdíjas műsorát is vezette. Pedagógiai és igazgatói munkájáért számos elismerést kapott. A Kecskeméti Polgári Kaszinó elnöke, a Bács-Kiskun Megyei Költők és Írók Baráti Köre vezetőségi tagja volt. Négy verses- és novelláskötete jelent meg. Kecskeméten hunyt el 2013. szeptember 20-án.

MONDA MARGIT

Így vall önmagáról: „1956. augusztus 9.-én születtem Kiskunhalason. Az olvasást és a versek szeretetét szinte már az anyatejjel magamba szívtam. Versíráásra igazán mégis Édesanyám elvesztése készítetett. Fájdalmasan nehéz életutamon a versek könnyítettek lelkemen. Szakácsként dolgoztam, de a karrierépítést felcseréltem az anyaság nyújtotta örömekre, melyben három fiúgyermek mellett bőven volt részem. És most, hogy már a saját útjukat járják, egyre jobban kitölti életemet a verselés és a fotózás. E két dolog számomra úgy kell, mint a levegő. Az irodalom egyre erősödő fényénél próbálom legjobb tudásom szerint tenni a dolgomat. Mert mostanra már egyre jobban érzem, hogy a léleknek is szüksége van táplálékra, hisz nélküle elsorvad, meghal.”

NAGY L. ÉVA

(Kecskemét 1954. április 26.) Szüleit gyermekkorában elveszítette, a magára maradottság érzése végig kísérte egész életét. Az irodalom, a vers menekülést, érzelmi támaszt jelentett számára. Öt verseskötete, két hangoskönyve, négy verses kifestője, két CD -lemeze jelent meg ez idáig. Tizenöt év óta a Baráti Kör titkára, a Toll és Ecset alapítvány alapítója. Az Üzen a homok művészeti lap alapítója, főszerkesztője. Tagja a MÜK-nak, a montázmagazin újságírója, ahol több mint 500 interjút készített különböző művészekkel. Számos elismerésben részesült, de legbüszkébb a Fehér Mária -díj elnyerésére, amelyet 2004-ben kapott meg.

PÁSZTOR GERGELY

30 éves irodalomkedvelő- és művelő kiskunhalasi fiatalember. Főleg fotózással, illetve versszavalással foglalkozik. Általános és középfokú tanulmányait szülővárosában, Kiskunhalason végezte. Több korosztályban országosan is kiemelkedő eredményeket ért el dobóatlétikában, melyben azóta is rendszeresen versenyez. Elsősorban versmondásával és a fotóival szeretne maradandót alkotni.

PETŐ EDINA FADETTE

(Szolnok, 1978. május 17.) Jászfényszaru n él. Gyermekkora óta vonzódik a művészetek iránt. Verseit több újság közölte, így az Ezredvég is. 2001-ben zongoraművészi-tanári diplomát majd drámapedagógus másoddiplomát szerzett, énekelni is tanult. Zongorakíséretével, éneklésével, számos rendezvényen szerepelt. Több antológiában szerepelnek versei. Baráti Körünk tagja. Hálásan köszönjük a fellépéseit!

SZAKÁLLAS ANNA

Élete teljében, 66 éves korában, tragikus hirtelenséggel vette el tőlünk a halál a kedves és mosolygós Annát, a verselgető üzletasszonyt, a szerető anyát, feleséget és nagymamát. A Bács-Kiskun Megyei Költők és Írók Baráti Körének tagját. A Toll és Ecset Alapítvány elnökét. Emlékét szívünkben megőrizzük.

SZENTPÉTERSZEGI RÓZA

(Budapest, 1940.) Falun nőtt fel. Évtizedek óta Kecskeméten él. Prózá, verset, mesét ír. Rendszeresen publikál a budapesti Kláris újságban. Nagyon sok antológiában szerepelnek írásai. Tizenöt kötetes kötő. Az Irodalmi Rádió és a Baráti Körünk tagja. Szeret verselni, éveken keresztül nyugdíjas otthonokban és egyéb rendezvényeken is szerepelt. Köszönjük szépen a munkáját.

SZOKOLAY ZOLTÁN

Hódmezővásárhelyen született 1956. szeptember 9-én. 2012 óta él Fülöpszálláson. A Magyar Írószövetség tagja. Radnóti-díjas versmondó, nemzetközi Mécs László-díjas költő. Tizenegy könyve jelent meg, a legutóbbi 2017-ben *Nyílegyenes gyalogút* címmel.

SZÚCS BERTALAN

Kiskunmajsán született 1983. április 9-én. A Szilády Áron Református Gimnáziumban érettségizett. Kiskunhalason él. Írással egy éve foglalkozik. Több internetes portál szellemi műhelyében tevékenykedik.

TARJÁNYI ANITA

Így vall önmagáról: „1978. szeptember 22-én. talán pont éjfélkor ismerhettem azt a fényt is édesanyám szemében, ami az életet élteti, a szeretetet. Tizennégy évesen verseket írtam, amiket később kidobtam. Ezután évekig nem írtam, csak szívemben őrizgetem a fejemben forgó és gyakran rímeket alkotó gondolatokat. Nem tartom fontosnak, hogy megemlítssem milyen iskolákba jártam, hiszen az élet adja fel nekünk a legnagyobb és legfontosabb leckéket, és ismeretlen lapjaival örökké ujjat tanít nekünk. Életem legértékesebb ajándékát 2006. november 7-én kaptam Istentől. Ez a nap lett a második születésnapom. Ezen a napon ölelhettem először magamhoz csodámat, aki kilenc hónapig a szívem alatt növekedett. Kisfiam lett az összes kérdésemre a válasz, a szív, a hang, a támasz. Tagja vagyok a Bács-Kiskun Megyei Írók és Költők Baráti Körének.”

TURAI KAMIL

A Kecskeméti Tanítóképző Főiskola nyugalmazott tanára, egyetemi docens, teológus és esztéta.

Képzőművészeti tárlatok és galériák szervezője, nevéhez számos kecskeméti és vidéki festőművész felfedezése és bemutatása fűződik. Teológia és filozófiai témája publikációi közül kiemelkedő A metafizika című könyve. Költőként a Vidéki gyászpompa című kötetével mutatkozott be, majd megjelent a Boldog asszony ódája című kötete. Jó szívvel segíti, támogatja az amatőr írókat, költőket. Köszönjük a fáradozását, emberségét, a magyar kultúra támogatását. A tanár úr emberségből jeles!

TURAI LAURA

Summa cum laude PHD-irodalomtörténész, a Magyar Napló által kiadott verseskönyve: „Mágnesangyal”. Az „Év versei” rendszeresen közli költeményeit. 34 éves, férje Teleky Sándor természetgyógyász. Négy gyereküket nevelik Kecskeméten.

VERMES GYÖRGY

(1949. augusztus 31.) író, költő műfordító. Budapesten él. Többnyire Szeles György néven publikál. Kertészeti Egyetemet végzett, több nyelven beszél. Külkereskedőként a világ számos országába eljutott, több évig élt Buenos Airesben. 2003-tól ír limerickeket és haikukat, sőt más nyelvekből is fordít. Több antológiában szerepelt. Négy önálló kötete jelent meg ez idáig, és egy könyvben társszerző. A Krúdy Irodalmi Körnek és más irodalmi egyesületeknek is tagja.

VERZÁR ATTILA

(Kecskemét, 1953. február 5.) Nyolc-kilenc éves kora óta írogat, de az utóbbi nyolc évben kezdett komolyabban foglalkozni vele. Rímes, magyaros verseket, elbeszélő költeményeket, meséket ír. A Toll és Ecset alapítvány kuratóriumának elnöke, és tagja a K.B.K.-nak. Különböző újságokban, antológiákban jelennek meg versei.

VÖRÖS JÓZSEF

(1949-2005) Kiskunfélegyházán született, de egész életében bugacinak vallotta magát. Rendkívüli tehetséggel megáldott polihisztor, kiváló fotós, zenész, író és költő, újságszerkesztő volt. Kamaszkora óta írt verseket, elbeszéléseket. 1976-ban jelent meg első verse a Petőfi Népében. Első novelláját pedig 1977-ben közölte a Forrás, majd több

országos lapban is megjelentek írásai. Három önálló gyűjteményes kötete jelent meg. Halála után felesége, Vörös Júlia adott ki férje válogatott verseiből egy verseskötetet Mélyzuhanás címmel.

Több mint tíz évig volt a Bács-Kiskun Megyei Költők és Írók Baráti Körének tagja, majd titkára. Haláláig főszerkesztője volt a Baráti Kör újságjának. Irodalmi munkásságáért Pilinszky-díjat kapott.

WENINGER ERZSÉBET

Weninger Endréné Pécsi Erzsébet 1975-ben végzett a Pécsi Tanárképző Főiskola magyar-angol szakán. Pedagógus volt világéletében, élete fő műve – három gyönyörű és okos gyermeke mellett – több ezer diák oktatása és nevelése. Férje is pedagógus, a Petőfi Sándor Általános Iskolában sokáig együtt tanítottak. Erzsébet később a Piarista Általános Iskolában dolgozott 18 évig. Tanított magyart, angolt, hittant, és négy felsős osztály osztályfőnöke volt.

ZSÍROS ISTVÁN

1981-ben egy vancsodi falusi családba született. Szülei egyszerű, de szorgos, nemes emberek voltak. Állatorvosként dolgozik. Régóta ír verseket, prózai műveket, de soha nem az asztalfiának hanem mindig megosztja az interneten. Személyes ismerősei közt egy lelkes kis olvasótábor alakult ki, akik rendszeresen olvassák és várják az írásait. A véletlen folytán cseppent ebbe az íróközösségbe 2017-ben. Az író-tábor hatására kíván ezentúl is ide tartozni.

Emlékeinkben örökre megőrizzük őket:

**Mittelholczné Tóth Zsuzsa
Dr, Vitéz Hunyadi Dalma
Ferencziné Szakállas Anna
Vörös József
Kovács Sándor Pál**

NYUGODJANAK BÉKÉBEN!

TARTALOM

Előszó helyett köszönet (Nagy L. Éva)	5
Barátság és szeretet (Halasi Éva)	8
Barátság (Kovács I. József)	11
Ambrus Edit írása	12
Antalfy István versei	17
Ariel Berill írásai	20
A. Túri Zsuzsa versei	25
Balla János verse	29
Balogh Bea versei	30
Bárány Terézia írásai	33
Bornemisza Attila versei	36
Bottyán Szeli Sára versei	38
Csata Béláné Irénke versei	40
Csertő Aranka versei	43
Dömök Elíz írásai	46
Drotleff Zoltán versei	49
Fekete Zsuzsa versei	52
Fitó Ica írásai	55
G. Orosz Piroska versei	60
Grijnovitz Anikó versei	63
Gyöngyösi Szabó Katalin versei	66
Hajdrik József versei	68
Hegedűs Béla versei	70
Hunyadi Dalma írása	73
Jakab Tibor versei	77
Jártó Rózsa írása és verse	80
Juhász Pál versei	83
Kanizsa József verse	86
Király Lajos verse	89

Koller Eszter versei	90
Kovács György versei	93
Kovács István József versei	96
Kovács Sándor Pál versei	99
Kökény Éva verse	100
Magyar Gyuláné versei	101
Menyhei József versei	105
Mesznéder Klára írása	108
Mittelholczné Tóth Zsuzsa versei	112
Monda Margit versei	114
Nagy L. Éva versei	120
Pető Edina Fadette verse	125
Szakállas Anna verse	126
Szalai Sándor versei	127
Szentpéterszegi Róza versei	130
Szokolay Zoltán versei	133
Szűcs Bertalan versei	136
Tarjányi Anita versei	139
Turai Kamil versei	142
Turai Laura versei	143
Vermes György versei	144
Verzár Attila versei	147
Vörös József versei	150
Weninger Erzsébet verse	151
Zsíros István írása	152
 Szerzőink	 150
Tartalom	162

Köszönet és elismerés

Hálás szívvel köszönjük a felsorolt intézményeknek, cégeknek és magánszemélyeknek, hogy az elmúlt tíz évben a legnagyobb mértékben támogatták alapítványunkat.

**Kecskemét Város Önkormányzata; P és P Pékárú Kft.;
dr. Bereznai Zsuzsanna; Kovács Szilárd; Menyhei József.**

Köszönet MINDENKINEK, aki bármilyen csekély összeggel is, de támogatást nyújtott számunkra az évek során, például most e könyv megjelenése alkalmával is! Nagyon köszönjük azoknak is, akik munkájukkal járultak hozzá ahhoz, hogy teljesíthessük a kitűzött célokat, álmokat, s ugyan nehézségekkel küszködve, de életbe tartsuk ezt az alapítványt:

**Gyarmati Ági; néhai Ferencziné Szakállas Anna;
néhai Kovács Sándor Pál; néhai Mittelholczné Tóth Zsuzsa;
Szabó Katalin; Weninger Endréné Erzsébet; Menyhei József**
És nagy köszönet **Verzár Attilának**, aki most vállalta el a kuratórium vezetését, hogy ne kelljen a függőnyt összehúznunk.

Minden elismerés és köszönet illeti azokat akik a magyar kultúra magas színvonalú terjesztésében kiemelkedő munkát végeztek:

**Kovács I. József; dr.Turai Kamil; Újvári Ferenc; Halasi Éva;
Mesznéder Klára; Szabó Katalin; K. Szabó Benedek;
Szei Sára; Kökény Éva; Szentpéterszegi Róza; Bárány Teréz**

Nagy köszönet minden művészetkedvelő barátunknak, akik még szebbé, színesebbé varázsolják a rendezvényeinket, emelték az estek színvonalát:

**Szecsódi György; Óze Éva; Borsány Irén; Szabó Sándor;
Hegedűs Együttes; Pető Edina; Gitár Klub alapítvány;
Rózsahölgy duó; Szénási Pál Bertalan; Resti Kornél zenekar**

Nagy tisztelettel megköszönöm **Suba József** gazdálkodónak, hogy már ötödik alkalommal segítette az irodalmi tábor élelmezését, ízes ételeinek elkészítésével.

